परम्पराको माया
गठेमंगल मनाइयो । ८

रूसी डारियाको हार
मोन्ट्रियल ओपन । १५

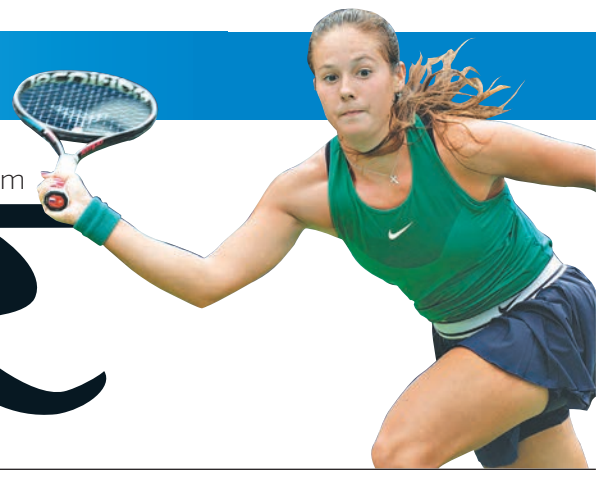

नेपालमा सर्वाधिक बिक्री हुने राष्ट्रिय दैनिक

kantipurdaily.com

कान्तिपुर

सातै प्रदेशबाट एकैसाथ प्रकाशित

वर्ष २६ अंक १७३ बुटवल | २५ साउन २०७५ शुक्रबार श्रावण कृष्णपक्ष चतुर्दशी | नेपाल संवत् ११३८ | प्रदेश ५ संस्करण | KANTIPUR, Nepali National Daily, Friday, August 10, 2018 | पृष्ठ १२+४+४ | १० रुपैयाँ

७ हजार विद्यालय, शौचालय शून्य

काठमाडौं (कास)- राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको शिक्षा हेर्ने केन्द्रीय आयोजना कार्यान्वयन इकाइले भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त देशभरका ८ हजारमध्ये ३१ जिल्लाका ७ हजार विद्यालय पुनर्निर्माण गरिरहेको छ। इकाइले विद्यालय व्यवस्थापन समितिमार्फत ४, ६ र ८ कोठे भवन निर्माण गरिरहेको हो। तर, ती कुनैमा पनि शौचालय छैन।

ती भवनको डिजाइन इस्टमेटमा शौचालय निर्माण समेटिएकै छैन। भवनसँगै विद्यालयले आफैं चर्पी निर्माण गर्न खोज्दा पनि इकाइले डिजाइन इस्टमेटभन्दा दायाँबायाँ गर्न नपाइने भन्दै रोकेको गुनासो प्रधानाध्यापकहरूले गरेका छन्। 'भूकम्पले विद्यालय भवनसँगै चर्पी पनि भत्किएको थियो,' कंकाली मावि नैकापका प्रअ विष्णु पनेरुले भने, 'भवन बनाउने बजेट छ, शौचालय बनाउने बजेट छैन। ८ कोठे संरचना निर्माण गर्दा भवनभित्रै शौचालय निर्माण गर्न सकिन्थ्यो तर इकाइले दिएन।'

इकाइले नै पुनर्निर्माण गरिरहेको केन्द्रीय बहिरा मावि नक्सालको ८ कोठे भवनमा पनि शौचालय छैन। नवनिर्मित भवन बालमैत्री नभएको प्रधानाध्यापक उपेन्द्र पराजुलीले गुनासो गरे। खगेन्द्र नवजीवन माविका प्रधानाध्यापक राघव दवाडी आफैं अपांगता भएका व्यक्ति हुन्। प्राधिकरणले निर्माण गरेको दुई तले भवनको भऱ्याङ उक्लेर कक्षाकोठामा पुग्न उनलाई मुस्किल छ। 'ह्वीलचियर चढेर आएका विद्यार्थी माथिल्लो तलाको कक्षाकोठामा पुग्न सक्दैनन्,' उनले भने, 'भवनसँगै शौचालय बनाउन सकिन्थ्यो, डिजाइनमा छैन भनेर बनाउन पाइएन, विद्यार्थीले शौच जाने ठाउँ छैन।' झोर महांकाल मावि टोखालाई बालमैत्री घोषणा गरिंदै छ तर प्राधिकरणले निर्माण गरेको त्यही भवन बाधक बन्ने भएको छ। चर्पी पनि छैन। भवन बालमैत्री छैन।

'आवश्यकता एक थरी छ, विद्यालय बनाउने नाममा जबरजस्ती गरिएको छ,' कंकाली मावि नैकापका शिक्षक सुमन महर्जनले भने, 'सरकारी विद्यालयको जग्गा थोरै छ, शौचालय नहुँदा विद्यार्थीले दिसापिसाब पनि गर्न पाउँदैनन्।' उनका अनुसार घना बस्ती र सहर बजार क्षेत्रका विद्यालयमा भवनसँगै चर्पी निर्माण गर्न नसक्दा झनै चुनौती थपिएको छ। प्रअ र शिक्षकहरूले डिजाइन इस्टमेट पुनरावलोकन गरेर भए पनि अब बन्ने भवनमा शौचालय, फर्निचर, बिजुली व्यवस्था गर्न सुझाव दिए तर डिजाइनमा सामान्य सुधार गरेर शौचालय र बिजुली व्यवस्था गर्न खोज्दा अनुगमनमा खटिएका प्राविधिकले नमानेका हुन्।

बाँकी पृष्ठ २ ▶▶

२४ औं विश्व आदिवासी दिवसका अवसरमा बिहीबार राजधानीमा मौलिक पहिरनमा सजिएर कार्यक्रमस्थलतिर जाँदै युवती। आदिवासी जनजातिले 'अधिकार, प्रतिनिधित्व, स्वायत्तता र स्वशासनका लागि आदिवासी जनजातिको अडान, मानव पहिचानसहितको संघीयताका लागि संविधान संशोधन हाम्रो साझा अभियान' नारासाथ दिवस मनाए। यसै अवसरमा भएको आदिवासी जनजाति बृहत् राष्ट्रिय राजनीतिक सम्मेलनले १३ बुँदे काठमाडौं घोषणापत्र जारी गरेको छ। समाचार पृष्ठ ९ मा। *तस्बिर : इलिट जोशी*

मुख्यमन्त्री छक्याउँदै प्रमुख सचिव साटफेर

■ दुर्गा खनाल

काठमाडौं- प्रदेश १ मा शेरधन राईको नेतृत्वमा सरकार गठन हुँदा प्रमुख सचिव थिए यादव कोइराला। तीन महिना नपुग्दै गत वैशाखमा केन्द्र सरकारले कोइरालालाई सरुवा गऱ्यो। त्यसपछि उनको ठाउँमा सुरेश प्रधानलाई पठाइयो। प्रधान तीन महिना नपुग्दै गत साता सरुवा भए। मन्त्रिपरिषद्ले बुधवार केदार न्यौपानेलाई त्यहाँ पठाएको छ। उनी पनि कायमुकायम मात्रै हुन्।

प्रदेश सरकार बनेको ६ महिनामै ३ प्रमुख सचिव फेरिनु आफैंमा अनौठो त छँदै थियो, मुख्यमन्त्री राईलाई फेरबदलको जानकारीसमेत दिइएको थिएन। निर्णय भएपछि मात्र उनले थाहा पाउँथे। 'बुधवार पनि प्रमुख सचिव फेरिएछन्। मैले त निर्णय भइसकेपछि मात्र थाहा पाएँ,' राईले कान्तिपुरसँग भने, 'सबै केन्द्रकै निर्णय हो। हामीसँग सामान्य सोधपुछसमेत हुँदैन।'

प्रदेश सरकारहरू संविधानतः स्वायत्त शासकीय अभ्यासका लागि बनेका हुन्। तर ६ महिना बितिसक्दा उनीहरू स्वायत्त ढंगले चल्न पाएका छैनन्। 'एउटा कार्ययोजना बनाएर अघि बढ्ने तयारी गर्दागर्दै अर्को व्यक्ति परिवर्तन हुन्छ,' मुख्यमन्त्री राईले भने, 'अनि फेरि नयाँले सिक्दासिक्दै समय बितिहाल्छ।' गत चैत पहिलो साता मुख्यमन्त्रीहरूले प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई केन्द्रबाट प्रदेश सञ्चालनमा भइरहेका अवरोध पन्छाइदिन आग्रह गरे। मुख्यमन्त्रीहरूको गुनासो बढेपछि प्रधानमन्त्री ओलीले चैत ८ मा सातै प्रदेशका मुख्यमन्त्री, केन्द्रीयमन्त्री र सचिवलाई राखेर सिंहदरबारमा ६ घण्टा छलफल गरे। मुख्यमन्त्रीहरूको भनाइ थियो- आवश्यक संघीय कानुन, कर्मचारी व्यवस्थापन र आर्थिक स्रोतको तत्काल व्यवस्था गरिदिनुपऱ्यो। जवाफमा ओलीले समस्या समाधान हुने आश्वासन दिएका थिए।

सबै कर्मचारी केन्द्र मातहत रहेकाले मुख्यमन्त्रीहरूले खटनपटन गर्न पाउँदैनन्

प्रधानमन्त्रीबाट आश्वासन पाएको ४ महिना बित्दा पनि कुनै माग पूरा नभएपछि मुख्यमन्त्रीहरू हैरान छन्। 'हामीले केही गर्न पाएकै छैनौं, सबै केन्द्रबाटै भइरहेको छ,' गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले भने, 'संघीयता कार्यान्वयनको गम्भीरता नै देखिएन। प्रदेश सञ्चालनका लागि केन्द्रबाट हुनुपर्ने काममा ढिलासुस्ती हुँदा हामीलाई अप्ठ्यारो परेको छ।'

यस्तै हालत छ प्रदेश २ का मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतको।

बाँकी पृष्ठ २ ▶▶

प्रदेशको बिदा मानेन प्रशासनले

विराटनगर (कास)- प्रदेश सरकारले घोषणा गरेका सार्वजनिक बिदा संघीय सरकार मातहत रहेका सरकारी कार्यालयहरूले मानेनन्। आदिवासी दिवसका अवसरमा बिहीबार प्रदेश १ सरकारले सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरेको थियो। तर संघीय सरकार मातहतका जिल्ला प्रशासन कार्यालयलगायत सबै कार्यालय खुले भने प्रदेश मातहतका मन्त्रालयदेखि स्थानीय तहका कार्यालय, विद्यालयलगायत बन्द भए।

प्रदेश १ का १४ वटै जिल्ला प्रशासन कार्यालयले बुधवार गृह मन्त्रालयसँग बिदा गर्ने कि नगर्ने भन्ने निर्णय मागेका थिए। बिहीबार बिहान संघ मातहतका कार्यालय खोल्ने निर्देशन आएको थियो। प्रदेश सरकारले सार्वजनिक बिदा गर्न प्रदेशका सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई पत्राचार गरेको थियो। 'हामीले संघीयतालाई स्वीकार नगरेको होइन, हामी जसको मातहतमा छौं, उसले खोल्नु भनेकाले कार्यालय खोलेका हौं,' मोरङका प्रमुख जिल्ला अधिकारी रमेशकुमार केसीले भने।

बाँकी पृष्ठ २ ▶▶

बाझिए विधेयक

जन्मँदा बाबुको पहिचान नचाहिने, नागरिकता लिँदा अनिवार्य

■ मकर श्रेष्ठ

काठमाडौं- सरकारले मंगलबार र बुधवार संसद्मा दर्ता गरेका दुईवटा विधेयक एकापसमा बाझिएका छन्। संविधानको मौलिक हक कार्यान्वयन गर्न बनाइएको प्रजनन स्वास्थ्य विधेयक र संविधानको भाग दुईमा रहेको नागरिकतासम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न ल्याइएको ऐन संशोधन विधेयक एक-अर्कासँग बाँझिएका हुन्।

स्वास्थ्य मन्त्रालयले बुधवार संसद्मा दर्ता गरेको सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्यको अधिकार सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमा बुबाको पहिचान हुन नसके आमाको नाम राखेर स्वास्थ्य संस्थाले शिशु जन्मेको प्रमाणपत्र दिनुपर्ने प्रावधान राखिएको छ। तर, मंगलबार गृह मन्त्रालयले संसद्मा दर्ता गरेको नागरिकता ऐन २०६३ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकमा भने बुबाको पहिचान हुन नसके आमा वा सन्तानले पुस्ट्याइँ पेस गरेमा मात्रै नागरिकता प्रदान गर्ने प्रावधान राखिएको छ।

मौलिक हक कार्यान्वयन गर्न बनाइएको विधेयकमा अस्पतालमा आमाको मात्रै परिचय खुलाए पुग्छ भने संवैधानिक हक नागरिकता बनाउन आमा र बुबा दुवैको परिचय खुलाउनुपर्ने हुन्छ। त्यस्तै जिल्ला प्रशासनमा नागरिकता बनाउन बुबा जाँदा सहजै बन्छ भने आमा जाँदा बुबाको पनि नागरिकता लैजानुपर्ने बाध्यता थप हुने भएको छ। बुबाका नामबाट नागरिकता दिँदा आमाको पहिचान खुलाउनुपर्ने व्यवस्था राखिएको छैन। तर, आमाका नामबाट छोराछोरीको नागरिकता बनाउन बुबाको पुस्ट्याइँ गर्नुपर्ने व्यवस्था राखिएको छ। नागरिकता ऐन संशोधन विधेयकमा भनिएको छ, 'नेपाली नागरिक आमाबाट नेपालमा जन्म भई नेपालमै बसोबास गरेको र बुबाको पहिचान हुन नसकेको व्यक्तिका हकमा निजको बुबाको पहिचान हुन नसकेको पुस्ट्याइँसहित निज वा निजको आमाले गरेको स्वघोषणा गर्नुपर्नेछ।'

यो व्यवस्थाअनुसार बलात्कारबाट जन्मेको सन्तान रहेछ भने त्यही विवरण खुलाएर प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई निवेदन दिनुपर्ने हुन्छ। बुबाको पहिचान नभएको पुष्टि गर्नुपर्ने व्यवस्थाले श्रीमान्बाट छुटेका महिला, विधवालाई आफ्ना सन्तानको नागरिकता बनाउन अप्ठ्यारो हुने निश्चित छ। यो व्यवस्थाले कुनै आमाले आफ्ना छोराछोरीको नागरिकता बनाउन पतिको पहिचान अनिवार्य गरेको छ।

बाँकी पृष्ठ २ ▶▶

गजब छ बा !

– अविन –

विकास कर... निर्माण कर... कुरा हैन, काम कर... केही कर, छिटो कर... अनि त्यो पछाडिको चैं केको 'कर' रे ?

आकाशे पानीबाट सिमसार

■ नवीन पौडेल

परासी- भूमिगत पानीका मुहान दिनप्रतिदिन सुक्दै गएका छन्। ससाना खहरे खोलामा पनि पानीको बहाव घट्दो छ। सामुदायिक वनहरूमा भएका स्रोत सुकेपछि जंगली जनावर पानी पिउन घण्टौं हिँडेर खोलानाला खोज्दै भौंतारिनुपर्छ।

यस्तो अवस्था टार्न सुनवलवासीले कृत्रिम जलाशय बनाउने अभियानलाई तीव्र पारेका छन्। धमाधम वैज्ञानिक व्यवस्थापन भइरहेका सामुदायिक वनमा उनीहरू कृत्रिम सिमसार निर्माण गर्न लागेका हुन्।

सिमसार क्षेत्र निर्माण गरेर पर्यटकीय क्षेत्र बनाउने उद्देश्यले उनीहरू जलाशय निर्माणतिर लागेको बताउँछन्। वन क्षेत्रका ससाना मूल र परेको पानी खाली चौरको चार बिघामा संकलन गरेर जलाशय निर्माण गरिएको हो। राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण विकास समितिले ७० लाख रुपैयाँ लागतमा जलाशय, पार्क तथा वन्यजन्तुमैत्री मार्ग निर्माण गरेको हो। जलाशयको बीचमा मन्दिर निर्माण गरेर डुंगामार्फत पर्यटकलाई सयर गराउने लक्ष्य पनि अघि सारिएको छ। वरपर बालबालिकाका लागि पार्क र पिकनिक स्थल बनाउने तयारी भइरहेको छ।

जल पुनःभरण पोखरी निर्माण उपभोक्ता समितिमार्फत अहिले धमाधम काम भएको हो। समिति अध्यक्ष यज्ञप्रसाद पाण्डेका अनुसार हरित नगरी बनाउने र भविष्यमा उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्य निर्माण गर्ने ढंगले धमाधम काम भइरहेको छ।

बाँकी पृष्ठ २ ▶▶

नवीन पौडेल

पश्चिम नवलपरासीको सुनवलमा निर्माण गरिएको कृत्रिम जलाशय र सिमसार क्षेत्र।

छोटकरी

'इन्काउन्टर घटनामाथि छानबिन भइरहेको छ'
काठमाडौं (कास)- गृहमन्त्री रामबहादुर थापाले निसान खड्काको अपहरण गरी हत्या गर्ने दुई जनामाथि 'इन्काउन्टर' भएको घटनामाथि छानबिन भइरहेको बताएका छन् । संसदको राज्यव्यवस्था समितिको बिहीबार बसेको बैठकमा सांसदहरूले पक्राउ परिसकेका दुई अपहरणकारीलाई प्रहरीले किन 'फेक इन्काउन्टर' गरी हत्या गरेको भनी प्रश्न उठाएपछि मन्त्री थापाले उक्त जानकारी दिएका हुन् ।

आदिवासी जनजातिको घोषणापत्र जारी
काठमाडौं (कास)- नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघले १३ बुँदे काठमाडौं घोषणापत्र जारी गरेको छ । २४ औं विश्व आदिवासी दिवसको सन्दर्भमा आयोजित दुईदिने आदिवासी जनजाति बृहत् राष्ट्रिय राजनीतिक सम्मेलनपछि महासंघले घोषणापत्र जारी गरेको हो ।

लामालाई एक वर्ष कैद
काठमाडौं (कास)- विशेष अदालतले स्रोत नखुलेको सम्पत्ति कमाएको अभियोगमा गणेश लामालाई एक वर्ष कैद सजाय सुनाएको छ । विशेष अदालतका अध्यक्ष बाबुराम रेग्मी तथा न्यायाधीशहरू द्वारिकामान जोशी र रत्नबहादुर बागचन्दको इजलासले लामालाई १ करोड ४० लाख ५० हजार रुपैयाँ अवैध आर्जन गरेको ठहर गर्दै कैद र उक्त रकम जफत गर्ने फैसला सुनाएको हो ।

नेकपामा संगठन एकीकरणको मापदण्ड तय
काठमाडौं (कास)- नेकपाले भ्रातृसंगठन, जिल्ला र प्रदेश संगठनहरूको एकीकरण मापदण्ड तय गरेको छ । सचिवालयको बिहीबारको बैठकले संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार एवं संसदमा जिम्मेवारी पाएका नेतालाई पार्टीका कार्यकारी पद अध्यक्ष र सचिवको जिम्मेवारी नदिने नीति अख्तियार गर्ने निर्णय गरेको हो ।

थापा कामु प्रधानसेनापति
काठमाडौं (कास)- रथी पूर्णचन्द्र थापाले बिहीबारदेखि कामु प्रधानसेनापतिका रूपमा नेपाली सेनाको नेतृत्व सम्हालेका छन् । जंगीअड्डामा बिहीबार आयोजित कार्यक्रममा प्रधानसेनापति राजेन्द्र क्षत्रीले कार्यकाल सकिनु एक महिनाअघि नै घर बिदामा बसेर बलाधिकृत रथी थापालाई जिम्मेवारी सुम्पेका हुन् । प्रधानसेनापति कार्यकाल सकिनु एक महिनाअघि नै बिदामा बस्ने प्रचलन छ । क्षत्रीको कार्यकाल भदौ २४ मा सकिंदै छ । क्षत्रीले थापालाई कार्यभार हस्तान्तरण गरी सबै बुझबुझारथ गरेको सैनिक जनसम्पर्क तथा सूचना निर्देशनालयले जनाएको छ ।

बंगलादेशका फोटो पत्रकारमाथि भएको ज्यादतीको विरोधमा काठमाडौंस्थित बंगलादेश दूतावासअगाडि बिहीबार प्रदर्शन गर्दै फोटो पत्रकार । केही दिनअघि बंगलादेशमा विद्यार्थीले गरेको विरोध प्रदर्शनका क्रममा फोटो पत्रकारहरूमाथि आक्रमण भएको थियो ।
तस्बिर : कविन अधिकारी

दोषीलाई उन्मुक्ति दिने प्रावधान हटाऊ : आयोग

■ घनश्याम खड्का

काठमाडौं- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐन संशोधन विधेयकमा अन्तर्राष्ट्रिय सिद्धान्तविपरीतका प्रावधान हटाउन सरकारलाई आग्रह गरेको छ । आयोगले मानव अधिकार उल्लंघनका मुद्दामा पीडकलाई क्षमा दिन नमिल्ने गरी नीतिगत सुधार गर्न सुझाएको छ ।

'बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन, सत्य निरूपण तथा मेलमलिाप आयोग ऐन संशोधन गर्न बनेको विधेयक, २०७५' माथि आयोगले सरकारलाई लिखित सुझाव दिएको हो । विधेयकमा पीडितलाई केही बढी क्षतिपूर्ति दिएर पीडकलाई सांकेतिक सजायका नाममा उन्मुक्ति दिने प्रावधान राखिएका छन् । आयोगले त्यस्ता प्रावधान हटाई अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारसम्बन्धी महासन्धि तथा कानुनअनुकूल हुने प्रावधान थप्न आग्रह गरेको छ ।

आयोगले विधेयकमा सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा भएका 'हत्या', 'अपहरण तथा शरीर बन्धक गरी बेपत्ता' र 'अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार वा मानवीय कानुनविपरीत गम्भीर किसिमका अमानवीय कार्य वा मानवताविरुद्धका अन्य अपराध' भन्ने शब्दावली थप्न सुझाउँदै गम्भीर मानव अधिकार उल्लंघनका घटनाको दायरा स्पष्ट पार्नसमेत आग्रह गरेको छ । आयोगले द्वन्द्वमा बालसैनिक प्रयोगको घटनासमेत कसुरजन्य कार्यका रूपमा ऐनमा समावेश हुनुपर्ने अडान लिएको छ । आयोगले संक्रमणकालीन न्यायिक संयन्त्रले 'अदालतबाट आदेश भई वा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगबाट सिफारिस भई प्रहरीमा अनुसन्धान भइरहेका उजुरीहरूबाहेक' का घटनाका उजुरीमात्रै लिनसमेत भनेको छ ।

सत्यनिरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता छानबिन आयोगले गरेका सिफारिसअनुसार सरकारले पीडितलाई तुरुन्त परिपूरण उपलब्ध नगराए 'राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले सम्बन्धित पदाधिकारी वा व्यक्तिलाई कानुनबमोजिम कारबाहीका लागि लेखी पठाउन सक्नेछ' भन्ने प्रावधान विधेयकमा थप्न आयोगले सुझाएको छ ।

आयोगले परिपूरण र क्षतिपूर्तिको सिफारिस जारी भएको मितिले तीन महिनाभित्र पूरा गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था थप गर्न पनि भनेको छ ।

विधेयकको मस्यौदामा गम्भीर मानव अधिकार उल्लंघनका घटनाका दोषीलाई स्थान हद तोकेर खुल्ला कारागारमा राख्ने व्यवस्था गरिएको छ । आयोगले यसरी स्थान हद तोक्दा पीडितसँग समन्वय गर्नुपर्ने राय दिएको छ । मानव अधिकार उल्लंघनका घटनामा दोषी ठहरिएकाहरूले प्रचलित कानुनअनुसार अनिवार्य रूपमा कम्तीमा २५ प्रतिशत सजाय भुक्तानी गरेको हुनुपर्ने आयोगको सिफारिस छ । आयोगले विधेयकमा उल्लेख गरिएको 'सशस्त्र द्वन्द्वरत पक्ष' भन्ने पदावलीको प्रस्ट व्याख्या र परिभाषा गर्नुपर्ने जनाएको छ ।

मुख्यमन्त्री...

'केन्द्र र प्रदेशबीच फिटिक्कै समन्वय छैन,' उनले भने, 'संघीय सरकारले प्रदेश सरकार छ भन्ने हेक्कासमेत राखेको छैन ।'

प्रदेश सरकारको नेतृत्व गर्ने मुख्यमन्त्रीहरू अहिले एउटा कर्मचारी पनि परिचालन गर्न नसक्ने अवस्थामा छन् । सबै कर्मचारी केन्द्र मातहत नै छन् । उनीहरूको खटनपटन सिंहदरबारबाटै हुन्छ । केन्द्रले प्रदेशलाई आवश्यक केही कर्मचारी पठाए पनि उनीहरू केन्द्रसँग नै उत्तरदायी छन् । केन्द्रीय नीतिअनुसार नै परिचालित हुन्छन् ।

प्रदेशहरूमा केन्द्रबाटै खटनपटन भइरहेका कर्मचारीको संख्या पनि पर्याप्त छैन । 'हामीलाई पर्याप्त कर्मचारी दिनुपर्‍यो, कहाँ कसलाई पठाउने निर्णय पनि हामीले नै गर्न पाउनुपर्‍यो,' मुख्यमन्त्री गुरुङले भने, 'तर अहिले केन्द्रबाट कार्यालय तोकिएर आउँछ, आवश्यकताअनुसार कुनै कर्मचारीलाई अर्को ठाउँमा सरुवा गर्न पनि पाइँदैन ।'

प्रदेशमा पर्याप्त कर्मचारी नहुँदा हालै प्रदेशसभाले पारित गरेको बजेट कार्यान्वयनमै समस्या आउने मुख्यमन्त्रीहरूले बताए । 'बजेट बनेको छ । तर त्यसलाई कार्यान्वयन गर्ने संरचना बनाउन कर्मचारी कसरी मिलाउने ?,' कर्णाली प्रदेशका मुख्यमन्त्री महेन्द्रबहादुर शाहीले भने, 'केन्द्रले कर्मचारी पठाएकै छैन ।'

प्रहरी प्रशासन परिचालनमा पनि यही समस्या छ । केन्द्रीय सरकार मातहत प्रहरी परिचालनको अधिकार स्थानीय प्रशासनको नेतृत्व गर्ने प्रमुख जिल्ला अधिकारीमा हुन्छ । प्रजिअ गृह मन्त्रालय मातहत हुन्छन् । मुख्यमन्त्री र प्रदेशका आन्तरिक मामिलामन्त्रीप्रति उनीहरूको खासै उत्तरदायित्व हुँदैन । 'स्थानीय शान्ति सुरक्षाको कुरा आउँछ, उजुरी आउँछन् तर प्रदेशलाई प्रशासन चलाउने अधिकार दिइएकै छैन,' शाहीले भने । आफ्नै सुरक्षाका लागि खटिएका प्रहरी फेरबदल भएको समेत मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई थाहा नहुने अवस्था छ ।

'सुरक्षा निकायसँग हामीले आफ्नो ढंगले समन्वय गर्छौं तर हामीअन्तर्गत उनीहरू चल्ने कुनै बाध्यकारी व्यवस्था छैन,' प्रदेश १ का मुख्यमन्त्री राईले भने, 'शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था गर्नका लागि प्रशासन चलाउनुपर्ने हुन्छ तर प्रशासन हाम्रो मातहत नभएकाले काम गर्न एकदमै समस्या छ ।'

संविधानको धारा २६८ को उपधारा (२) मा प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश प्रहरी संगठन रहने व्यवस्था छ । प्रदेश प्रहरीले सम्पादन गर्ने कार्यको सञ्चालन, सुपरिवेक्षण र समन्वयसम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानुनबमोजिम हुने उल्लेख छ । तर हालसम्म संघीय प्रहरी ऐन बनेकै छैन । गृह मन्त्रालयले बल्ल यो ऐन बनाउनका लागि विधेयकको मस्यौदा तयार पार्न थालेको छ ।

'सीडीओ परिचालन स्थानीय प्रशासन ऐनअन्तर्गत हुन्छ । त्यसैले त्यो ऐन पनि संशोधन गर्नुपर्छ र प्रदेशसँग पनि समन्वय गरेर सुरक्षा परिचालन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्छ भन्ने हाम्रो माग छ' गण्डकीका मुख्यमन्त्री गुरुङले भने । संघीय प्रहरी ऐन बनेपछि मात्र त्यसैको प्रावधानमा रहेर सम्बद्ध प्रदेशले प्रदेश प्रहरी ऐन बनाउन सक्छन् ।

संविधानमा प्रदेशहरूले केन्द्रीयबाहेक आफूअनुकूल प्रदेश मातहतकै कर्मचारी पनि राख्न पाउने व्यवस्था छ । यसका लागि प्रदेश लोकसेवा आयोग गठन हुनुपर्छ । केन्द्रबाट प्रदेश लोकसेवा गठनको सिद्धान्तसम्बन्धी ऐन पनि बनेको छैन । यसले गर्दा प्रदेशहरूले आफ्नो आवश्यकताअनुसार छुट्टै कर्मचारी भर्ना पाएका छैनन् ।

प्रदेशहरूले राजनीतिक नेतृत्व र वित्तीय स्रोत पाए पनि अहिलेसम्म प्रशासनिक संयन्त्र नपाउँदा केही समस्या परेको थियो,' संघीय मामिला मन्त्रालयका सचिव दिनेश थपलियाले भने, 'अब उहाँहरूको अप्ठ्यारोलाई सहज बनाउने तयारी भइरहेको छ ।' उनका अनुसार प्रदेशका लागि आवश्यक कर्मचारी एकमुष्ट रूपमा प्रदेश सरकारलाई पठाउने र त्यहींबाट खटनपटन गर्न सक्ने अधिकार दिने तयारी भइरहेको छ । कर्मचारीहरूलाई कहाँ खटाउने भन्ने आन्तरिक सरुवाको निर्णय पनि प्रदेशलाई नै दिने मन्त्रालयले तयारी गरेको छ । यससम्बन्धी प्रस्ताव मन्त्रिपरिषद्मा पुऱ्याएको उनले जनाए ।

थपलियाका अनुसार संसदको चालु अधिवेशनबाट संघीय निजामती ऐन, प्रदेश लोकसेवा आयोगसम्बन्धी ऐन, प्रादेशिक निजामती सेवाका ढाँचासम्बन्धी ऐन र स्थानीय सेवा ऐन गरी ४ कानुन पारित गराउने तयारी छ । तर चालु संसद्मा अहिलेसम्म यससम्बन्धी विधेयक भने पेस भएका छैनन् । प्रहरी परिचालनका सन्दर्भमा विधेयक बनाउने काम भइरहे पनि तत्काल सुरक्षा कमान्ड प्रदेशमा दिइहाल्न नहुने धारणा केन्द्रीय राजनीतिक नेतृत्वले राख्दै आएको छ । त्यसैले संघीय प्रहरी ऐन बन्न अझै ढिला हुन सक्ने गृह मन्त्रालय स्रोतले बतायो ।

'केन्द्रीय सरकार विभिन्न थरी विज्ञका कुरा सुनेर मात्र बसेको छ । त्यस्ता विज्ञहरूले दिने सल्लाह संघीयतालाई नै फेल गराउने खालका छन्,' कर्णालीका मुख्यमन्त्री शाहीले भने, 'प्रदेश सरकार परिपक्व छैनन् भनेर अधिकार माथि नै राख्ने प्रयास हुँदै छ । हिजो हामी नै संघीय सरकारमा मन्त्री भइसकेका व्यक्तिहरू प्रदेश सञ्चालन गर्न आएका छौं । हाम्रै समकालीनहरू केन्द्र सरकारमा हुनुहुन्छ अनि केन्द्रचाहिँ सक्षम, हामीचाहिँ असक्षम भन्ने ?'

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री गुरुङले पनि केन्द्रीय सोच हावी भएका कारण प्रदेश सञ्चालनमा समस्या परेको बताए । 'संविधान कार्यान्वयन गर्ने हो भने प्रदेशहरू सहज रूपमा चल्ने अवस्था आउनै पर्छ' उनले भने । संघीयता असफल होस् र विगतकै जस्तो केन्द्रीय सत्ता चलाइरहन पाऊँ भन्ने मानसिकताले अहिले पनि काम गरिरहेको प्रदेश २ का मुख्यमन्त्री राउतले टिप्पणी गरे ।

'यो ढंगले अघि बढ्न खोजियो भने मुलुकले राम्रो परिणाम हासिल गर्न सक्दैन' उनले भने । संघीयता नेपालका लागि नयाँ अभ्यास हो भन्दैमा प्रदेशहरू सक्षम छैनन् भन्न खोजिनु गलत भएको प्रदेश १ मुख्यमन्त्री राईले बताए । 'पहिलो अभ्यास भएकाले केही ढिलासुस्ती हुन सक्छ तर अधिकारहरू हस्तान्तरण र प्रदेशहरू पूर्ण रूपमा सञ्चालन हुने वातावरण बन्नैपर्छ' राईले भने ।

प्रदेशको बिदा...

'प्रदेश सरकारले संघीय सरकारसँग पहिल्यै समन्वय गरेर निर्णय लिएको भए यस्तो समस्या आउँदैन थियो,' उनले भने । प्रदेश सरकारका मन्त्रीले भने प्रशासन कार्यालयहरू खुलेकामा असन्तुष्टि व्यक्त गरेका छन् ।

'प्रदेश सरकारले पास गरेका कानुन कार्यान्वयन गराउने दायित्व प्रमुख जिल्ला अधिकारीको हो,' आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री एवं सरकारका प्रवक्ता हिक्मतकुमार कार्कीले भने, 'सीडीओसाबहरूको बुझाइमा कमी देखियो । यो गलत हो अब यस्तो दोहोरिने छैन ।'

प्रदेश सरकारले गरेका हरेक निर्णय संघीय सरकार मातहतका कर्मचारीहरूले कार्यान्वय र पालना गर्नुपर्ने कार्कीको भनाइ छ । 'हामीले पनि बुझाउन सकेनौं, अब प्रदेश सरकारले घोषणा गरेको अर्को बिदामा जिल्ला प्रशासन कार्यालय खुल्दैन,' कार्कीले भने, 'हामी सबै प्रारम्भिक तहमा नयाँ अभ्यास गरिरहेकाले कहींकतै समस्या आउनु स्वाभाविक हो ।'

काठमाडौंमा रहेका विदेशी नियोगहरू संघीय सरकारका सबै सार्वजनिक बिदामा बन्द रहने उदाहरण मन्त्री कार्कीले दिए । 'यो कर्मचारीहरूले संघीयता नस्विकारेको मात्र हो जस्तो मलाई लाग्छ,' स्नातकोत्तर क्याम्पसका राजनीतिशास्त्रका प्राध्यापक शान्तिराम भण्डारीले भने, 'कर्मचारीहरूको केन्द्रीकृत मानसिकतालाई बदल्न समय लाग्छ ।' नयाँ अभ्यास भएकाले यही कारण सबै बिग्रियो भन्ने नठानी कर्मचारीहरूको सोचमा परिवर्तन ल्याउनुपर्छ ।

प्रदेश सरकारको २०७४ चैत २९ गते बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले आफ्नो प्रदेशभित्र थप चार दिन सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरेको थियो । यसअनुसार भदौ १० गते रक्षाबन्धन, भदौ १८ मा मोरङ र सुनसरीमा निस्कने रथयात्रा, कात्तिक २७ मा छठ पर्व (तराई, पहाड र हिमालका १४ जिल्लामा) छन् । केन्द्रीय सरकारले छठको अवसरमा तराईका जिल्लामा मात्र बिदा दिएको थियो ।

केन्द्रीय सरकारले नयाँ वर्ष वैशाख १, महाशिवरात्रि फागुन २०, फागुपूर्णिमा चैत ६ गते ५८ जिल्लामा र चैत ७ गते ५ जिल्लामा सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरेको छ । यसैगरी केन्द्रीय बिदामा विभिन्न जातिहरूका पर्वका अवसरमा १२ दिन सार्वजनिक बिदा परेका छन् भने महिला कर्मचारीका लागि २ दिन बिदा दिएको छ । वसन्त पञ्चमीका अवसरमा माघ २७ गते शिक्षण संस्थाहरूलाई सार्वजनिक बिदा दिएको छ । दसैं बिदा ५ दिनको छ ।

प्रदेश सरकारले दिएको बिदा खारेजको माग गर्दै उच्च अदालतमा मुद्दासमेत परेको थियो । अधिवक्ता मोहनसिंह लिम्बूले प्रदेश सरकारले दिएका तीनवटा सार्वजनिक बिदा राष्ट्रिय हित प्रतिकूल भएको दाबीसहित खारेज गर्न माग गर्दै मुद्दा दर्ता गरेका थिए । यसमा उच्च अदालत विराटनगरले अन्तरिम आदेश जारी गर्नु नपर्ने फैसला गरेको थियो ।

बाझिए विधेयक...

संविधानको धारा ३८ मा महिलाको हकको उपधारा २ मा प्रत्येक महिलालाई सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्यसम्बन्धी हक हुने व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न ल्याइएको विधेयकमा बच्चा जन्माएपछि बुबाको परिचय नभए पनि हुने व्यवस्था छ । विधेयकमा भनिएको छ, 'बुबाको पहिचान हुन नसकेको वा बुबाको नाम उल्लेख गर्न नचाहेको हकमा सोही व्यहोरा खुलाई आमाको नाम राखेर शिशु जन्मेको प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुपर्नेछ ।'

संविधानमा समानताको हकसम्बन्धी धारा १८ ले लिंगका आधारमा भेदभाव नगर्ने व्यवस्था गरेको छ । धारा ३८ को महिलाको हकको उपधारा १ मा प्रत्येक महिलालाई लैंगिक भेदभावबिना समान वंशीय हक हुने भनिएको छ । धारा ३८ को उपधारा ६ मा सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिलामा दम्पतीको समान हक हुने व्यवस्था भए पनि नागरिकता ऐन संशोधन विधेयक संविधानको मर्मविपरीत रहेको विज्ञहरू बताउँछन् । 'यो दुई विधेयकमा राखिएको प्रावधान एकअर्कासँग बाझिएको छ,' अधिवक्ता मीरा ढुंगानाले भनिन्, 'जन्मँदा लिने प्रमाणपत्रमा बुबाको पहिचान खोल्न नचाहे पनि हुने, नागरिकता लिनचाहिँ बुबाको पहिचान पुस्ट्याइँ गर्नुपर्ने किन ? सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्यको अधिकार सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमा भएकै व्यवस्था हुनुपर्छ ।'

नागरिकता ऐन संशोधन गर्न बनेको विधेयकअनुसार कानुन बनेमा विधवाको सन्तान, प्रेमविवाह गरेर गर्भवती भएपछि केटाले छाड्दा जन्मिको बच्चा, लिभिङ टुगेदर बस्दा कुनै महिला गर्भवती भएपछि जन्मिएको बच्चाले पनि नागरिकता नपाउने भएकाले बुबाको पुस्ट्याइँ गर्नुपर्ने व्यवस्था गलत भएको बताइन् ।

संविधानविद् भीमार्जुन आचार्यले नागरिकता ऐन २०६३ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक र सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्यको अधिकार सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमा भएको व्यवस्था एकअर्कासँग बाझिने खालको रहेको बताए । 'जति पनि कानुन बन्छ, एकरूपता हुनुपर्छ । त्यो परस्पर मेल खाने हुनुपर्छ । एकअर्काबीच बाझिने हुनु हँदैन,' उनले भने, 'संविधानको मर्मअनुसार पनि हुनुपर्छ । योचाहिँ एकअर्कासँग बाझिन्छ ।' कानुन निर्माण गर्ने निकायबीच समन्वय नहुँदा यस्तो समस्या भएको हुन सक्ने उनले बताए ।

अपहरणपछि हत्या गरिएका बालक निसान खड्काको अन्त्येष्टि क्रममा बिहीबार पशुपति आर्यघाटमा जम्मा भएका आफन्त । मलेसियामा रहेका बाबु गणेश बिहीबार फर्किएपछि अन्त्येष्टि गरिएको हो ।
तस्बिर : कान्तिपुर

७ हजार विद्यालय...

खगेन्द्र नवजीवन विशेष शिक्षा माध्यमिक विद्यालय जोरपाटीमा १० र ८ कोठे दुई भवन भूकम्पपछिको पुनर्निर्माण चरणमा छन् । १० कोठे भवन विदेशी सहयोगमा खगेन्द्र नवजीवन केन्द्रले निर्माण गरेको हो । विशेष क्षमता भएका विद्यार्थी पढ्ने विद्यालयमा उक्त भवनसँगै शौचालय पनि बनेको छ । भवन पनि अपांगमैत्री छ तर इकाइले पुनर्निर्माण गरेको ८ कोठे भवनमा भने न शौचालय छ न त पूर्वाधार नै अपांगमैत्री छ ।

राजधानीमा बिहीबार निर्माणाधीन विद्यालयको प्रगति समीक्षा कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । समीक्षामा आएका अधिकांश प्रधानाध्यापकले शौचालयबिनाको विद्यालय भवन बनेको प्रति असन्तुष्टि जनाए । प्रधानाध्यापकले शौचालयसहित भवन निर्माण गर्न इकाइ र शिक्षा मन्त्रालयसँग माग गरे ।

इकाइ प्रमुख इमनारायण श्रेष्ठले शौचालयसहितको विद्यालय भवन निर्माण गर्न राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणमा प्रस्ताव पठाए पनि अस्वीकार गरिएको जनाए । 'विद्यालय पुनर्निर्माण चाँडो सक्न नयाँ मोडल ल्याइएको हो,' उनले भने, 'पहिले जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरूले शौचालय निर्माण गर्थे, अब त्यो जिम्मेवारी स्थानीय सरकारलाई दिने तयारी भएको छ ।' स्थानीय तहमार्फत भवन बनेका विद्यालयमा क्रमशः चर्पी बनाउँदै जाने उनको तर्क छ ।

मागेजति बजेट सरकारले नदिएका कारण विद्यालयसँगै शौचालय निर्माण गर्न नसकिएको श्रेष्ठले स्विकारे । शिक्षा विभागमार्फत विद्यालय भवन र शौचालय निर्माण भइरहेको जनाए । श्रेष्ठले भने, 'यो मोडलमा जाँदा ढिला हुन्छ भनेर नयाँ तरिकाले काम थालिएको हो ।'

भूकम्पले क्षतिग्रस्त ८ हजारमध्ये एक हजार विद्यालय विभिन्न दातृ निकाय, छिमेकी मुलुक, एनजीओ/आईएनजीओ र संघसंस्थाको सहयोगमा निर्माणाधीन अवस्थामा छन् ।

आकाशे पानीबाट...

'यो जलाशयबाट वन्यजन्तुदेखि मानवसम्मले फाइदा लिन सक्छन्,' उनले भने, 'जलाशय वरपर पार्क निर्माण गर्ने र खेतीका लागि सिँचाइ गर्ने हाम्रो योजना हो ।'

सामुदायिक वनभित्र ठूलो जलाशय भएपछि वरपरका मुहान तथा अन्य पानीका स्रोत पनि नसुक्ने भएकाले कृत्रिम सिमसार क्षेत्रको अवधारणा ल्याइएको छ । पर्यटकीय गन्तव्यसँगै सिँचाइ पनि गर्न पाइने भएपछि स्थानीय खुसी छन् । सधैं आकाशे पानीका भरमा खेती गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको स्थानीयलाई अब भने वर्षभरि सिँचाइका लागि स्रोत उपलब्ध हुनेछ । सिँचाइ सुविधा भएपछि वर्षमा एक बाली मात्र खेती लगाउने किसानले तीन बालीसम्म लगाउन पाउनेछन् । 'जंगल नजिकै बस्ती भएकाले सुक्खा मौसममा पानी खोज्दै जनावर गाउँ पस्ने गर्थे,' अध्यक्ष पाण्डेले भने, 'जलाशय भएपछि जंगली जनावर बस्तीमा पस्ने सम्भावना कम हुनुका साथै पर्यटक आउन थालेपछि यस क्षेत्रको व्यापार व्यवसाय पनि फस्टाउने आशा राखेका छौं ।' जंगलको बीचमा रहेको जलाशयमा चराचुरुंगीको बासस्थान पनि बढेको छ ।

पूर्व-पश्चिम राजमार्गको सुनवलबाट करिब डेढ किलोमिटर उत्तरमा पर्ने रमणीय जलाशयको डिलमा हरितमार्ग निर्माण गरेर सर्वसाधारणलाई बिहान-बेलुका व्यायाम, ध्यान तथा योगा गर्ने स्थल पनि निर्माण हुनेछ ।

महिला उपप्रमुखको गुनासो

'प्रमुखले अधिकार दिएनन्'

■ दीपक परियार

लेखनाथ- कास्कीको रूपा गाउँपालिका उपप्रमुख लालसुब्बा गुरुङले गाउँसभामा आर्थिक वर्ष ०७५/७६ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाइनन्। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनअनुसार बजेट प्रस्तुत गर्ने अधिकार उपप्रमुखको भए पनि प्रमुखले प्रस्तुत गरे। अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा पनि त्यस्तै भयो। उपप्रमुख सगुन गुरुङलाई बजेट प्रस्तुत गर्न दिइएन।

बेनी नगरपालिकाकी उपप्रमुख कुनै कार्यक्रममा जाँदा सहयोग रकम घोषणा गर्न सक्दिनन्। प्रमुखले नै रकम तोकेर बोलिदिन्छन्। सहयोग रकम तोक्न नपाउने भएपछि कास्कीको मादी गाउँपालिका उपप्रमुख विष्णुदेवी पौडेल आचार्य त्यस्ता कार्यक्रममा जानै छोडिन्। 'कि सहयोग रकम तोक्ने अधिकार दिनुपर्‍यो, होइन भने कार्यक्रममै जान्न भनेकी छु,' उनले भनिन्।

योजना अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति संयोजक भए पनि बेंसीसहर नगरपालिका उपप्रमुख लक्ष्मी अधिकारीले अहिलेसम्म योजना अनुगमन गर्न पाएकी छैनन्। नगरपालिका प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले योजना अनुगमनमा हस्तक्षेप गरेको उनको गुनासो छ।

गण्डकी प्रदेशका स्थानीय तहका महिला उपप्रमुखले आफ्नो अधिकारको अभ्यास गर्न नपाएको गुनासो गरेका छन्। सञ्चारिका समूहले बुधबार र बिहीबार पोखरामा गरेको कार्यशालामा उनीहरूले कार्यसम्पादनको अनुभव सुनाए। महिला भएकैले जिम्मेवारी नदिइएको उनीहरूको निष्कर्ष छ। कास्कीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका उपप्रमुख सगुन गुरुङले लामो समयदेखिको पितृसत्तात्मक सोचमा परिवर्तन नआएको बताइन्। 'हामीले सबैको अनुभव सुन्यौं,' कार्यशालामा उनले भनिन्, 'जहाँतहींको समस्या सुन्दा फरक पार्टीबाट प्रमुख/उपप्रमुख भएर होइन, पुरुष र महिला भएर समस्या निम्तिएको रहेछ।'

कुश्मा नगरपालिकाकी उपप्रमुख सीता काफ्ले देशभरका महिला उपप्रमुख पीडामा रहेको बताउँछिन्। 'मेयर र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मिल्दा लैंगिक हिसाबले पनि महिला विभेदमा परेको अवस्था छ,' उनले भनिन्। पूर्ण रूपमा अधिकारको अभ्यास गर्न सक्ने स्थिति नरहेको उनको सुनाइन्। गोरखा नगरपालिकाकी उपप्रमुख बिनाकुमारी श्रेष्ठको अनुभव पनि उस्तै छ। महिला भएकैले उपप्रमुखको क्षमतामाथि प्रश्न उठ्ने गरेको उनले बताइन्। 'पहिले उपप्रमुख/उपाध्यक्षलाई मनोनीत गरेर ल्याउने चलन थियो,' उनले भनिन्, 'अहिले पनि त्यही सोच कायम छ।' प्रमुखले हस्तक्षेप गर्दा उपप्रमुखले आफ्नो अधिकार उपयोग गर्न पाउनुपर्ने पक्षमा आवाज उठाउन नसक्नु विडम्बना भएको उनले बताइन्।

तनहुँको शुक्लगण्डकी नगरपालिकाकी उपप्रमुख सविता रसाइलीले अधिकार खोज्ने जिम्मा आफ्नै भएको बताइन्। 'अब पनि अधिकार पाइएन भनेर रुने होइन, खोसेर लिने हो,' उनले भनिन्। अधिकार नदिए ऐन पल्टाएर प्रमुखलाई देखाएर भए पनि लिनुपर्ने उनको धारणा थियो। 'कानुनमा लेखिएका कुरा जनप्रतिनिधिले नै लागू नगरे अरूले गर्लान् भनेर आस गर्नु हुँदैन,' उनले भनिन्, 'लडेरै भए पनि अधिकारको अभ्यास गर्ने क्षमता हामीले राख्नुपर्छ।' उनले आफ्नो नगरपालिकामा कानुनले तोकेबमोजिमको अधिकार अभ्यास गरिरहेको जनाइन्। पोखरा महानगरकी उपप्रमुख मञ्जुदेवी गुरुङको अनुभव रसाइलीसँग मिल्दोजुल्दो छ। उनले महानगरमा कुनै किसिमको विभेद महसुस नगरेको अनुभव सुनाइन्। आफ्नै पहलमा महिलालाई उद्यमी बनाउन 'महिलासँग उपमेयर' कार्यक्रम सुरु गरेको, निःशुल्क कानुनी परामर्श दिन हेल्प डेस्क स्थापना गरेको लगायत असल अभ्यास महानगरमा भएको उनले उल्लेख गरिन्।

अधिकार पाइएन भनेर रुने होइन, खोसेर लिने हो। प्रमुखलाई ऐन देखाएर भए पनि अधिकार लिनुपर्छ।

– सविता रसाइली, उपप्रमुख, शुक्लगण्डकी नपा, तनहुँ

अब पासपोर्ट ६ प्रकारका

काठमाडौं (कास)- सरकारले अब ६ प्रकारका पासपोर्ट जारी गर्ने भएको छ। हाल सरकारले कूटनीतिक (रातो), विशेष (नीलो), साधारण (हरियो) र यात्रा अनुमतिपत्र (ट्राभल डकुमेन्ट/कालो) गरी चार प्रकारका राहदानी जारी गर्छ। सरकारले संसद्मा पेस गरेको राहदानी ऐन संशोधन विधेयकमा पाँच प्रकारका राहदानी र ट्राभल लग जारी गर्ने व्यवस्था प्रस्ताव गरेको छ।

थपिने दुई प्रकारका राहदानीमा 'सर्भिस पासपोर्ट' र 'सिम्यान्स पासपोर्ट' छन्। विधेयकमा कूटनीतिक कर्मचारी या विशेष पासपोर्टधारीले विदेशमा लैजाने सहयोगीलाई सर्भिस पासपोर्ट दिने व्यवस्था गरिएको छ। विदेशस्थित दूतावास तथा नियोगमा पोस्टिङ हुने कर्मचारीले सहयोगी कामदार लैजाँदा त्यही देशको नियमअनुसार तलब दिनुपर्ने भएकाले त्यसलाई छल्न नयाँ खालको राहदानी दिने व्यवस्था गर्न लागिएको परराष्ट्र मन्त्रालय स्रोतले जनाएको छ। सर्भिस पासपोर्टधारीले नेपाल सरकारको नियमअनुसार नै तलब सुविधा पाउँछन्। तर, साधारण पासपोर्टमा जानेले काम गर्ने अनुमति लिएपछि त्यही देशको श्रम नियमावली आकर्षित हुने भएकाले उच्च तहका कूटनीतिक कर्मचारीको स्वार्थमा विधेयकमा सर्भिस पासपोर्टको व्यवस्था राखिएको समेत स्रोतको दाबी छ।

विदेशस्थित नेपाली नियोगमा राखिने स्थानीय तर स्थायी कर्मचारीले पनि यस्तो राहदानी लिन चाहेमा सरकारले उपलब्ध गराउन सक्ने विधेयकमा उल्लेख छ। पानीजहाजमा काम गर्नेहरूका लागि साधारण हरियो पासपोर्टसँगै 'सिम्यान्स पासपोर्ट' का रूपमा लग बुक उपलब्ध गराइने प्रस्ताव छ। लगबुकमा पानीजहाजका क्याप्टेनले प्रमाणीकरण गरिदिने गर्छन्। पानीजहाजमा काम गर्नेका लागि राहदानी र भिसाको समस्या नहोस् भनेर यस्तो निर्णयमा विभाग पुगेको हो। प्रधानमन्त्रीले पानीजहाज चलाउने विषय उठाएको र नेपालीहरू विदेशमा पनि जहाजमा काम गरिरहेकाले उनीहरूलाई सहजताका लागि यो आवश्यक भएको परराष्ट्रका अधिकारीले जनाएका छन्। नेपालीको रोजगारीको परिचय हुने र अर्को मुलुकमा प्रवेश गर्न पाउने अधिकार सेवा सर्तसमेत स्पष्ट हुने हुनाले यो लगबुकलाई महत्त्व दिइन्छ।

राहदानी विभागका महानिर्देशक रामकाजी खड्काले राहदानी ऐन २०२४ लाई प्रतिस्थापन गर्न लागिएको बताए। यस अलावा विदेशस्थित नेपाली नियोगले ९ महिना अवधिको अस्थायी पासपोर्ट पनि जारी गर्ने गरेको छ। पुरानो पासपोर्टको म्याद सकिएको र नयाँका लागि आवेदन दिएको अवस्था रहँदा त्यो व्यक्ति कतै जानुपर्ने भएमा दूतावासले पुरानो हस्तलिखित राहदानीको बुक उपयोग गर्दै अस्थायी राहदानी भनेर दिने गरेको विभागले जनाएको छ। आगामी दिनमा पनि त्यस्तो प्रावधान रहने व्यवस्था विधेयकमा उल्लेख छ।

महानिर्देशक खडकाले पुरानो ऐनले राहदानीलाई राम्रोसँग परिभाषासमेत नगरेकाले यसलाई यात्रा अनुमतिपत्र भन्दै नयाँ परिभाषा दिइएको र अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठन (आइकाओ) को मापदण्डलाई समेत ध्यान दिएर सबै पक्ष सुधार गरिएको बताए।

साउदीले दियो ७ करोड क्षतिपूर्ति

काठमाडौं (कास)- साउदी अरबमा गाडी दुर्घटनामा मृत्यु भएका १८ कामदारका परिवारले झन्डै ७ करोड रुपैयाँ (२३ लाख ९९ हजार रियाल) ब्लडमनी (दिया रकम) पाएका छन्।

साउदीको राजधानी रियादस्थित नेपाली दूतावासले पीडित परिवारका तर्फबाट अदालतमा मुद्दा लडेर ब्लडमनी दिलाएको हो। पीडित परिवारका नाममा आएको रकम दूतावासले सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट पाउने गरी परराष्ट्र मन्त्रालयमा पठाइसकेको छ।

ब्लडमनी पाउनेमा झापाका भीम भट्टराई, धनकुटाका भूपालदेव लिम्बू, तनहुँका चित्रबहादुर थापा, सप्तरीका देवेन्द्रप्रसाद राय, खोटाङका देवराज राई, गोरखाका एकप्रसाद लामिछाने, सिरहाका शिवकुमार यादव, जाल मोम्मद रैन, मो. मुजाहिद शेख, मो. जाहिर मन्सुर, कास्कीका राजुबहादुर कुँवर, ललितपुरका रमेश पुलामी, खोटाङका रामनाथ राई, सिरहाका सलिम मियाँ, खोटाङका सन्तोष खत्री र गुल्मीका जयबहादुर सुवेदी छन्। उनीहरूले ५ हजार रियालदेखि तीन लाख रियालसम्म ब्लडमनी पाएका छन्।

'साउदी अरबको प्रचलनअनुसार मृतकको धार्मिक आस्था र घटनामा निज (मृतक) को गल्तीको हिस्सासँग फैसला हुने रकम निर्भर रहने भएकाले फैसला भएको ब्लडमनी फरक-फरक भएको हो,' दूतावासद्वारा जारी विज्ञप्तिमा भनिएको छ।

दूतावासले गत आर्थिक वर्षमा २ सय ४९ मृतकका कानुनी हकदारले पाउने गरी ११ करोड ४३ लाख ३७ हजार रुपैयाँ ब्लडमनी पठाएको थियो।

ब्लडमनी दावी लाग्ने मुद्दामा पीडित परिवारका तर्फबाट दूतावास आफैंले घटना भएको क्षेत्रको अदालतमा मुद्दा दायर गरी बहसपैरवी गर्दै आएको साउदीका लागि नेपाली राजदूत डा. महेन्द्रसिंह राजपुतले बताए।

मुद्दाको बहसपैरवी गर्दा दूतावासले पीडित पक्षसँग सेवाशुल्क लिने गरेको छैन। 'गत आर्थिक वर्षमा ४१ जना मृतकका ब्लडमनीसम्बन्धी मुद्दा अदालती प्रक्रियामार्फत टुंगो लगाएको छ जसमध्ये अदालतको फैसलाअनुसार १८ जनाको ब्लडमनी सम्बन्धित पक्षबाट असुल गरी मृतकका कानुनी हकदारले पाउने गरी परराष्ट्र मन्त्रालय पठाइएको छ,' उनले भने।

मुद्दाको किनारा लगाउन राजधानी सहरबाट सयौं/हजारौं किमि टाढाको घटना भएकै क्षेत्रका अदालतमा गई मुद्दा चलाउनुपर्ने स्थिति छ। 'यसका लागि सम्बन्धित स्थानका ट्राफिक प्रहरी, गभर्नर, अनुसन्धान विभागका निकायमा फलोअप गर्नुपर्ने हुनाले पनि मुद्दामामिलाको विषयले लामो समय लिने गरेको छ,' उनले भने।

STUDY IN INDIA'S LEADING EDUCATIONAL GROUP

Graphic Era is a premier Education Group known for its global outlook, strong academic achievements, excellence in research, entrepreneurship development and legendary placements. It is a home to state-of-the-art learning and living infrastructure, world class faculty with expertise in globally competitive curriculum and exposure to cutting edge technologies.

SPOT ADMISSION
at
Hotel Shanker, Lazimpat, Kathmandu on August 14-15, 2018
(Admission by University Officials)

B.Tech
B.Tech (Hons) CS & E with Specialization in
• Machine Learning & AI • Cloud Computing • Data Sciences & AI
B.Tech (Hons) ME with Robotics & Automation / Automobile
B.Tech (Hons) ECE with Embedded Systems & Robotics
B.Tech CS & E | B.Tech (IT) | B.Tech ME | B.Tech ECE | B.Tech CE
B.Tech Bio-Tech | B.Tech EE | B.Tech PE

BBA | BCA | B.Sc (IT)
B.Sc-Computer Sc. (Hons)
B.Sc.-Agriculture | MBA
Dip. in ME/AME/CSE/
Civil/Pharmacy

MERIT BASED SCHOLARSHIP UPTO 75% OF TUITION FEE
10% ADDITIONAL SCHOLARSHIP ON NET TUITION FEE FOR GIRL CANDIDATES

Our Top Recruiters-2018
HSBC, BYJU'S, American Express, Paytm, Moody's Analytics, whatfix, UNO MINDA, Deloitte. Consulting, HDFC BANK, TATA CONSULTANCY SERVICES, wipro, Infosys, Capgemini, ITC Limited, Marriott, HYATT
103 students of 2018 passing out batch placed at packages of Rs. 5 lac to Rs. 12 lac per annum

Going beyond Placements - STARTUPS
Our student got appreciation from Hon'ble Prime Minister of India for his innovation "Spandan". (World's smallest and cheapest ECG monitor)

3 CAMPUSES | 2 UNIVERSITIES | 1 NAME
GRAPHIC ERA
Transforming dreams into reality
• Graphic Era Deemed University, Dehradun
• Graphic Era Hill University, Dehradun
• Graphic Era Hill University, Bhimtal

GEU ACCREDITED BY NAAC WITH GRADE A
GEU Approved by AICTE Ministry of HRD, Govt. of India
nirf NATIONAL INSTITUTIONAL RANKING FRAMEWORK RANKED GEU IN TOP 150 (In both Engineering & University category)

Nepal Contact
NIBC Educational Foundation: New Baneshwor Chowk, Way to Sankhmool, Kathmandu, ✆+977 1 4787200/300, +977 9801098004
Kathmandu Alliance Education: B.M.C. Scooty Showroom Building, New Plaza, Putali Sadak, Kathmandu, ✆ 9841577289, 01-422729
Dr. Subhash Gupta (Graphic Era, India): +91 9412998711 Viber +977 9869189250
www.geu.ac.in | www.gehu.ac.in

बुटवल

प्रदेश ५

मेरो सीप

कपिलवस्तुको जगदीशपुरमा डोरी बाट्दै थारु महिला ।

राजधानी र नामकरण तोक्न विशेष समिति

■ घनश्याम गौतम

रूपन्देही- स्थायी राजधानी र नामकरणका लागि विशेष समिति गठन गर्दै प्रदेश ५ को वर्षे अधिवेशन बिहीबार अन्त्य भएको छ। प्रदेशसभा सदस्यको पटक-पटकको आग्रहपछि राजधानी र नामकरणका लागि १५ सदस्यीय विशेष समिति गठन गरिएको हो। समितिमा बाँके, पूर्वी रुकुम र पश्चिम नवलपरासीबाट बाहेक अन्य सबै जिल्लाबाट सदस्य छन्।

समितिमा अर्घाखाँचीबाट तीन, अस्थायी राजधानी रहेको रूपन्देहीबाट दुई र मुख्यमन्त्री शंकर पोखरेलको गृहजिल्ला दाडबाट एक जना सदस्य छन्। अर्घाखाँचीबाट कल्पना पाण्डे, चेतनारायण आचार्य, निर्मला क्षत्री, रूपन्देहीबाट तुलसीप्रसाद चौधरी, रमा अर्याल, कपिलवस्तुबाट विष्णुप्रसाद पन्थी, सहसराम यादव, पाल्पाबाट वीरबहादुर राना, नारायणप्रसाद आचार्य, बर्दियाबाट भुवनेश्वर चौधरी, दीपेश थारू,

तीन महिनाभित्र प्रतिवेदन पेस गर्न समय सीमा

गुल्मीबाट दिनेश पन्थी, प्यूठानबाट तारा जीसी, रोल्पाबाट दीपेन्द्रकुमार पुन र दाडबाट सरस्वती गौतम सदस्य रहेका छन्।

समितिले स्थायी राजधानीका लागि सबैको स्वीकार्य हुने गरी स्थानको अध्ययन र नामकरण सिफारिस गर्न तीन महिनाको समयसीमा पाएको छ। सभामुख पूर्णबहादुर घर्तीले समिति र सदस्यको नाम घोषणा गर्दै तीन महिनाभित्र प्रतिवेदन पेस गर्न निर्देशन दिएका हुन्। लामो समयसम्म स्थायी राजधानी नतोकिएको र नामकरण पनि नगरिएको भन्दै प्रदेशसभाका अधिकांश सदस्यले धेरै पटक बैठकमै सरकारको आलोचना गरेका थिए। प्रदेशसभाको प्रमुख प्रतिपक्ष दल कांग्रेसले स्थायी राजधानी र नामकरणको विषय जोडेर साउन १३ गतेको बैठक नै अवरोध गरेको थियो। समिति सदस्यसमेत रहेकी कांग्रेस सचेतक निर्मला क्षत्रीले ढिलै भए पनि प्रदेशसभाबाट राजधानीको विषयमा उपयुक्त निर्णय भएको बताइन्। 'हाम्रो मागको सुनुवाइ हो,' उनले भनिन्, 'समितिले पनि सकेसम्म छिटो यो प्रक्रिया अघि बढाउँछ।'

मुख्यमन्त्री शंकर पोखरेलले बिहीबारको प्रदेशसभा बैठकलाई विशेष सम्बोधन गर्दै स्थायी राजधानी तोक्ने र नामकरणको विषय प्रदेशसभाकै अधिकार क्षेत्रको विषय भएको बताए। 'यो काम प्रदेशसभाकै हो,' उनले भने, 'आजै गठन भएको विशेष समितिलाई सरकारबाट जस्तो सहयोग आवश्यक पर्छ त्यहीअनुसार सहयोग गर्न सरकार तयार छ।' यद्यपि, उनले बैठकमा गहन अध्ययन र छलफल गर्न अनि निष्कर्षमा पुगेपछि मात्र निर्णय सार्वजनिक गर्न निर्देशन दिए। स्थायी राजधानी तोक्दा र नामकरण गर्दा प्रदेशका सबै जनतालाई गौरवबोध र स्वीकार्य हुने गरी गर्न उनको आग्रह थियो।

बिहीबारको बैठकले प्रदेशसभामा विशेषाधिकार समिति पनि गठन गरेको छ। समितिमा ११ सदस्य छन्। समितिले प्रदेशसभाका ६ विषयगत समितिलाई सुझाव सल्लाह दिने एवं प्रदेशसभा सचिवालय र प्रदेश सरकारको बीचमा समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने जिम्मेवारी पाएको छ। समितिको सभापति गुल्मीका कमलराज श्रेष्ठलाई बनाउने तयारी छ।

वैशाख ३१ गते सरकारको बजेटका सिद्धान्त, उद्देश्य, प्राथमिकता र प्रमुख नीति प्रस्तुत गर्दै सुरु भएको प्रदेशसभा दोस्रो अधिवेशनले प्रदेशसभा सचिवालय दर्ता भएका आठमध्ये सात विधेयक पारित गरेको छ। सरकारले दर्ता गरेको प्रदेश लोकसेवा आयोगसम्बन्धी विधेयक सरकारले नै चासो नदिएपछि विषयगत समितिमा थन्किएको छ। २८ पटक बैठक बसेको वर्षे अधिवेशनले सरकारको नीति कार्यक्रम, चालु वर्षका लागि बजेट पारित गरेको छ। त्यस्तै प्रदेशसभामा ६ विषयगत समिति र दुई विशेष समिति पनि गठन गरेको प्रदेशसभा सचिवालय सचिव प्रेमप्रसाद भट्टराईले बताए। दोस्रो अधिवेशनले स्थानीय तहका पदाधिकारी एवं सदस्यको सेवा सुविधा, प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीका सेवा सुविधा, मुख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य, अधिकार र सेवा र सर्तका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, विनियोजन विधेयक, कर तथा गैरकर राजस्व विधेयक, वित्त व्यवस्थापन विधेयक र प्रदेशसभा सचिवालय सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक पारित गरेको छ।

विपन्नलाई पढाउँदै उद्योगी

गरिब तथा जेहेन्दारको पढाइमा सघाउन कतिपय उद्योगी व्यवसायीले विद्यालयमै अक्षयकोष खोलेका छन्

कान्तिपुर संवाददाता

मुख्यमन्त्री शंकर पोखरेलको विशेष उपस्थितिमा सियारीका विपन्न विद्यार्थीलाई शैक्षिक सामग्री दिँदै अर्घाखाँची सिमेन्टका सञ्चालक। *तस्बिर : अमृता अनमोल*

बुटवल- रूपन्देहीको सियारी गाउँपालिकाका कमला र गणेश चौधरी निर्माण मजदुर हुन्। दिनभर काम गरेर छाक र पढाइ खर्च जुटाउने यी दम्पतीका चार छोराछोरी छन्। तर, यस वर्षदेखि उनीहरूलाई कापी कलमको चिन्ता हटेको छ। त्यहाँ रहेको अर्घाखाँची सिमेन्ट उद्योगले पठन सामग्री उपलब्ध गराएपछि सजिलो भएको कमलाले बताइन्। बालबालिकालाई वर्षभरि पुग्ने शैक्षिक सामग्री पाएपछि गाउँपालिकाका धेरै अभिभावक खुसी छन्।

सामुदायिक र संस्थागत गरी ४२ विद्यालयका ३ हजार ३ सय विद्यार्थीका लागि अर्घाखाँची सिमेन्टले यस वर्ष शैक्षिक सामग्री उपलब्ध गराएको हो। यी गाउँपालिकाभित्रका प्रारम्भिक कक्षादेखि प्राथमिक तहसम्म अध्ययनरत बालबालिकाले शैक्षिक सामग्री पाएका हुन्। उद्योगका सञ्चालक पशुपति मुरारकाले बालबालिकाको शिक्षामा सहयोग गर्न गाउँपालिकाको समन्वयमा २० लाख रुपैयाँ बराबरका शैक्षिक सामग्री वितरण गरेको बताए। 'पोसाकसहित स्टेसनरी दिएका छौं,' उनले भने, 'यो सहयोग अर्को वर्ष पनि निरन्तर हुनेछ।' गाउँपालिकाले 'हामी सबैको इच्छा अनिवार्य आधारभूत शिक्षा' भन्ने नारासहित बालबालिकालाई विद्यालय झिकाऊ, सिकाऊ र टिकाऊ अभियान चलाएको छ। उद्यमी खेमराज पुन धेरै बालबालिकालाई पढ्ने अवसर जुटाउनेमध्येका एक हुन्। खेम इन्टरप्राइजेजसहित औषधि उद्योगमा लगानी गरेका उनले विपन्नको शिक्षामा सहयोग गर्न चारपुस्ते छुट्टाछुट्टै सहयोग कोष बनाएका छन्। हजुरआमादेखि छोराबुहारीसम्मका कोष छन्। चारवटै कोषमा गरी ६० लाख रुपैयाँ जम्मा भएको छ।

खेमराजले ५१ औं जन्मदिनको अवसरमा पाँच वर्षअघि विपन्न र अशक्तलाई पढाइमा सहयोग गर्न खेम-ओमी पुन कल्याणकारी प्रतिष्ठान खोलेका थिए। प्रतिष्ठानमा ४१ लाख रुपैयाँ जम्मा भएको छ। प्रतिष्ठानका महासचिव नारायणप्रसाद पन्थका अनुसार यसबाट पाँच वर्षयता पाल्पा कारागारमा आमासँगै रहेका बालबालिकालाई पढाउने र पोषक खानेकुरा दिइन्छ। पढाउन सहयोगी शिक्षक राखिएको छ। अहिलेसम्म झन्डै ६० जेलका बालबालिकाले यसबाट फाइदा लिएका छन्। दुई जना कारागार जीवन बिताएका युवाले एसएलसीपछि उच्च शिक्षा पढेका छन्। एमबीबीएस पढ्ने पाँच विद्यार्थीको मासिक खर्च पनि कोषले बेहोरेको छ। छोराको बिहेमा हुने खर्च जोगाएर उनले १० लाखको राजु-सरिता सहयोग कोष खोलेका छन्।

गुल्मीको भार्सेमा जन्मेका खेमले जन्मस्थानमा बाबु मनबहादुर र आमा गौरीका नामबाट ०६७ सालबाट मनगौरी पुन शैक्षिक अक्षय कोष खोलेका हुन्। त्यसमा आफ्नो ६ लाख र दुई दाजुको एक लाख गरी सात लाख रुपैयाँको छ। कोषबाट स्थानीय जनकल्याण माविका विपन्न बालबालिकाले बर्सेनि पाठ्यपुस्तक र पोसाक पाउने गरेका छन्। हजुरआमा कला पुनको नामबाट ०६७ देखि गुल्मी, भार्सेको आमा समूहको शिक्षा र सशक्तीकरणमा खर्चने गरी दुई लाख छुट्याएका छन्।

रूपन्देहीमा रहेको यशोदा फुड्स प्रालिले मेचीमहाकाली शैक्षिक अभियान चलाएको छ। विपन्न तर जेहेन्दर विद्यार्थीको पढाइमा सहयोग गर्न भन्दै अभियान सुरु गरेको उद्योग सञ्चालक चुन्नप्रसाद पौडेलले बताए। अभियानअन्तर्गत छनोट गरिएका विद्यालयमा जाने र एक विद्यालयका दुई जनालाई छात्रवृत्ति दिइनेछ। छात्रवृत्ति रकम प्रतिविद्यार्थी १० देखि १२ हजार रुपैयाँ छ। चालु साता झापा र रूपन्देहीबाट एकसाथ अभियान सुरु गरेका छन्। 'यस वर्ष ३० जिल्लाका करिब एक सय गरिब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति दिने योजना छ,' फुड्सका बजार प्रबन्धक छविलाल बन्जाडेले भने, 'आवश्यकताका आधारमा रकम र संख्या पनि बढाउने सोच छ।'

विपन्नको पढाइमा सहयोग गर्नका लागि कतिपय उद्योगी व्यवसायीले विद्यालयमै अक्षय कोष खोलेका छन्। कालिका मानवज्ञान माविमा मात्रै यस्ता अक्षय कोष तीन दर्जन पुगेका छन्।

विदेशको सीप, नेपालमा व्यवसाय

■ नवीन पौडेल

परासी- सुनवल १ का ५४ वर्षीय हेमबहादुर थापाले करिब सात वर्ष विदेशमा बिताए। भारतीय सेनाबाट निवृत्त भएपछि पनि उनको जोस र जाँगरमा कमी आएको थिएन। नेपालमा व्यापार व्यवसाय गरे लगानी सुरक्षित हुँदैन भनेर परिवार र छिमेकीले भनेपछि उनी अफगानिस्तान, इराकजस्ता मुलुक पुगेर सुरक्षा गार्डको काम गरे। अफगानिस्तान र इराकमा बढदो हिंसाका कारण उनी दुबई हान्निए।

दुबईमा अस्ट्रिच फार्ममा सुरक्षा गार्डको काम गर्दागर्दै उनले अस्ट्रिचका लागि चाहिने आहारा, उसको बासस्थानका प्रकारबारे जानकारी बटुले। जीवनको ३५ वर्षभन्दा बढी समय मुलुकबाहिर खर्चिएका थापालाई अहिले भने नेपालमै केही गरौं भन्ने जाँगर चलेको छ।

दुबईबाट अस्ट्रिच पालन नै गर्छु भन्ने सोच लिएर उनी तीन वर्षअगाडि नेपाल फर्किएका हुन्। नेपाल आएपछि अस्ट्रिच पालनले व्यावसायिक रूप लिन नसकेको थाहा पाएपछि उनी लगानी डुब्ने हो कि भन्ने चिन्तामा परे। तर, आफ्नो योजनाबाट पछि हटेनन्। सुनवल ६ तिलकानामा सुनवल बहुउद्देश्यीय कृषि तथा एकीकृत पशु पालन फार्म दर्ता गरेर अस्ट्रिच पालन सुरु गरे। विदेशमा सिकेको सीपले उनलाई अहिले गाउँमा नै स्वरोजगार बनाएको छ। 'अस्ट्रिच पालन गर्न सक्ने हो भने यसमा राम्रो मुनाफा छ,' उनले भने, 'जीवनभर विदेशमा श्रम गरियो, उता सिकेको सीप गाउँमा नै लगाइरहेको छु। सरकारले नयाँ व्यवसायलाई प्रोत्साहन दिए व्यावसायिक रूपमा ठूलठूला फार्म सञ्चालन हुन सक्छन्।'

पश्चिम नवलपरासीको सुनवल ६ तिलकानामा रहेको अस्ट्रिज फार्म। *तस्बिर : नवीन*

२५ वटा अस्ट्रिचबाट सुरु भएको उनको व्यवसाय अहिले केही बढेको छ। अस्ट्रिचको संख्या ७५ पुगेको छ। दुई बिघा जग्गा भाडामा लिएर प्रतिगोटा ४० हजारका दरले चल्ला किनी व्यवसाय सुरु गरेका उनले ४० लाख रुपैयाँ लगानी गरेका छन्। ८० देखि १ सय २० किलो हुने अस्ट्रिच प्रतिकिलो सात सय रुपैयाँमा बिक्री हुने गरेको उनी बताउँछन्।

जिल्लामा अस्ट्रिचको मासुको माग बढदो छ। बजारको समस्या नभएकाले थापा अस्ट्रिच थप्ने सुरमा छन्। तर, स्थानीय तहले कृषि तथा पशुपालनमा सहुलियत दिने भने पनि उनले कतैबाट कुनै सहयोग पाएका छैनन्। स्थानीय तहले सहयोग गरे सुनवलमै अस्ट्रिच प्रजनन केन्द्र स्थापना गरेर जिल्लाभरि व्यावसायिक अस्ट्रिच पालकको संख्या बढाउने सोचमा उनी छन्।

आर्थिक सहयोग जुट्दै

रुकुमपूर्व (कास)- भालुको आक्रमणले घाइते किशोरको उपचारमा सहयोग संकलन गर्न थालिएको छ। भूमे गाउँपालिका १ का १७ वर्षीय कैलाश पुन साउन १५ गते भालुको आक्रमणमा परी घाइते भएका थिए। भालुको आक्रमणबाट गम्भीर घाइते पुनको काठमाडौंस्थित राजधानी अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ। छोराको उपचारमा धेरै रुपैयाँ लाग्ने भएपछि उनका बुबा फुरमानले सहयोगको याचना गरेका थिए। यससम्बन्धी समाचार कान्तिपुर दैनिकमा प्रकाशित भएपछि सहयोग जुट्न थालेको उनले बताए। पुनको उपचारका लागि उनकै गाउँको हिमालय लालीगुराँस युवा क्लबले सहयोग संकलन थालेको हो। भूमे गाउँपालिका १ का सबै टोलबाट पुनका लागि सहयोग संकलन गरिएको छ। गाउँलेबाट १ लाख २८ हजार १ सय ५० रुपैयाँ संकलन भएको छ।

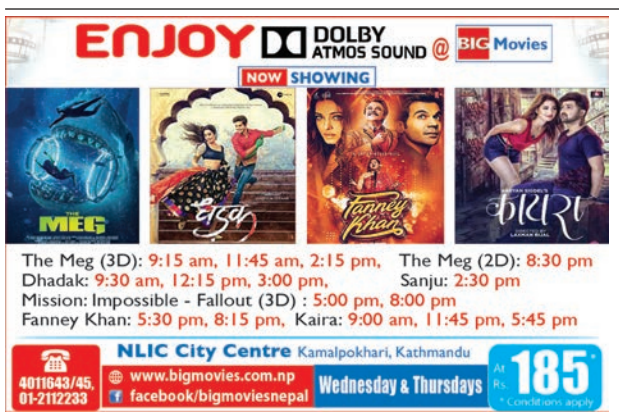

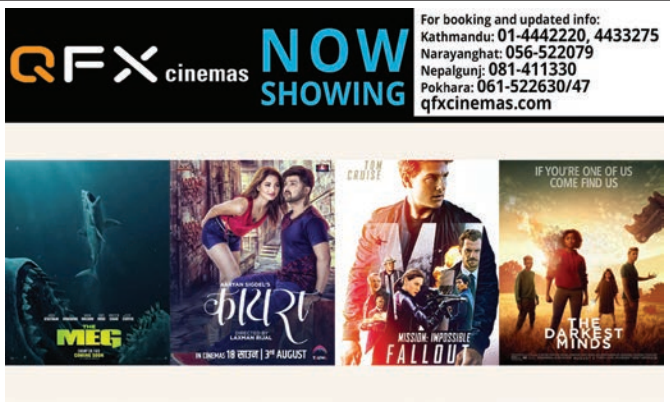

तपाईंको आज

मेष	भाग्य वृद्धि	तुला	मिष्ठान्न भोजन
वृष	विजय	वृश्चिक	पुण्य आर्जन
मिथुन	धन आर्जन	धनु	अस्वस्थता
कर्कट	प्रशन्नता	मकर	मित्र भेट
सिंह	आर्थिक हानि	कुम्भ	शत्रु वृद्धि
कन्या	काम बन्ने	मीन	मनोकांक्षा पूर्ण

भोलिको पात्रो

विक्रम संवत् २०७५ साल साउन २६ गते शनिबार तदनुरुप ११ अगाष्ट २०१८ श्रावण कृष्णपक्ष अमावस्या तिथि दिनको ३:४७ बजेसम्म उप्रान्त श्रावण शुक्लपक्ष प्रतिपदा तिथि, अश्लेषा नक्षत्र रात्रिको १:५० बजेसम्म उप्रान्त मघा नक्षत्र, व्यतिपात योग दिनको १:३९ बजेसम्म उप्रान्त वरियान योग, किंस्तूघ्न करण रात्रिको २:३५ बजेसम्म उप्रान्त नाग करण, कर्कट राशिमा चन्द्रमा रात्रिको १:५० बजेसम्म सिंह राशिमा । ज्यो. रामप्रसाद सिटौला

कान्तिपुर टेलिभिजन

५:००	शुभारम्भ/भक्तिसुर
५:३०	राधे राधे
६:००	जीवन विज्ञान
६:३०	वास्तु मन्थन
६:४०	गुडमर्निङ नेपाल
७:००	कान्तिपुर समाचार
८:००	गुडमर्निङ नेपाल
८:३०	कान्तिपुर न्यूज
९:००	सरगी एडभेन्चर्स
९:३०	रजतपट
१०:००	कान्तिपुर समाचार
१०:३०	दस बजे
११:००	कान्तिपुर न्यूज
११:३०	एम एन्ड एस (इन्स्पायर)
१२:००	कान्तिपुर समाचार
१२:३०	के आज घरमै
१:३०	गोलमाल
२:००	ट्वान्टी फर्स्ट लभ
२:३०	कान्तिपुर समाचार
३:००	क्विज मेनिया
४:००	कान्तिपुर न्यूज
४:३०	दस बजे
५:००	कल कान्तिपुर रिलोडेड
६:००	कान्तिपुर समाचार
६:३०	एम एन्ड एस (कमर फ्यावढ़ी)
७:००	ट्वाक्क ट्वक्क
८:००	कान्तिपुर समाचार
९:००	समकोण
१०:००	राउण्ड अफ दस बजे
१०:३०	कान्तिपुर न्यूज
११:००	एम एन्ड एस (कमर फ्यावढ़ी)
११:३०	कान्तिपुर समाचार
१२:००	कल कान्तिपुर रिपिटेड
१:००	कान्तिपुर न्यूज रिपिटेड
१:३०	एम एन्ड एस (कमर फ्यावढ़ी)
२:००	कान्तिपुर समाचार (रिपिट १)
२:३०	ट्वाक्क ट्वक्क
३:३०	कान्तिपुर समाचार (रिपिट २)
४:००	के आज घरमै

रेडियो कान्तिपुर रेडियो राष्ट्रको

९६.१ काठमाडौं, भेडेटार, वीरगन्ज, भरतपुर, भैरहवा, १०१.८ पोखरा, धनगढी, नेपालगन्ज

००:०५	दिव्य दृष्टि (दिवाकर पन्त)
०६:३०	कान्तिपुर डायरी
०७:००	द हेडलाइनर्स
०७:३०	मानसिक स्वास्थमा कोसिस
०८:००	डेभलपलेन्ट एन्ड इकोनोमिक्स डायरी
०८:०५	द गुडमर्निङ शो (थलिसा)
०८:३०	ओल्ड इज गोल्ड
०९:००	कान्तिपुर डायरी
०९:१०	ट्राफिक अपडेट
०९:१५	राष्ट्रिय गीत
०९:२०	सिर्जनाको सम्झनाहरू (प्रतिमा)
१०:००	स्पोर्टस् एन्ड डायरी
१०:०५	फेमिना (दिपाञ्जली)
११:००	आर्ट एन्ड इन्टरटेन्मेन्ट डायरी
११:०५	फेमिना (दिपाञ्जली)
१२:००	कान्तिपुर डायरी
१२:१०	टप अफ द टप्स (संजय)
१३:००	डिस्ट्रिक डायरी
१३:०५	के छ नेपाल (महेश)
१४:००	इन्टरनेसनल डायरी
१४:०५	के छ नेपाल (महेश)
१५:००	कान्तिपुर डायरी
१५:१५	सौराई (कृष्ण मल्ल)
१६:००	हेल्थ एन्ड ह्युजुकेसन डायरी
१६:०५	द राहुल भुजेल सो
१७:००	डिष्ट्रिक्ट डायरी
१७:०५	फेनाटिक फ्राइडे (महेश/स्मिता)
१८:००	आद्या आकाश (कमला पन्थी)
१८:३०	कान्तिपुर डायरी
१९:००	नो टेन्सन (दीपकराज/अम्बिका)
२०:००	सेक्चुरिटी एन्ड क्राइम डायरी
२०:०५	प्लेट्रोनिक्स (सञ्जय गुप्ता)
२१:००	कान्तिपुर डायरी
२१:२५	न्यूज मेकर अफ द डे
२१:३०	इन्द्रेनी
२२:००	ओल्डी ओल्डी (प्रज्जवल)
२३:००	इलिमेन्थ आवर (संजय)
२४:००	टप अफ द टप्स - रिपिट (संजय)
०१:००	कालजयी गीत-संगीत (भूपेन्द्र)
०२:००	नेपाली गीतहरू लगातार
०३:००	हिन्दी गीतहरू लगातार
०४:००	भजनहरू लगातार

अस्पताल र विविध

लुविबनी अञ्चल अस्पताल बुटवल	०७१५४०२००
बुद्ध सामुदायिक मृतु अस्पताल	०७१५४६१९०
महिला तथा बाल अस्पताल-आवदा	०७१५४४४५०
चुनिमर्सल कलेज अफ मेडिकल साचन्सेस मैरहवा	०७१५०६०३०
मीम अस्पताल मैरहवा	०७१५२०१९३
पृथ्वी चन्द्र अस्पताल परासी	०७८५२०१९८
अर्घाखाची जिल्ला अस्पताल	०७७४२०२५०
गुल्मी जिल्ला अस्पताल	०७५१२०१९८
कपिलवस्तु जिल्ला अस्पताल	०७६५६०२००
रेडक्रस एम्बुलेन्स मैरहवा	०७१-५२०२६३, ९७४७०२१९७४
रेडक्रस, रवत संचार मैरहवा	०७१-५२०२६३, ९८६७३०६४५०
रेडक्रस, रवत संचार, बुटवल	०७१-५४१०७४
संचुक्त एम्बुलेन्स चालक संघ बुटवल	९८५७०२३०२९
मीम अस्पताल मैरहवा	०७१-५२०१९३
चुनिमर्सल शिक्षण अस्पताल मैरहवा	०७१-५०६०२२, ५०६०५२
जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	०७१-५२२८७५, ९८५७०२०३९०
इलाका प्रहरी कार्यालय बेलहिया	०७१-४१८००४
अध्याउगमन कार्यालय बेलहिया	०७१-४१८०२०
गौतम बुद्ध विमानस्थल कार्यालय	०७१-५०७०८६
दमकल सिद्धार्थनगर नगरपालिका	०७१-५२०२१५
दमकल बुटवल उपमहानगरपालिका	०७१-५४०१११
माईती नेपाल क्षेत्रिय कार्यालय मैरहवा	०७१-५२३५३४
जिल्ला प्रशासन कार्यालय	५६०१३३
जिल्ला प्रहरी कार्यालय	५६०१९९
राप्ती उपक्षेत्रीय अस्पताल घोराही	५६२३६५
राप्ती अञ्चल अस्पताल तुलसीपुर	५२००११
लमही अस्पताल	५४००११
राप्ती आँखा अस्पताल तुलसीपुर	५२०१६५
आँखा अस्पताल लमही	४१७००८
घोराही उपमहानगरपालिका	५६०७००
तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	५२०२३३
लमही नगरपालिका	५४००५०
उच्च अदालत तुलसीपुर	५२००२४
जिल्ला अदालत	५६०२४५
राप्ती प्राबिधिक शिक्षालय लालमटिया	४१३००१
एम्बुलेन्स सञ्जिवनी विकास केन्द्र तुलसीपुर	९८५०८२३१२३
एम्बुलेन्स परिवार निर्योजन संघ घोराही	५६००२३/९८६०८६२३५८
दमकल घोराही	५६०४९९
दमकल तुलसीपुर	५२०३०५
रेडक्रश सोसाइटी घोराही ब्लड बैंक	५६१४६०
रेडक्रश सोसाइटी तुलसीपुर ब्लड बैंक	५२३१४०
घोराही बसपार्क	५६०४१५
तुलसीपुर बसपार्क	५२०५०४
लमही बसपार्क	५४००४०
जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाँके	५२०२११/५२२७४८/१००
ईलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुर	५४०४२०/५४०११३
वडा प्रहरी कार्यालय नेपालगन्ज	५२०२९९
क्षेत्रीय ट्राफिक कार्यालय नेपालगन्ज	५४०००३/ १०३
जिल्ला ट्राफिक कार्यालय नेपालगन्ज	५२०८५३
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	५२०१०४
एम्बुलेन्स/ब्लड बैंक नेपालगन्ज	५२०१७४
दमकल नेपालगन्ज	५२०१११
दमकल कोहलपुर	९८४८११४१६०
मेरी अन्चल अस्पताल नेपालगन्ज	५२०१२०
नेपालगन्ज मेडिकल कलेज	५२०४५८
कोहलपुर मेडिकल	५४०४०८

प्रहरी र एम्बुलेन्स

प्रहरी कन्ट्रोल	१००
जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं)	४२६१२६५/४२६१७२०
जिल्ला प्रहरी (ललितपुर)	५५२१२०७
जिल्ला प्रहरी (भक्तपुर)	६६१४८२१
आकस्मिक प्रहरी सेवा	४२२६२९९
ट्राफिक प्रहरी	१०३
दमकल	१०१
श्री सत्य साई नि:शुल्क एम्बुलेन्स/शववाहन	४४९८०३५
सुमेरु एम्बुलेन्स सेवा	०१ ५५५५५०,९७५१०४४५५०
परोपकार एम्बुलेन्स सेवा	४२६०८५२
बिशालबजार एम्बुलेन्स सेवा	४२४४१२१
रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	४२२८०२६
ललितपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	५४४५६६६
अग्रवाल सेवा केन्द्र	४४२४८७५

शववाहन र विविध

नेपाल चेम्बर अफ कमर्स	४२३०२१३
पशुपति आर्चघाट सेवा केन्द्र	४४९२२९२
देव कर्मर नि:शुल्क सववाहन सेवा	४४३४०९३
बाल हेल्पलाइन नेपाल	१०९८
वालवालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र	५०४/४२२६००६
नेपाल मिटर ट्यावसी संघ	४२२४३७४

कान्तिपुर सम्पर्क जिज्ञासा, सुझाव तथा गुनासाहरूका लागि १६६०-०१-२२२२२ (NTC) ९८०१-५७-२२२२ (Ncell)

पर्यटकीय तान्ने सुरमा रम्भादेवी

कम्तीमा तीन दिन गाउँमै पाहुना राख्ने योजना

■ माधव अर्याल

पाल्पा- जिल्लाकै प्रसिद्ध रम्भादेवी क्षेत्रलाई धार्मिक गन्तव्यका रूपमा विकास गर्न स्थानीयले सक्रियता देखाएका छन् । उनीहरूको सक्रियतामा रम्भादेवी क्षेत्रमा पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण गरिएको हो । रम्भा ५ ताँहुस्थित रम्भादेवीलाई यस क्षेत्रकै धार्मिक पर्यटकीय गन्तव्य बनाउने अभियान उनीहरुको छ ।

यसमा स्थानीय नेवार समुदायले अगुवाइ गरेका छन् । 'यसको महत्त्व बुझेर काम अघि बढाएका छौं,' अगुवा कालीदास श्रेष्ठले भने, 'विगतमा सबैको व्यस्तता र यहाँको महत्त्वबारे कम चासो भएर काम हुन सकेन ।' उनका अनुसार अहिले यसको महत्त्वका विषयमा सबैलाई बुझाएर काम अघि बढाइएको छ । आगामी दिनमा गाउँमा पर्यटक भित्र्याउने योजना बनेको छ । यसमा स्थानीयको साथ र सहयोग छ । उनीहरूले यहाँ पुग्ने पर्यटकलाई तीन दिनको बसाइँ गराउने योजना अघि सारेका छन् ।

विगतमा जिल्ला विकास समितिमा धेरै अनुरोध गर्दासमेत पर्यटकीय क्षेत्र बनाउन सहयोग नपाएकाले निराश थिए । यस क्षेत्रबाट केन्द्रमा पुगेका कर्मचारीलाई हारगुहार गरेर केही बजेट विनियोजन गराएका छन् । 'जिल्लाबाट सहयोग हुन नसकेपछि केन्द्रका कर्मचारी गुहार्न पुग्यौं,' श्रेष्ठले भने, 'त्यसैबाट बजेट र योजना पारेर पूर्वाधारका काम अघि बढाएका हौं ।'

स्थानीय आफैंले यस क्षेत्रको गुरुयोजना तयार गरेका हुन् । उनीहरूको खाकाअनुसार तीन दिनसम्म पर्यटक घुमेर फर्कनेछन् । ताँहु बजारसँग जोडिएको रानाटोलमा होमस्टे योजना अघि सारेर घर छनोटसमेत भइसकेको छ । फोक्सिङकोटको झोंकेदी र रानीवासमा पनि होमस्टेका लागि तयारी थालेका छन् । 'घर छनोट अन्तिम चरणमा पुगेको छ,' श्रेष्ठले भने, 'अब तुरुन्तै तालिम चलाउन समन्वय गर्नेछौं ।' रम्भादेवी धार्मिक वनका अध्यक्ष विनोद श्रेष्ठका अनुसार रम्भादेवी मन्दिरसम्म पुग्ने बाटोमा ढुंगा छापिएको छ । स्वागत गेट निर्माण भएको छ । वन र जैविक विविधतासम्बन्धी ज्ञान दिन होर्डिङ बोर्ड राखिएको छ । यसलाई धार्मिक वनका रूपमा अगाडि बढाइएको उनले बताए ।

नाचनडाँडामा जन्माष्टमीमा ठूलो मेला लाग्छ । यही क्षेत्रमा भौतिक पूर्वाधार विकास गरिएको हो । धार्मिक आस्थाका श्रद्धालुलाई लक्षित गरेर तयारी रोट राख्ने व्यवस्था मिलाउन थालिएको छ । डाँडाको टुप्पामा पिकनिक स्पट, फूलबारी, त्यहाँसम्म पुग्ने बाटोमा रेलिङ राख्ने काम भएको छ । रम्भा गाउँपालिका, वन विभाग र पर्यटन विभागबाट उनीहरूले सहयोग लिएका छन् । 'यस क्षेत्रको महत्त्व नबुझदा पनि काम गर्न सकिएको छैन,' अध्यक्ष श्रेष्ठले भने, 'तैपनि सकेको काम अघि बढाएका छौं ।' सिद्धार्थ राजमार्गको आर्यभञ्ज्याङबाट १५ र तानसेनबाट ३० किलोमिटर दूरीमा रम्भादेवी मन्दिर रहेको छ ।

पाल्पाको रम्भादेवी धार्मिक वन क्षेत्रमा निर्माण गरिएको पिकनिक सेड र पानीपोखरी । *तस्बिर : माधव*

ज्वाइँमाथि छोरी र नातिको हत्या आरोप

कपिलवस्तु (कास)- यशोधरा गाउँपालिका २ गणेशपुरकी ३० वर्षीया शकुन्तला यादव र उनका छोरा आर्यनको जलेर भएको मृत्यु शंकास्पद देखिएको भन्दै प्रहरीले अनुसन्धान थालेको छ ।

शकुन्तलाको आत्महत्या या हत्या के हो भन्नेबारे अनुसन्धान गरिरहेको प्रहरीले जनाएको छ । उनी छोरा र छोरीलाई आफ्नै शरीरमा बाँधेर जलेको अवस्थामा भेटिएकी थिइन् । शरीरमा मट्टितेल खन्याएर आगो लागेको अनुसन्धानबाट खुलेको छ । गम्भीर घाइते आमाछोराको उपचार क्रममा ज्यान गएको प्रहरी नायब उपरीक्षक रवि रावलले बताए । दुई वर्षीया छोरी घाइते छिन् ।

गत साउन ६ गते राति भएको घटना भारत उत्तरप्रदेश सिद्धार्थनगर जिल्ला मिश्रौलिया ग्राम माइती भएकी शकुन्तलाका बाबु राजकिशोर यादवले बुधबार जिल्ला प्रहरीमा ज्वाइँ रामकिसुनविरुद्ध किटानी जाहेरी दर्ता गराएपछि सार्वजनिक भएको हो । उनले किटानीमा ज्वाइँले छोरी र नातिलाई आगो लगाएर मारेको आरोप लगाएका छन् । शकुन्तलाको कम्मरदेखि माथिको शरीर पूरै जलेको थियो । आर्यनको कम्मरमुनि जलेको थियो । गम्भीर घाइते दुवैलाई उपचारका लागि भैरहवास्थित युनिभर्सल मेडिकल कलेजमा लगिएको थियो । शकुन्तलाको उपचार क्रममा साउन ८ गते मृत्यु भएको प्रहरीले जनायो । आर्यनको साउन २२ गते पाल्पा अस्पतालमा मृत्यु भयो । प्रहरीले आरोपी रामकिसुनलाई पाल्पाबाट पक्राउ गरेर ल्याएको छ । उनीहरूको सात वर्षअघि विवाह भएको थियो । प्रहरी उपरीक्षक मनोजकुमार यादवले अदालतबाट म्याद थपेर अनुसन्धान अघि बढाइएको बताए । घटनापछि रामकिसुनका बुबा बाहाउ, आमा पार्वती र भाउजू धिरौनी फरार छन् । उनीहरूको खोजी भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ । घाइते छोरी आर्या मावली घरमा छिन् ।

सुरक्षित गर्भपतन असुरक्षित पनि

■ करिश्मा चौधरी

बाँके- सुरक्षित गर्भपतनले कति महिलाको जीवन जोगिएको छ । कतिको जीवन सहज पनि भएको होला । तर, पूर्ण जानकारी नलिएर गर्भपतन गराउँदा धेरैले तत्काल र दीर्घकालमा विभिन्न समस्या भोग्नु परेको छ । गर्भपतन सुरक्षित भए पनि प्राकृतिक प्रक्रियालाई बाधा पुऱ्याउँदा महिलाको स्वास्थ्यमा असर पर्ने स्वास्थ्यकर्मी बताउँछन् ।

परिवार नियोजन संघ नेपालगन्जकी स्टाफनर्स सुमित्रा गुरुङ जथाभावी गर्भपतनले शरीरमा असर गर्ने बताउँछिन् । सुरक्षित तरिकाले गरे पनि कसैलाई रक्तश्राव हुने, पाठेघरमा संक्रमण हुने, महिनाबारीमा गडबडी हुनेजस्ता समस्या देखिन सक्छ । 'पटक-पटक गर्भपतन गराउँदा बच्चा नहुने समस्या पनि हुन सक्छ । तर, सबैलाई यस्तै असर देखिन्छ भन्ने छैन,' उनले भनिन्, 'नदेखिए पनि सामान्य असर त सबैलाई गर्छ ।'

'अधिकार हो भन्दैमा जहिल्यै जहाँ पनि प्रयोग गर्नु हुन्न'

गर्भवती महिलाको मञ्जुरीमा दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट नौ सातासम्मको गर्भलाई औषधि प्रयोग गरी सुरक्षित गर्भपतन गर्न सक्ने कानुनी व्यवस्था छ । त्यस्तै, १२ सातासम्मको गर्भलाई औजारको प्रयोग गरी दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट गर्भपतन गर्न सकिन्छ । जबरजस्ती वा हाडनाता करणीबाट रहेको गर्भ १८ सातामा पनि पतन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । तर, गर्भपतन नगराए महिलाको ज्यान जोखिममा पर्ने भए वा चिकित्सकको सल्लाहअनुसार बच्चा अस्वस्थ भए जुनसुकै अवधिको पनि पतन गराउन सक्ने व्यवस्था छ ।

सुरक्षित गर्भपतन महिलाको अधिकार हो । यससम्बन्धी धेरै महिलालाई जानकारी होला । तर, यसको असरबारे कमैलाई मात्र थाहा भएको पाइन्छ । गर्भपतन गर्नुभन्दा पनि पहिले नै परिवार नियोजनका साधन प्रयोग गर्नु उचित हुने परिवार नियोजन संघ नेपालगन्जका सुपरभाइजर सागर ज्ञवाली बताउँछन् । यसबारे श्रीमान्-श्रीमती दुवैलाई जानकारी गराउन आवश्यक रहेको उनको भनाइ छ । 'गर्भ रहिहाले पतन गर्दा महिलाको स्वास्थ्यमा असर पर्छ । त्यसैले पनि विशेषगरी महिलालाई परिवार नियोजनका साधनबारे जानकारी गराउनुपर्छ,' उनले भने, 'गर्भपतन धेरै गराउनु हुन्न । यसको प्रयोग गलत तरिकाले गर्नु भएन । गर्भपतनलाई परिवार नियोजनको साधन ठान्नु भएन ।'

जिल्लामा १२ सरकारी स्वास्थ्य संस्था र तीन निजी संस्थाले सुरक्षित गर्भपतन सेवा दिइरहेका छन् ।

गर्भपतन अधिकारको जथाभावी प्रयोग नगर्न कार्यालयकी पब्लिक हेल्थ नर्स सरिता चन्द सुझाउँछिन् । 'यो अधिकार हामी महिलाकै हो । अधिकार हो भन्दैमा जथाभावी प्रयोग गर्नु भएन,' उनले भनिन्, 'यसले हाम्रै स्वास्थ्यमा असर गर्छ ।' गर्भ रोक्नका लागि परिवार नियोजनका विभिन्न साधनको प्रयोग गर्न चन्द सल्लाह दिन्छिन् । जसले गर्भपतन गर्ने अवस्था नआउने उनले बताइन् । स्वास्थ्य संस्था र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाबाट पनि परिवार नियोजनबारे बुझ्न सकिन्छ । 'गर्भपतन कुनै विकल्प नभएपछि अपनाउने विधि हो,' उनले भनिन्, 'यसको कमभन्दा कम प्रयोग गर्नुपर्छ ।' परिवार नियोजन संघ नेपालगन्जमा मात्रै गएको सात महिनामा १ सय ३५ ले गर्भपतन गराएका थिए ।

छाप्रोमै गुजारा

पाल्पा (कास)- टाढाबाट हेर्दा बस्तु बाँध्ने छाप्रोजस्तै देखिन्छ । नजिकै पुगेपछि असरल्ल भाँडाकुँडा र ओढ्ने ओछ्याउनेले त्यो भ्रम टुट्छ । छानाबाट चुहिएको पानीले कपडा भिजेका छन् । खाना पकाउने भाँडा यत्रतत्र । पत्यारै नलाग्ने यही छाप्रोमा तानसेन ६ कुन्सेरेका बलबहादुर विश्वकर्माको चार जनाको परिवार दिन गुजारा गरिरहेका छन् ।

उनी पत्नी र दुई छोराछोरीका साथ १२ वर्षदेखि यही छाप्रोमा बस्छन् । हिउँदमा बालबालिका चिसोले कठ्याग्रिन्छन् । वर्षामा भलपानीले राति सुत्दासुत्दै उठ्छन् । 'ठूलो पानी परे उठेर बस्छौं,' १० वर्षे समीरले भने, 'कपडा सबै भिज्छ । रात कटाउनै मुस्किल पर्छ ।'

बाबुआमाको काखमै बसेर छोराछोरीले धेरै रात बिताए । बासस्थान मात्र होइन उनीहरूको दिनचर्या पनि अचम्मको छ । बिहान उठेर बाबुआमा हिँड्छन् । १० वर्षका समीर र ६ वर्षीया सुनिताले जानी-नजानी खाना पकाउँछन् । दुवै जना नजिकको विद्यालय भर्ना भएका छन् । मन लागे जान्छन् । नलागे खेलेर दिन बिताउँछन् ।

बाबुआमा सबेरै सालको पात बेच्न तानसेन जान्छन् । पात कहिले बिक्छ, कहिले बिक्दैन । कतिपय अवस्थामा सस्तोमै छाडेर आउँछन् । छाप्रो कुर्ने तिनै बालबालिका हुन् ।

चार पाता टिनले चार किलामा अड्याएको छानो छ । त्यही छानोको मुनि असरल्ल परेका ओढ्ने-ओछ्याउने देखिन्छन् । 'बाआमा बिहानै हिँडे,' छोरा समीरले भने, 'कतिबेला आउने थाहा छैन ।' यसअघि उनीहरूको ओत लाग्ने घर थियो । त्यो पनि साहू लागेपछि बिक्री गरे । घर बेचेपछि उनीहरूले यही छाप्रोमा गुजारा चलाएका छन् । खान-लाउन नसकेपछि घर बेचेर जंगलको बीच गुठीको जग्गामा आएर छाप्रो हालेर बसेका हुन् । 'घर बेचेपछि यसैमा गुजारा गरेका छौं,' बलबहादुरका भाइ गणेश कामीले भने, 'दाइ अपांग छन् । भाउजूले गरेको कामले पनि बचत संकलन हुन सकेन । त्यसैले घरै बेच्नु पऱ्यो ।'

बलबहादुर रोगी छन् । एक हातले कामै गर्दैन । आम्दानी स्रोत केही छैन । कहिलेकाहीं ज्यालादारीमा जान्छन् । 'सालको पात टिपेर बिक्री गर्न लैजाने हो,' बलबहादुरले भने, 'त्यसको आम्दानीले खाना खर्च चलाउँछौं ।'

सम्पादकीय

आमा स्वैच्छिक, बाबु अनिवार्य

जन्माउने आमा, नागरिकता दिने बाबु। हंस दिने आमा, वंश दिने बाबु। आमा थाहा नभए पनि हुन्छ, बाबुचाहिँ प्रशासनमा हाजिर हुनुपर्छ, आफैं उपस्थित हुन नसके नागरिकता वा पहिचान खुलेको पत्रको प्रतिलिपि पठाउनुपर्छ। आमा स्वैच्छिक, बाबु अनिवार्य।

जबकि पहिचान उल्टो हुनुपर्ने होइन र ? बाबु स्वैच्छिक, आमा अनिवार्य।

नागरिकता ऐन, २०६३ लाई संशोधन गर्न गृह मन्त्रालयले संसद्मा दर्ता गरेको विधेयकमा बाबुको पहिचान हुन नसके आमा वा सन्तानले पुस्ट्याइँ पेस गरे मात्रै नागरिकता दिने भनिएको छ। त्यसमा घुसाइएको सबभन्दा छुच्चो प्रावधान छ, 'बाबुको पहिचान हुन नसकेको पुस्ट्याइँसहित निज वा निजकी आमाले स्वघोषणा गर्नुपर्नेछ।'

यो व्यवस्थाले श्रीमान्बाट छुटेका महिला, विधवा, बिहे नगरी बच्चा जन्माउने र बलात्कारबाट जन्माउन बाध्य महिलाहरू सबभन्दा मर्कामा पर्नेछन्। तिनका सन्तान नागरिकताविहीन हुनेछन्। बाबु नभए अनागरिक। बाबुको पहिचान नभएको पुष्टि गर्नुपर्ने जिम्मेवारी उनीहरूले बोक्नुपर्नेछ। यस हिसाबमा आमाले आफ्ना छोराछोरीको नागरिकता बनाउन पतिको पहिचान अनिवार्य खुलाउनुपर्ने व्यवस्था फेरि ब्युँताइएको छ।

पुरुष र महिला एउटै रथका दुई पाङ्ग्रा हुन् भन्ने नीतिवचन पढेर कानुनको मस्यौदा गर्नेहरू नागरिक समानता र सम्मानको रथ ढाल्न पाखुरा खिच्दै छन्। लिंगका आधारमा कसैलाई विभेद गरिनेछैन भनेर आफैंले कोरेका संविधानका अक्षर उप्काउन तम्सिँदै छन्।

संविधानमा समानताको हकसम्बन्धी धारा १८ मा लिंगका आधारमा भेदभाव नगर्ने भनिएको छ। धारा ३८ को महिलाको हकको उपधारा (१) मा प्रत्येक महिलालाई लैंगिक भेदभावबिना समान वंशीय हक हुने लेखिएको छ। धारा ३८ को उपधारा (६) मा सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिलामा दम्पतीको समान हक हुने व्यवस्था गरिएको छ।

यो विधेयकअनुसार कानुन बनेमा प्रेम विवाह गरेका अथवा लिभिङ टुगेदर बस्दा गर्भ रहेपछि पुरुषले छाडेका महिलाका सन्तान प्रभावित हुनेछन्। विधवाका सन्तान सताइनेछन्।

देशको कोही पनि नागरिक नागरिकताविहीन हुन सक्दैन। संविधानको धारा १२ मा प्रस्ट अक्षरमा लेखिएकै छ, 'वंशजका आधारमा नागरिकता प्राप्त गर्ने व्यक्तिले निजको आमा वा बाबुको नामबाट लैंगिक पहिचानसहितको नागरिकताको प्रमाणपत्र पाउन सक्नेछ।'

अदालतले पनि आमाका नामबाट सन्ततिलाई नागरिकता दिने फैसला विभिन्न समयमा गरिसकेको छ। सन्तानले नागरिकता लिने बखत बाबु वा आमामध्ये एकजना नेपाली नागरिक भए पुग्छ। आमाका नामबाट धेरैले नागरिकता लिइसकेका पनि छन्। महिलाले विदेशी नागरिकसँग विवाह गरेकी छन् भने तिनका छोराछोरीलाई अंगीकृत नागरिकता दिने भनिएको छ। यो सीडीओ कार्यालयबाट दिइँदैन। गृह मन्त्रालयमा बोलाएर धेरै सोधीखोजी गरिन्छ।

पुरुष नागरिकता र महिला नागरिकतालाई फरक व्यवहार गर्नु आफैंमा विभेदकारी हो। विदेशी बाबु भएको अवस्थामा सन्तानले बाबुको देशको नागरिकता नलिएको घोषणा गरेपछि अंगीकृत नागरिकता पाउँछन्। नागरिकता कानुन जहिल्यै घुमाउरो बन्छ। आमाका नामबाट नागरिकता दिन प्रशासकहरू हच्किन्छन्। नक्कली पर्ला भनेर पनि तर्सिन्छन्। त्यसकारण संविधानले जुन किटानीसाथ कुनै विभेद नगर्ने प्रस्ट गऱ्यो, त्यत्तिकै प्रस्टता कानुनमा अंकित हुन जरुरी हुन्छ ताकि प्रशासकहरूले कानुनका नौ सिङ देखाउन नसकून्।

आमाका नामबाट नागरिकता दिने व्यवस्था संविधानमा लेखिसकेपछि त्यसविपरीत हुने गरी ऐन संशोधन गर्न मिल्दैन। संविधानमा दिने, कानुनमा खिच्ने प्रवृत्ति जारी छ। यसले संविधानभन्दा कानुन ठूलो बनाउँछ र कानुनभन्दा प्रशासनका प्रक्रिया जटिल। निर्धा, निमुखा नागरिक फेरि पनि कहिले कानुनका नाममा त कहिले कागजका नाममा निरुपाय भइरहनेछन्। नागरिकताबाटै नागरिक अधिकार सुरु हुन्छ।

उद्यमका उलझन

गीता तिवारी (गौतम)

कुनै उद्योग-व्यवसाय गर्न खोज्दा महिलाले झेल्नुपर्ने अड्चन अनेक छन्- परिवारको अनुमति, पुँजी, ऋण, परामर्श, समय व्यवस्थापन आदि ।

'यत्रो डिग्री पढेर पनि पसल !' सुरु-सुरुमा मान्छेहरू यसो भन्दै मेरो खिल्ली उडाउँथे, 'पढेपछि जागिर पो खानुपर्छ त !' जागिर पनि मैले नखाएकी होइन, स्कुल पढाउँथें । तर आफैं केही गर्ने सोच बनाएर पसल खोलेकी थिएँ । यस्ता टिप्पणीहरू लामै समय आइरहे, तर म त्यसलाई प्रवाह नगरी अगाडि बढिरहें । अहिले व्यवसाय त छँदै छ, सानोतिनो उद्योग पनि सुरु गरेकी छु । केहीले रोजगार पनि पाएका छन् । आफू त सन्तुष्ट छँदै छु, हिजो कुरा काट्नेहरू पनि दंग छन् ।

मेरो कथा एउटा प्रतिनिधि उदाहरण मात्रै हो । पछिल्लो समय देशको आर्थिक क्षेत्रमा ठूलो हिस्सा बोकेको निजी क्षेत्रमा महिलाहरू उत्साहपूर्वक आइरहेका छन् । उद्यमी-व्यवसायी भई स्वरोजगारमात्र होइन, रोजगारदाता पनि बनिरहेका छन् । यस क्षेत्रमा उनीहरूको संख्या बढ्नु आर्थिकमात्र नभई सामाजिक विकासको समेत द्योतक हो । लामो समयदेखि राजनीतिक अस्थिरताले जेलिइरहेको देशमा उद्योग व्यापार सञ्चालन गर्नु र त्यसलाई दिगो बनाउनु चुनौतीपूर्ण छ । तैपनि केही महिला आफ्ना घरायसी कामकाजलाई व्यवस्थापन गर्दै सानातिना व्यापार व्यवसायदेखि ठूला औद्योगिक क्षेत्रमा लागेका छन् । पढे-लेखेका पनि । तर कति सहज छ त महिलालाई उद्यमी/व्यवसायी बन्न ?

घर परिवार व्यवस्थापन गर्दै बाहिर काम गर्न निस्कनु महिलाका लागि दोहोरो-तेहोरो भूमिका निर्वाह गर्न हिम्मत जुटाउनु हो । जुनसुकै काममा अगाडि बढ्न सबभन्दा पहिले दृढ इच्छाशक्ति हुनुपर्छ । दृढ इच्छाशक्ति र कामप्रतिको लगाव सफलताको कडी हो । जुनसुकै व्यवसाय वा उद्योग सञ्चालन गर्न पुँजी त अपरिहार्य भइहाल्यो । शताब्दीयौंदेखि पछाडि परेका महिला आर्थिक रूपमा सक्षम हुने कुरै भएन । अपवाद बाहेक उनीहरूको नाममा कुनै सम्पत्ति हुँदैन । सम्पत्तिमा पहुँच नभएपछि कसरी लगानी गर्न सकिन्छ ? घरपरिवारले विश्वास गरेर उनीहरूलाई लगानी गर्ने ठूलो रकमको व्यवस्था मिलाइदिने सम्भावना अत्यन्तै न्यून हुन्छ । आफ्नो नाममा कुनै सम्पत्ति नहुनाले बैंक वा केही धितो राखेर कर्जा लिन पनि महिलालाई कठिन छ । तसर्थ उद्योग वा व्यवसायमा महिलाका लागि प्रवेशद्वारमै आर्थिक पाटो ठूलो चुनौती बनेको छ ।

प्रायः परिवारले महिलाहरू बाहिर काम गर्न जाँदा घर अस्तव्यस्त हुन्छ भन्ठान्छन् । हुन पनि महिलाले करिब १८-२० घन्टा नै घरमा काम गर्छन् । तर आर्थिक दृष्टिले घरका कामको कुनै मूल्य गनिँदैन । काममा जाँदा घरायसी काम व्यवस्थापन गर्न गाह्रो हुन्छ नै । त्यही भएरै छोरीले उद्योग सञ्चालन गर्न खोज्दा बुबाआमा, दाजुभाइ 'अब किन खोल्नुपऱ्यो, बिहे गरेर घरजम गरेर बसे भैहाल्छ नि' भन्छन् । अति नै जिद्दी गरे खै कहाँ छ पैसा भनेर टक्टकिन्छन् । विभिन्न सामाजिक अप्ठ्यारा अगाडि तेर्स्याउँछन् । छोरीलाई त यति चुनौती तेर्सिन्छ भने बुहारीलाई कति गाह्रो होला ? घरका सम्पूर्ण सदस्यको मन जितेर र आउनसक्ने समस्याको विकल्प खोजेर मात्रै एउटी महिला घरबाट पसल वा उद्योगसम्म पुग्नुपर्छ । व्यक्तिगत रूपमा हारगुहार गर्दा पनि उनीहरूले ऋण पाउन सक्दैनन् । कि ससुरा कि श्रीमानको नै मुख ताक्नुपर्छ वा आमाबुबा, दाजुभाइको । यसरी व्यवसायमा लगानी गर्ने पहिलो पुँजी जुटाउनै उनीहरूलाई फलामे चिउरा चपाउनु सरह हुन्छ ।

बल्ल-बल्ल घरबाट अनुमति पाएर केही लगानीको वातावरण मिलिहाले पनि व्यवसाय छनोट गर्न कहीं कतै परामर्श गर्ने ठाउँ छैन । हाम्रो देशमा त्यस्ता परामर्श केन्द्र भएको मलाई जानकारी छैन । कसैबाट सुझाव, सल्लाह पाउन सम्बन्धित क्षेत्रको जानकारसँग सामाजिक वृत्तमा महिलाको हेलमेल हुँदैन । त्यसैले अँध्यारोमा ढुङ्गा फालेसरह व्यवसायमा हात हाल्नुपर्ने स्थिति छ । उद्योग व्यवसायी महिलाका लागि अर्को चुनौती रुढीवादी सामाजिक परिवेश हो । महिलाले उद्योग व्यवसायमा सञ्चालन गरिसकेपछि त्यसको सिलसिलामा बाहिर हिँडडुल गर्नुपर्छ । विभिन्न मान्छेसँग कारोबार गर्नुपर्छ । कहिले बाहिर त कहिले कार्यस्थलमै ढिलोसम्म बस्नुपर्ने हुन्छ । रात-साँझ भन्न पाइँदैन । हाम्रो समाजले अझै यस्ता कुरालाई सहज रूपमा लिन सकिरहेको छैन । तर पुरुष व्यवसायी या उद्योगीले निर्बाध रूपमा काम गर्न सक्छ ।

आजको प्रविधि र प्रतिस्पर्धाको बजारमा सफलताको लागि अत्यधिक श्रम, ऊर्जाका साथै व्यावसायिक सम्बन्ध विस्तार आवश्यक पर्छ । नयाँ-नयाँ वस्तु उत्पादन, प्याकेजिङ र लेबलिङदेखि उपभोक्तासम्म पुऱ्याउन इन्टरनेटले सघाउँछ । महिलाले यसको भरपुर उपयोग गर्न सकिरहेका छैनन् । परम्परागत प्रणालीभन्दा माथि उठेर व्यवसाय वा उद्योगमा आफ्नो ज्ञान, सीप दक्षता र क्षमता वृद्धि गर्दै काम गरेमा महिला पनि सफल उद्यमी बन्न सक्छन् ।

एउटी महिला आत्मनिर्भर हुनु घर, परिवार र समाजकै लागि सुन्दर पक्ष हो । परिवारको अर्थतन्त्र मजबुद हुँदै जाँदा समृद्धिको ढोका पनि खुल्छ । तसर्थ महिलाहरू अरुको १०-१५ हजार रुपैयाँको जागिर खोज्न भौंतारिनुभन्दा स्वरोजगार भई स्वावलम्बी बन्न उत्साही हुनुपर्छ । महिलाका लागि कृषि, पर्यटन, हस्तकला निर्माण, सेवामूलक व्यवसाय, होमस्टे, साना तथा घरेलु उद्यम, परम्परागत संस्कृति सम्बर्द्धन, यातायात, स्कुल तथा शैक्षिक संस्थाहरू, निर्माण व्यवसाय, आयात-निर्यात, फेसन डिजाइन, हस्पिट्यालिटी जस्ता सम्भावनाका अनेक क्षेत्र छन् ।

कुनै महिला स्वोजगार बन्छु भन्दा उसलाई हावामा उडाइदिने प्रवृत्ति छ । तर यस्तो सोच भएकालाई घरपरिवारले सकारात्मक रूपमा लिनुपर्छ । व्यवसाय, स्थान छनोटसम्म सहयोग गर्नुपर्छ । पुँजी लगानी गर्न सघाउनुपर्छ । सरकार विभिन्न शीर्षकमा कनिका छरेझैं पैसा बाँड्छ । तर महिलाको जीवनस्तर उकास्न ठोस कार्य गर्न सकिरहेको छैन । उद्यम/व्यवसाय गर्न चाहने महिलालाई विना धितो सहुलियत व्याजमा कर्जा लगानी गर्नु सरकारको कर्तव्य हो । महिलाले सञ्चालन गरेका उद्योगलाई निश्चित व्याजमा कर्जा दिने भनिए पनि त्यो प्राप्त गर्ने प्रक्रिया अत्यन्तै झन्झटिलो छ । व्यवसायको प्रकृति हेरेर कम व्याजमा कर्जा दिने हो भने अहिलेका शैक्षिक बेरोजगार धेरै महिला उद्यमतर्फ आकर्षित हुन्थे ।

हाम्रो अचम्मको बानी छ- कसैले एउटा काम गऱ्यो भने अरुले पनि त्यही गर्ने । त्यसको सम्भावना नबुझीकन बाहिरबाट देखेका भरमा काम गरेर उन्नति सम्भव छैन । व्यवसायी वा उद्योगी बन्न चाहनेलाई उचित परामर्श जरुरी पर्छ । त्यसका लागि प्रत्येक जिल्लामा उद्योग/व्यवसायका लागि परामर्श केन्द्र खोलिनुपर्छ ।

उद्योग/व्यवसायमा जोखिम र चुनौतीमात्र छैन, अनन्त सम्भावना पनि छ । यस क्षेत्रमा आएका महिलाले आत्मसम्मान र सामाजिक प्रतिष्ठा आर्जन गरी अरुका लागि उदाहरण बनेका अनेक दृष्टान्त छन् । राज्य र सरोकारका निकायहरूबाट उत्प्रेरणा जगाउने खालका कार्यक्रमहरू आउने हो भने पक्कै पनि महिलाहरू आत्मनिर्भर हुन सक्छन् । कुनै प्राविधिक ज्ञानविना विदेश गएर पसिना बगाइरहेका महिला आफ्नै देशमा फर्केर आय आर्जनका काम गर्न सक्छन् । शिक्षित भएर पनि बेरोजगार बस्नुपरेका महिला आफ्नो ज्ञान-सीपलाई परिमार्जन गर्दै यही देशमा उद्यमी व्यवसायी बनेर राज्यलाई कर तिर्दै स्वावलम्बी बन्न सक्छन् ।

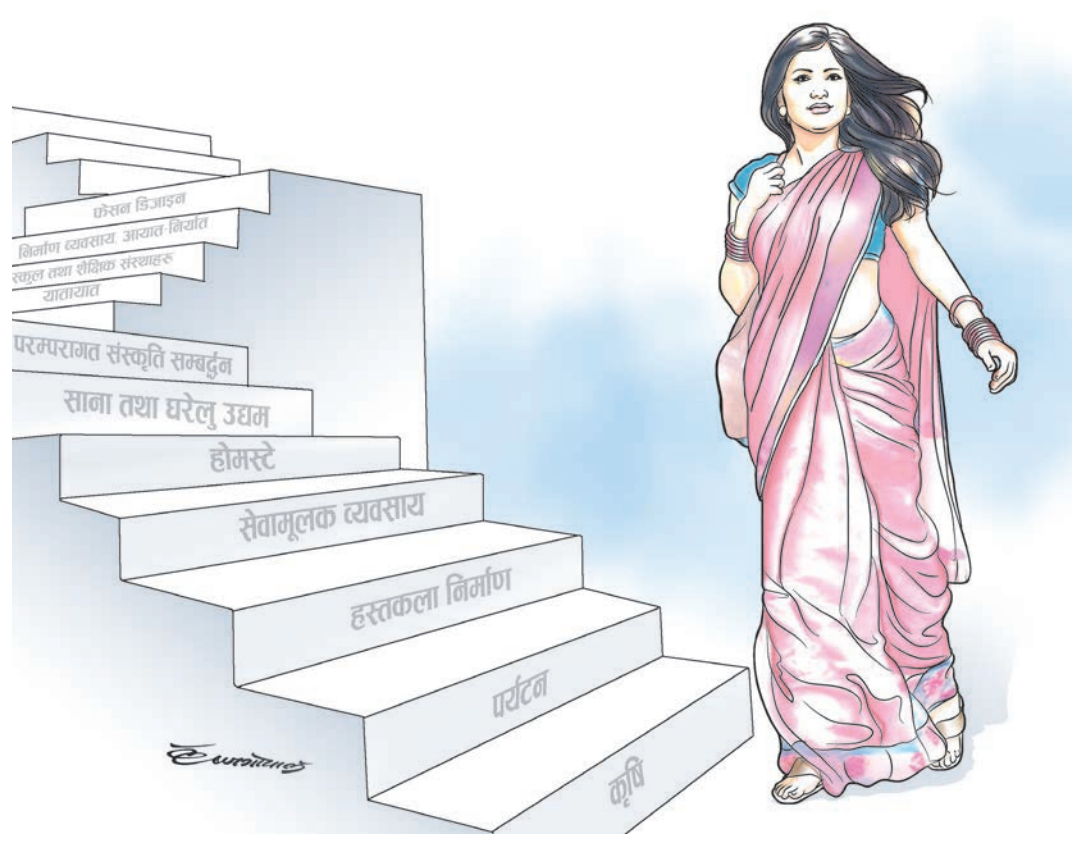

लेखक पोखरा उद्योग वाणिज्य संघकी कार्यसमिति सदस्य हुन् ।

tiwarigita41@gmail.com

पाठक मञ्च

प्रशंसनीय मधुर पर्व

साउन २२ गते श्यामसुन्दर शशीद्वारा लिखित 'नवविवाहिताको प्रणय पर्व' रोचक लाग्यो । उनले केही मानिसको कथन उद्धृत गर्दै आफ्नो टिप्पणी प्रस्तुत गरेका छन् । तर त्यसमा केही तथ्यगत एवं वस्तुगत त्रुटि देखिएका छन् । मधुश्रावणी पर्व ब्राह्मण, कायस्थ र लोहार जातिले मनाउने गरेको लेखेका छन् । तर यो पर्व ब्राह्मण, कायस्थ, देव र सोनार (स्वर्णकार) जातिमा विशेषगरी मनाउने गरिन्छ । परम्परागत रूपमा फलाम सम्बन्धी कार्यसँग सम्बन्धित लोहारले यो पर्व मनाउँदैन । यस्ता विषयमा लेख्दा अध्ययनको आवश्यकता देखिन्छ । किनकि पाठकले यसैलाई आधार बनाएर आफ्नो धारणा बनाउने गर्छन् । यस सम्बन्धी अनुसन्धनात्मक लेखहरू नभएका होइनन् । यसै सन्दर्भमा दीपक चौधरीद्वारा लिखित 'नेपालको मधेसी समाज', यस पत्र लेखकको साझा प्रकाशनबाट प्रकाशित 'मिथिलाका महान चाडपर्व'को अध्ययन गरेर उक्त आलेख तयार पारिएको भए यस्तो त्रुटि हुँदैन थियो होला । पुनश्चः मैथिली भाषामा लिखित मोहिनी झाको पुस्तक 'मिथिलाक पावनी तिहार' पढेको भए यस्तो तथ्यगत त्रुटि आउने सम्भावना कम हुन्थ्यो ।

अधिकारकर्मीहरूले मधुश्रावणीको विरोध गर्नुको खासै तुक छैन । किनकि स्वयं व्रतालुहरू स्वेच्छापूर्वक यस परम्परालाई निरन्तरता दिने पक्षमा देखिन्छन् । नयाँ वर्षको उपलक्ष्यमा भक्तपुरको बिस्केट जात्रा पर्व मनाउने क्रममा प्रत्येक वर्ष एकजना व्रतालुले जिब्रो छेड्ने परम्परा अझ जीवित छ । यस्तो पीडादायी पर्वको विरोधमा अधिकारकर्मीहरू मौन बस्दै आएका छन् । मधुश्रावणीमा त घिउको बल्दो बत्तीले नवविवाहिताका दुइटा घुँडा डाम्ने गरिए पनि अहिले तातो टेमीको सट्टा शीतल टेमी दिने प्रथाको सुरुवात भएको छ । यसले मानवीय पीडालाई घटाएको छ । तसर्थ मधुश्रावणी जस्तो मधुर पर्व प्रशंसनीय छ । किनभने यो महिला सशक्तीकरणको पर्व हो ।

– रामदयाल राकेश
शान्तिनगर, काठमाडौं

आदिवासीको नाम किन भजाउने ?

विश्व आदिवासी दिवस एउटा आलंकारिक पर्व हो । विज्ञहरूको सहमतिबाट कुनै देशले आफ्नो देशमा आदिवासी को-को हुन् भन्ने निर्क्योल गर्छ । हाम्रो देशमा भने राजनीतिक निर्णय गरेर बाबुराम भट्टराई र प्रचण्डको हुकुम प्रमांगीबाट घोषणा भएको छ । धेरै महिला, पुरुष नेपालमा आदिवासी जनजातिको 'सेलिब्रेटी' बन्नुभएको छ । २०६३ सालपछि आदिवासीको नामका 'सेलिब्रेटी'हरूका सम्पत्ति, घर, जग्गा, शान हेर्ने हो भने 'लखनौका नवाव' बनेका छन् । 'कुखुरीको फुल पहिला कि चल्ला पहिला' भन्ने कुरोमा हालसम्म पनि वैज्ञानिकहरू अलमलमै छन् । त्यसैगरी नेपालमा को आदिवासी को आगन्तुक भन्ने केही सेलिब्रेटीले भन्दैमा मात्र हुँदैन, सबै जाति आदिवासी हुन्, सबै थरी आदिवासी हुन् । आम नेपालीले बुझ्नुपर्छ कि आदिवासी र जनजाति अनि दलितको नाममा कमाउने मात्र काम गर्नु उचित होइन । पृथ्वीनारायण शाहलाई किन गाली गर्नुहुन्छ ? के गरे उनले ? कान्तिपुरको राजा भएको १ घन्टाभित्र नेवारकी छोरी कुमारीको खुट्टा ढोगेका होइनन् र उनले ? आईएलओको धारा पल्टाएर आदिवासी जनजातिको कुरा गर्नुभन्दा आफ्नै परम्परा पछ्याए राम्रो हुन्छ ।

– प्रेमसिंह बस्न्यात
बाँसबारी, काठमाडौं

भारतीय दबदबा

पछिल्लो समय भारत र नेपाल बीचको सम्बन्ध सुधार उन्मुख हुँदै गएको स्वयं भारतीय पक्षले स्वीकारिरहेका छन् । यद्यपि आज पनि भारतको हेपाहा र नेपालको गैरजिम्मेवार विभागले आम जनताले दुःख पाउनुका साथै ठूलो धनराशि बाहिरिरहेको छ । त्यसको एउटा उदाहरण हो, नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थ ढुवानी गर्ने ट्यांकरहरू । आजसम्म ट्यांकर खरिद गर्ने अनुमति नेपाल आयल निगमले दिन्छ भने बाँकी प्राविधिक चेकजाँच भारतीय पक्षले नै गर्छ । उदेकलाग्दो ट्यांकरको भित्री भागको नक्सा बनाउने काम नेपाली सरकारले गर्न पाउँदैन । यो भारतको विहार सरकारले गर्छ । यसको कुनै मूल्य छैन । कहिले २५ हजारमा पनि बनाइदिन्छन् । कहिले ६०/६५ हजारसम्म लिन्छन् । भारतीयको हेपाहा र हाम्रो सरकारको गैरजिम्मेवारीको उदाहरण योभन्दा ठूलो के हुनसक्छ र ? गाडी हाम्रो, खरिद गरिने पेट्रोलिम पदार्थ हाम्रो, ट्याङ्करले ढुवानी गर्ने स्थान हाम्रो, फेरि गाडीलाई प्राविधिक रूपमा चेकजाँच गर्नेचाहिँ भारतीय पक्ष ? यो हेपाहा प्रवृत्ति नभए के हुनसक्छ ?

– रामकृष्ण बराल
जोरपाटी-२, काठमाडौं

न्यायपरिषद्को दोष

भनिँदै आएको तथ्य नेपालको संविधान विश्वकै उत्कृष्ट अर्थात नमुना । तर यहाँ संविधानमात्र नभएर व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका नै झन् नमुना भइसकेको छ । न्यायपालिका अन्तर्गतको सर्वोच्च निकाय सर्वोच्च अदालतको सर्वोच्च स्थानमा रहने तथा सिफारिस गरिएका न्यायमूर्तिहरूको शैक्षिक प्रमाणपत्र सम्बन्धमा न्यायमूली आफैले ढाँट, छल गरेको भन्ने प्रश्न तथा लाञ्छना लाग्दै आएका अवस्थामा दीपकराज जोशी मुछिनु आश्चर्यजनक भने होइन । तर सर्वोच्च अदालतको माथिल्लो स्थानमा पुग्ने व्यक्ति जो न्यायमूर्तिको रूपमा विभिन्न लगभग २२ वर्ष विभिन्न अदालतमा सेवारत थिए । उनी नै अन्यायमा परेँ भनिरहँदाचाहिँ आश्चर्य लाग्छ । यदि यसो हो भने सर्वसाधारणको न्यायिक संस्था र न्यायमूर्तिप्रतिको विश्वासमा कुठाराघात अवश्य हुन्छ । अनि सिधासादा जनताले न्याय कहाँबाट पाउने ? न्यायाधीशको नियुक्ति, सरुवा, अनुशासन सम्बन्धी कारबाही तथा बर्खास्ती र सम्पूर्ण न्याय प्रशासन सम्बन्धी विषयमा कार्य गर्न गठित न्यायपरिषद्को कार्यमा प्रश्नचिन्ह लाग्दैन र ? यदि जोकोही न्यायाधीश लगातार लामो सेवारत पश्चात सर्वोच्च स्थानमा पुग्ने बेलामात्र यस्तो जानकारी हुन्छ भने न्यायपरिषद् पनि सजायको भागिदार हुनुपर्ने होइन र ?

– चित्रकुमार भट्ट
कतार

भागबन्डामा नागरिकता

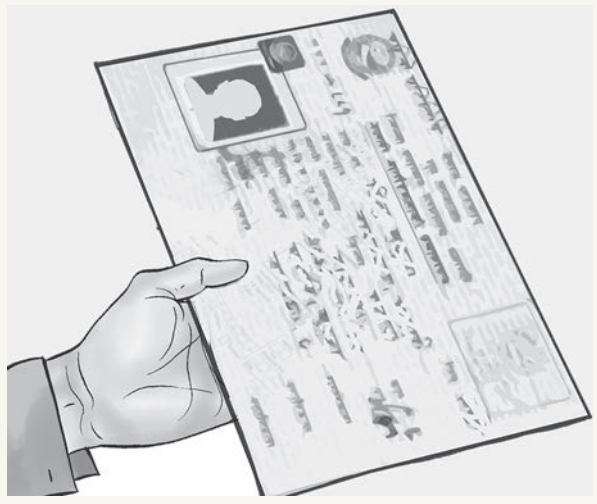

साउन २४ गते प्रकाशित 'जन्मसिद्धका सन्तान वंशज' समाचार आलोचनापूर्ण छ । किनभने सरकारले नेपाल नागरिकता ऐन २०६३ लाई संशोधन गरी नेपाली आमाबाट जन्मेका, तर बाबुको पहिचान नखुलेका व्यक्तिलाई पनि नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने, विदेशी पुरुषसँग बिहे गरेका महिलाले पनि नेपाली नागरिकता पाउने, गैरआवासीयलाई राजनीतिक अधिकार विनाकै भए पनि नागरिक नै बनाउने, बसाइँ सर्नेलाई नयाँ नागरिकता र कुनै नागरिकले लिंग परिवर्तन गरेको खण्डमा सच्याउन पाउने नयाँ तर फितलो व्यवस्था गर्नलागेको पाइयो । अन्तरिम संविधान २०६३ बमोजिमको कानुनमा नेपाल राज्यको नागरिकको पहिचान गराउने एकमात्र प्रमाणका रूपमा रहेको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने संवेदनशील र महत्त्वपूर्ण कानुन पनि यति फितलो गराउने ?

२०७२ सालमा संविधान घोषणा हुनुअघि नै मधेसी दलको आग्रहमा तत्कालीन सरकारले २१ लाखभन्दा बढीलाई नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र वितरण गरिएको समाचार अझ बढी उदेकलाग्दो छ । किनभने नेपालमा जन्मेको, नेपालमै बसोबास गरेको भएपछि बाबुको थरठेगान नभएको व्यक्तिले पनि वंशजको अधिकार कसरी पाउँछ ? यसको मतलब विदेशी व्यक्ति नेपालमा आई बच्चा जन्माउनासाथ वंशजको अधिकार प्राप्त नेपाली नागरिक ठहर्ने ? यो कस्तो न्यायोचित कानुन बनाउन लागेको हो ? हुँदाहुँदा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको बलियो, निर्भीक तर लोकप्रिय सरकारले नागरिकता लिँदै मिति सच्याउँदै गर्न पनि छुट दिन लागेछ । नागरिकता जस्तो संवेदनशील मामिलामा पनि यति सजिलो कानुन बनाएर जोसुकैलाई नेपाली नागरिक बनाउने यो कस्तो कानुन ल्याउन खोजेको हो ? खुला सिमाना भएको, तस्करी, लुटपाट, डकैती र हत्याजस्ता जघन्य अपराधको बलियो सम्भावना बोकेका मुलुक बीचका दुई थरीका नागरिकका सामु 'जेजस्तो भए तापनि' नेपालमा बच्चा जन्माउने बित्तिकै त्यस्तो बालिग नेपाली नागरिक हुन कसरी पाउँछ ?

नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र कुनै राजनीतिक दस्तावेज नभई संवेदनशील मामिला भएकाले २०७२ अगाडिकै कानुन उचित छ । होइन भने नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र बजारमा बिक्री-वितरण गरे हुन्छ, कसैलाई खुसी र भागबन्डाका लागि ।

– गंगाराज अर्याल
पाणिनी-८, पाली, अर्घाखाँची

लेखका लागि : article@kmg.com.np
प्रतिक्रियाका लागि : letter@kmg.com.np

करको झमेला

'जतातते करैकर'को अन्योलमा आमनागरिक परेका छन् । संविधान कार्यान्वयनको तहमा छ । संविधानले परिकल्पना गरेका स्थानीय, प्रादेशिक र संघीय सरकार निर्वाचित भइसकेका छन् । सबै तहका सरकारमा कम्युनिस्ट दर्शनबाट प्रशिक्षत नेता/कार्यकर्ताको बर्चस्व छ । लामो समयदेखि यो देश निर्माण गर्ने अभिलाषा लिएर कम्युनिस्ट राजनीतिक दर्शन र चिन्तनबाट प्रेरित जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरू नै जनतालाई अनावश्यक कर थोपरेर हैरानी बनाउने कार्यमा लाग्नु दुःखद हो । कुनै पनि करको मापदण्ड तोकिँदा केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहसँग समन्वय नगरी दोहोरो कर असुली गर्ने, केन्द्रीय सरकारले प्रदेश सरकारलाई कर असुलीमा रोक लगाउने र प्रदेश सरकारले स्थानीय सरकारलाई कर लगाउन रोक लगाउने, तर एकले अर्कोको अस्तित्व स्वीकार नगरी गरिने यस्ता अपरिपक्व निर्णयले संघीयताप्रति नै जनताले शंका गर्दै औंलो ठड्याउनु शुभसंकेत होइन ।

– यज्ञराज न्यौपाने
पेप्सिकोला, काठमाडौं

नैतिकता धर्मराएको समाज

समाजमा घटिरहेका महिला हिंसा, बलात्कार, अपहरण, हत्या लगायतका सम्पूर्ण घटनाको एउटै कारण समाजमा बढ्दै गइरहेको मानवको मुकुन्डो भित्रको राक्षसी प्रवृत्तिको विकास हो । यसको विकासमा हाम्रो खानपिन, हेराइ, सुनाइ, सामाजिक सञ्जाल र प्रविधिको दुरुपयोग, पारिवारिक संस्कार एवं वातावरण, आधुनिकताको गलत व्याख्या र अन्धानुकरण, शिक्षामा नैतिकता, अनुशासन, चरित्र र संस्कार निर्माणको अभाव मुख्य कारण हुन् । हामीले दिने शिक्षा र संस्कारमा जबसम्म सुधार गर्न सक्दैनौं, तबसम्म यस्ता घटनाको न्यूनीकरण हुन सक्दैन । तसर्थ प्रश्न गरौं । हामीले परिवारमा कस्तो विचार र संस्कार दिँदैछौं ? विद्यालयमा कस्तो शिक्षा र दृष्टिकोण दिइरहेका छौं ? कस्ता साहित्य अध्ययन गर्न प्रेरित गर्दैछौं ? कस्ता गीत-सङ्गीत सुन्न र दृश्य हेर्न प्रेरित गर्दैछौं ? आधुनिकताको नाममा के सिकाइरहेका छौं ? स्वतन्त्रताको परिभाषा र प्रयोग केमा गर्दैछौं ? सामाजिक सञ्जाल र प्रविधिलाई कसरी प्रयोग गर्न सिकाएका छौं ? पारिवारिक एवं सामाजिक चेतना अनि वातावरण कस्तो दिँदैछौं ? यस्ता अनेकौं प्रश्नको उत्तरसँगै वर्तमान समयका घृणित घटनाहरूको समाधान प्राप्त हुनेछ । समस्याको समाधान नैतिकवान, संस्कारयुक्त, अनुशासनयुक्त र दुर्व्यशनमुक्त युवा वर्गको निर्माण गर्नु हो ।

– रमेश कँडेल
काठमाडौं

गैरजिम्मेवार सडक विभाग

भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय सडक विभागले साउन १७ गते बिहीबार कान्तिपुरमा त्रिपुरेश्वर-कलंकी-नागढुंगा र चाबहिल-जोरपाटी सडक विस्तार कार्य सर्वोच्च अदालतको आदेशबाट अवरुद्ध भएको भनी विज्ञप्ति प्रकाशित गरेको छ । तर सडक विस्तार कार्य अवरुद्ध हुनुमा सर्वोच्च अदालत नभई स्वयम् सडक विभाग, काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण पूर्ण रूपमा जिम्मेवारी छन् ।

संविधानको धारा २५ (२) मा सार्वजनिक हितका लागि बाहेक राज्यले कुनै व्यक्तिको सम्पत्ति अधिग्रहण गर्ने, प्राप्त गर्ने वा त्यस्तो सम्पत्तिउपर अरू कुनै प्रकारले कुनै अधिकारको सिर्जना गर्ने छैन भनिएको छ । धारा २५ (३) ले सार्वजनिक हितका लागि राज्यले कुनै पनि व्यक्तिको सम्पत्ति अधिग्रहण गर्दा क्षतिपूर्तिको आधार र कार्यप्रणाली ऐनबमोजिम हुनेछ भनेको छ । धारा ३७ मा प्रत्येक नागरिकलाई उपयुक्त आवासको हक हुने व्यवस्था छ । कानुनबमोजिम बाहेक कुनै पनि नागरिकलाई निजको स्वामित्वमा रहेको बासस्थानबाट हटाइने वा अतिक्रमण गरिने छैन पनि भनिएको छ ।

सार्वजनिक सडक ऐन २०३१ को परिच्छेद २ को उपदफा ३ मा भनिएको छ- सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सार्वजनिक सडकलाई राजमार्ग, सहायक मार्ग, जिल्ला मार्ग, सहरी मार्गमा वर्गीकरण गरी त्यस्तो सडकको केन्द्र रेखादेखि दायाँबायाँ दुवैतिर सडक सीमा तोक्नेछ । उपदफा ४ ले सार्वजनिक सडकको निर्माण, विस्तार वा सुधार गर्न वा सडक सीमाका निम्ति जग्गा प्राप्त गर्नुपरे सरकारले जग्गा प्राप्तिसम्बन्धी प्रचलित कानुनबमोजिम गर्नुपर्ने भनेको छ ।

राज्यको सम्बन्धित निकाय सडक विभाग, काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरणले संविधान र कानुनमा भएका व्यवस्थाविपरीत सडक विस्तार गर्न खोजेका छन् । त्यसैले उपत्यकाभित्र सडकको दुर्गति हुनु र विस्तार अवरुद्ध हुनुमा सडक विभाग नै जिम्मेवार छ ।

– रवि मानन्धर
काठमाडौं

खतराको भीर

सडकका ती खाल्टाखुल्टी कसले बनायो ?
ठाडै थियो धरहरा कसले ढलायो ?
हिजैदेखि चढेको हो, भऱ्याङ महँगीले
ऊ बेलामै सिकेका हुन्, खोक्न नेताजीले
आजै किन आत्तिएर रुन्छन् नेपाली ?
धैर्यधारण गर सधैं इज्जत नफाली
धारेहात लगाएर गाली गरेर
केही हुँदैन नेताहरूको ईर्ष्या गरेर
जति फट्याइँ गरे पनि नेता हाम्रै हो
मण्डेलालाई नेपालमा ल्याउन सक्छ को ?
भाषणैको भए पनि विकास भा'कै हो
सिंगो मुलुक खतराको भीरमा गा'कै हो ।

– कृष्ण कुम्पुरे
आदमटार, धादिङ

सहयोगको अपिल

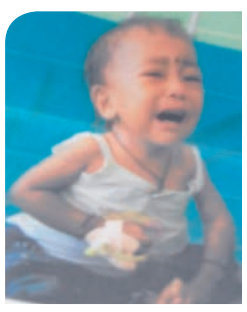

अर्घाखाँची जिल्ला पणेना वडा नं. ९ निवासी म रामु परियारको अढाई वर्षे छोरा रनिक परियारलाई बेटा थालासिमिया (बोनम्यारो प्रत्यारोपण गर्नुपर्ने) रोग लागी सिभिल हस्पिटलमा उपचार गराइरहेको छु । यो शरीरमा रगत उत्पादन नहुने रोग हो । जसले गर्दा १५ देखि १८ दिनमा बिरामीलाई रगत दिइरहनुपर्छ । बोनम्यारो प्रत्यारोपण गर्न १५ देखि १७ लाख रुपैयाँ ल

आरक्षण नीतिकै उपहास

रक्षाराम हरिजन

के आरक्षण प्रणाली असमावेशिताकै निरन्तरताको साधन बन्दैछ ? राज्यले समावेशीका नाममा असमावेशिताको खाडल बढाउँदैछ ? राज्यका नीति र नियतले यस्तै प्रश्न उब्जाएका छन् ।

सबै जात, जाति, क्षेत्र, वर्ग, सम्प्रदाय, लिंगका जनतालाई राज्य सञ्चालनका सबै निकायमा समान सहभागी गराउनु समावेशिताको प्रमुख उद्देश्य हो । कर्मचारीतन्त्रलाई समानुपातिक समावेशी बनाउने हो भने न्यून प्रतिनिधित्व भएका र सदियौँदेखि बहिस्करणमा परेका समुदायको क्षतिपूर्तिसहित आरक्षण व्यवस्था गर्नुपर्ने हुन्छ । तर यहाँ सदियौँदेखि राज्यमा एकाधिकार, पहुँच र प्रभुत्व भएका समुदायलाई आरक्षण र विशेषाधिकार दिनेगरी आरक्षण नीति बनाउने र लागू गर्ने क्रम छ ।

रमेश सुनामको अध्ययन अनुसार नेपालमा एकल जातीय लैंगिक वर्गले सम्पूर्ण राज्यसंयन्त्रको ६२ प्रतिशत वर्चस्व कायम राख्दै आएको छ । निजामती सेवामा सबैभन्दा पछाडि पारिएको १३ प्रतिशत दलितको प्रतिनिधित्व २ प्रतिशतभन्दा कम छ ।

नीतिगत जालझेल

संविधानसभाबाट संविधान बनेपछि खस-आर्यलाई प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभामा आरक्षण दिने कानुन लागू भयो । त्यही कानुन बमोजिम समानुपातिक निर्वाचन पद्धतिमा सिट बाँडफाँड पनि भयो । त्यसको विरोध गरिए पनि सरकारले सुनेन ।

संघीय निजामती सेवा सम्बन्धी विधेयकको प्रस्तावनामा निजामती सेवालाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पारदर्शी, उत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउने भनिएको छ । निजामती सेवालाई समावेशी बनाउने कुरामा भने जोड दिइएन । विधेयकको दफा ८ को उपदफा (११) मा आर्थिक, सामाजिक रूपले पछाडि परेका भन्ने प्रावधानसमेत हटाई निजामती सेवालाई समावेशी बनाउन खुला प्रतियोगिताद्वारा पूर्ति हुने पदको ४५ प्रतिशत छुट्याइयो । त्यही ४५ प्रतिशतलाई शतप्रतिशत मान्दै त्यसको पनि आधा महिलाका लागिमात्र छुट्याइयो । महिलाबीच पनि ९ समूह कायम गरियो ।

विगतमा भएका आरक्षित क्षेत्रका ६ समूह महिला, आदिवासी जनजाति, मधेसी, दलित, अपाङ्ग र पिछडिएको क्षेत्रमा पनि थप गरी महिला र पुरुष दुवैले प्रतिस्पर्धा गर्न पाउने व्यवस्था गरिएको छ । उल्लिखित समूहहरूलाई ४५ प्रतिशतलाई शतप्रतिशत मानी महिलालाई मात्रै त्यसको पचास प्रतिशत (कुल संख्याको २२.५ प्रतिशत) छुट्याइएको छ । बाँकी पचास प्रतिशतलाई शतप्रतिशत मानी क्रमशः आदिवासी जनजाति ३२, मधेसी २६, दलित १२, विपन्न खस-आर्य १२, थारु ५, अपाङ्ग ५, पिछडिएको ४, मुस्लिम ३, पिछडा वर्गलाई १ प्रतिशत छुट्याइएको छ । महिलाका लागि छुट्याइएको ५० प्रतिशतलाई शतप्रतिशत मानी खर्स-आर्य ३०, आदिवासी जनजाति २२, मधेसी २०, दलित १०, थारु ५, अपाङ्ग ५, पिछडिएको ४, मुस्लिम ३, पिछडा वर्गलाई १ प्रतिशत छुट्याइएको छ । त्यसमा पनि पहिलो लाइनमा खस-आर्यलाई राखिएको छ, जबकि सबैभन्दा उत्पीडित, बहिस्कृत, उपेक्षित, सीमान्तकृत समुदाय दलित हो ।

विधेयक मस्यौदामा प्रस्तावित आरक्षणको प्रतिशत र त्यसको आधार स्पष्ट र न्यायसंगत देखिँदैन । पछाडि पारिएका समूहलाई नीति नियम निर्माणको माथिल्लो तहमा पुग्न सहज बनाउन आरक्षण व्यवस्था गर्ने गरिन्छ । बढुवामा विधेयकले आरक्षण व्यवस्था छैन । परिमार्जन बिनै विधेयक पारित भए समावेशिता प्रवर्द्धन हुँदैन ।

नीति र नियतमा बहिष्करण

विभेदपूर्ण नीति र सरकारको नियतले बहिस्करणमा परेका र सीमान्तकृत समुदाय झन् बहिष्कृत हुँदैछन् । नयाँ नियुक्तिमा अप्रत्यक्ष रूपमा करिब ६८ प्रतिशतभन्दा बढी लाभ एउटै समुदायलाई भइरहेको देखिन्छ । पछिल्लो अभ्यास र नयाँ विधेयकको प्रावधानले खस-आर्यलाई खुला ५५ प्रतिशत, विपन्न खस-आर्य समूहलाई २.७ प्रतिशत (समावेशीको २२.५ प्रतिशतलाई शतप्रतिशत मानी त्यसको १२ प्रतिशत) दिलाउने देखिन्छ । यस्तै खस-आर्य महिला समूहलाई ६.७५ प्रतिशत (महिला समावेशीको २२.५ प्रतिशतको ३०

संघीय निजामती सेवा सम्बन्धी विधेयकका प्रावधान हुबहु पारित भए 'पहुँचवाला' खस-आर्य समुदायले ६८.५ प्रतिशत सिटमा लाभ पाउँछ ।

प्रतिशत), बाँकी अपांगता र पिछडिएको क्षेत्रलाई ४.०५ प्रतिशत दिलाउँछ । यसरी एउटै समुदायले ६८.५ प्रतिशत लाभ पाउँछ ।

प्रक्रियागत तिकडम

विज्ञापन गर्दा पटक-पटक गरी कुल संख्यालाई टुक्रा-टुक्रा पारिन्छ । यसले गर्दा समावेशीमा एकदम थोरै आउँछ, कहिले खुलामा सीमित हुन्छ । सुरुवाती दिनमा लोकसेवा आयोगले आरक्षणमार्फत गरिने पदपूर्तिको अन्तर्वार्ता तथा अन्तिम नतिजा खुलाभन्दा अगाडि निकाल्ने गर्थ्यो । अहिले खुलातर्फको नतिजा पहिले निकालिन्छ, जुन सकारात्मक हो ।

अध्ययनअनुसार समावेशी पद्धतिबाट जागिरमा प्रवेश गरेका कर्मचारीलाई दोस्रो दर्जाको ठान्दै उनीहरूको मनोबल गिराउन र वृत्ति विकासमा नकारात्मक असर पार्न प्रशासनिक जालझेल गरिन्छ । प्रशासनिक अवसरलाई एउटै लिंग र जात समूहका व्यक्तिको पेवाजस्तै ठानिएकाले कर्मचारीतन्त्रमा समावेशिताको मुद्दा पेचिलो बनेको छ । आरक्षणको अस्वस्थ खेलले राज्य संरचना समावेशितातिर उन्मुख रहेको संकेत देखाउँदैन ।

विभिन्न समूहले भोगेको ऐतिहासिक विभेद, बहिस्करण र छुवाछूत र तिनको आर्थिक तथा सामाजिक अवस्था विश्लेषण गरी आरक्षण सम्बन्धी कानुन, नीति नियम बनाउन सक्नुपर्ने हो । ती समूहको जनसंख्या र राज्यमा पहुँचका आधारमा आरक्षण कोटा छुट्याउनुपर्ने हो । निजामती सेवामा विभिन्न समूहको प्रतिनिधित्वलाई ध्यानमा राखेर समावेशी सिद्धान्तको मर्म, विधि अनुरूप कानुन निर्माण गर्नुपर्ने हो । नत्र असमावेशिताको खाडल झन् बढ्नेछ ।

raksharamh@gmail.com
हरिजन थर्ड एलाइन्सका सञ्चार संयोजक हुन् ।

केका लागि संघीयता ?

श्रीकृष्ण अनिरुद्ध गौतम

संघीयता साँच्चै कार्यान्वयन होस् र सफल बनोस् भन्ने हो भने क्षेत्राधिकार प्रस्ट हुने गरी कानुन बनाउनु र अधिकार हस्तान्तरणमा आलटाल गर्नु हुँदैन ।

साँतै प्रदेश सरकारहरू यथोचित स्वशासी शक्ति र अधिकार प्रयोग गर्न नपाएकोमा असन्तुष्ट हुनथालेका छन् । शक्ति र अधिकारका अभावमा प्रदेश २, ३ र ५ का मुख्यमन्त्रीहरू मुखर रूपमै आफ्ना असन्तुष्टि व्यक्त गरिरहेका छन् । संघीय-एकाइहरूलाई शक्ति र अधिकारले सज्जित गर्नु नै संघीयताको मूल मर्म हो । न अधिकार नत शक्ति, यस्तो अवस्थामा एकाइहरू नितान्त आलंकारिक हुन पुग्छन् र अहिले प्रदेशहरूलाई व्यवहारतः त्यस्तै बनाउन खोजिएको छ । केन्द्रीय सरकारका पछिल्ला निर्णय अनुसार प्रशासनको खटन-पटन केन्द्रीय शासनकै अधीन रहने भनिएको हुँदा प्रदेशले आफ्नो प्रशासनिक स्वायत्तताको अभ्यास कसरी गर्ने र तत्तत् प्रदेशको शान्ति सुरक्षा कायम गर्न तिनको भूमिका के त भन्ने प्रश्नहरू स्वतः उठ्छन् र उठेका छन् ।

प्रशासनिक संरचना केन्द्रकै मातहत रहेपछि प्रदेश शासन स्वशासन नभएर केन्द्रको औजारमात्र हुन जान्छ र अहिले भएको त्यही हो । प्रहरीले शान्ति सुरक्षाको मामिलामा जिल्ला प्रशासनसँग समन्वय गरेरै काम गर्नु पर्छ र प्रकारान्तरमा यसको अर्थ प्रदेशको प्रशासनिक कार्यक्षेत्र के त भन्ने प्रश्न स्वतः उठ्छ । यस्तो अवस्थामा प्रादेशिक स्वायत्तता काल्पनिक हुन जान्छ । उसले आफ्ना यावत गतिविधि केन्द्रबाट प्राप्त निर्देशन अनुसार सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन आउँछ । अर्थात् स्वशासनको अधिकार नै नभएका एकाइलाई संघीय-एकाइ भन्न मिल्दैन, भनिँदैन । यदि यस्तै हो भने संविधानमा संघीयता लेखिएको भए पनि व्यवहारतः वर्तमान प्रादेशिक प्रबन्धलाई केन्द्र मातहतका विभागका रूपमा बुझ्नुपर्ने हुन्छ । जबकि संघीयता भन्नु केन्द्रीय विभागहरूको विस्तार होइन । प्रदेशमा स्वशासन र केन्द्रमा साझा-शासन सुनिश्चित गर्ने प्रबन्ध नै संघीयता हो । एकाइहरूलाई स्वशासी अधिकारै नभएको पनि कतै संघीयता हुन्छ ?

संघीयतामा प्रदेशभित्रका प्रशासनिक संयन्त्रहरू प्रदेश मातहत नै रहन्छन्, यिनैभित्र शान्ति-सुरक्षा पर्छ र यो उसैको दायित्वभित्र पर्नुपर्छ । निश्चय नै त्यहाँ केन्द्रका निकाय पनि रहन्छन् र ती सोझै केन्द्रबाट परिचालित हुन्छन् । तिनले कतिपय अवस्थामा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्दै काम गर्छन् । केन्द्र प्रदेशको कार्यक्षेत्रमा प्रवेश नगर्नु नै संघीयता हो भन्ने विषय केन्द्रका शासनाधिकारीहरूले नबुझेसम्म अथवा आत्मसात नगरेसम्म यो तनाव कम हुँदैन । बरु अरु जटिल हुँदै जान्छ ।

जनस्तरमा प्रत्यक्ष काम गर्न स्थानीय तह, गाउँ र नगर तथा महा र उपहमहासहितका नगरपालिका छन्, जिल्ला प्रशासन तिनैसँग समन्वय गर्दै काम गर्छन् । प्रशासनिक खटन-पटन केन्द्राधीन हुन गएपछि स्थानीय तह र केन्द्रबीच सोझो सम्पर्क रहन्छ । स्थानीयलाई प्रदेशको आवश्यकता नै पर्दैन । यस अवस्थामा प्रदेशको काम के हो ? फलतः के यो विकास क्षेत्रकै परिवर्तित संस्करण हो भन्ने जिज्ञासा उत्पन्न भएको छ भने यो अस्वाभाविक होइन । जिल्ला प्रशासनले प्रदेश शासनले भनेको नमान्ने र स्थानीय तह आफैं अधिकार सम्पन्न तथा प्रशासनिक हिसाबले सोझै केन्द्रसँग जोडिएका कारण नै हुनुपर्छ, झण्डा सहितका गाडी लिएर गुड्नुमै प्रदेशका मुख्यमन्त्री, मन्त्रीहरूको भूमिका सीमित छ । प्रदेशसभाको मुख्य काम सदस्यहरूको तलब, भत्ता, सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था गर्नु तथा यस अतिरिक्त उल्लेख्य काम नभएको हुँदा उद्घाटन र भाषणमा समय गुजार्नु नै उनीहरूको दिनचर्या हुँदैछ भने यसलाई अन्यथा भनिहाल्न मिल्दैन ।

यी र यस्ता परिदृश्य देखिरहँदा विगतदेखि नै संघीयता घाँडो हुन्छ भनिरहेकाहरू खुसी हुनु स्वाभाविक हो । किनभने उनीहरूले केन्द्रले आफैंसँग अधिकार गुटमुट्याएको देखी-देखी नदेखेझैं गरेर यसमा उल्टै संघीयताकै दोष देखाउन पाउँछन् । प्रदेशका मातहत पर्ने अधिकारहरू केन्द्रमा खिच्नु अथवा हस्तान्तरित नगर्नुका पछाडि देशमा संघीयताको औचित्य छैन भन्ने देखाउनु पनि हो भन्दा अन्यथा हुने छैन । किनभने आज शासनको केन्द्रमा रहेका धेरैजसो नेताहरू र त्यसमाथि स्वयं प्रधानमन्त्री खड्गप्रसाद शर्मा ओली देश संघीयतामा प्रवेश नगरोस् भन्ने कित्तामै थिए । उनीहरूको त्यही मानसिकता अहिले यसको कार्यान्वयनमा प्रदर्शित भइरहेको छ भन्दा यसलाई आरोप नमानियोस् । किनभने मनको विज्ञान यस्तै हुन्छ । फेरि त्यस कित्ताका नेताहरूमा ओली एक्ला होइनन् र थिएनन् । तत्कालीन एमालेको ठूलै पंक्ति संघीयताको पक्षमा थिएन । नेपाली कांग्रेसमा पनि गिरिजाप्रसाद कोइराला, सुशील कोइराला, वर्तमान सभापति शेरबहादुर देउवा एकसेएक नेता संघीयतामा जान राजी थिएनन् ।

वर्तमान सत्ता र प्रतिपक्ष दुवैतर्फ अझै संघीयता विरोधी मानसिकता भएका लामा पंक्ति छन् । सहजै बुझिन्छ, नेतृत्व आफैं नै त्यही कित्तामा परेकाले आआफ्ना पंक्तिलाई प्रशिक्षित गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस भएन । यसैका फलस्वरुप संघीयता भनेको खराबै हो र यो विफल हुनुपर्छ भन्ने मनोविज्ञान अझै जीवन्त छ । प्रमुख दलहरूका पंक्ति र नेतृत्व दुवैमा जब यस्तो मानसिकता थियो र विद्यमान छ, तब केन्द्रबाट अधिकार हस्तान्तरण नगरेकोले प्रदेशहरू क्रियाशील हुन नसकेका हुन् भन्ने यथार्थ त्यतिकै ढाकछोप भइरहेको र गाली खाइरहेको छ, संघीयताले । अझ के पनि विचारणीय छ भने प्रादेशिक प्रबन्धप्रति असन्तुष्टिका कारण स्थानीयलाई एउटा संवैधानिक तहकै मान्यता मिलेकोले स्थानीयलाई प्रदेशप्रति उत्तरदायी भइरहनु नपर्ने भयो । केन्द्रका आँखामा प्रदेश कसिंगर र स्थानीयका लागि प्रदेशसँग समन्वय बाध्यात्मक नभएका कारण प्रदेशहरू जगेडामा राखिएका कर्मचारीजस्ता बनाइएका छन् ।

प्रशासनिक संरचना केन्द्रकै मातहत रहेपछि प्रदेश शासन स्वशासन नभएर केन्द्रको औजारमात्र हुन जान्छ र अहिले भएको त्यही हो ।

आएदिन के पनि सुनिन्छ भने संघीयताका कारण करभार थामिनसक्नु भयो । झट्ट हेर्दा लाग्छ पनि त्यस्तै । तर करमा धेरै आफ्खुसी र मनोमानी वास्तवमा स्थानीय तहले गरिरहेको छ । पहिलाको भन्दा दोब्बर, तेब्बर कर लिने काम भने संघीयता विरोधी अर्थात् प्रदेशहरू नबनुन् भन्ने चाहनेहरूले अत्यन्तै रुचाएका स्थानीय तह र केन्द्रले लगाइरहेका छन् । जहाँसम्म प्रदेशको राजस्व छ, प्रशासनमाथि केन्द्रकै खटन-पटन हुने भएपछि त्यो पनि प्रकारान्तरमा केन्द्र आश्रित हुने भयो । प्रदेशलाई त साँच्चै भन्ने हो भने कर केमा लगाउने केमा नलगाउने अलमलै-अलमल छ । निश्चय नै प्रदेशका निर्वाचित पदाधिकारीहरूलाई आवास, वाहन, नोकर-चाकर, तलब-भत्ता पाउने प्रत्याभूतिचाहिँ छ । जबकि शक्तिचाहिँ केन्द्रकै तर्जबिजमा रहने एवं नागरिकमाथि स्थानीयको 'दादागिरी' चलिरहेको देखिन्छ ।

यस अवस्थामा निश्चय नै प्रदेश संरचना देशलाई अर्थभार र नागरिकलाई करभार बाहेक अरु प्रयोजनमा प्रयुक्त नहुने देखिनु स्वाभाविक हो । तर संघीयतामा प्रवेशको प्रयोजन यस्ता निमुखा प्रदेशहरूको रचना किमार्थ थिएन । प्रयोजन थियो, राज्यको लोकतन्त्रीकरण र क्षेत्रीय प्रतिस्पर्धा, पारस्परिक सहयोग, अन्तरक्रिया र सन्तुलनद्वारा समृद्धितर्फ गतिशील यात्रा । प्रादेशिक अर्थात् क्षेत्रीय स्तरमा उद्यमका अवसर र रोजगार सिर्जना । शिक्षा र स्वास्थ्यसेवालाई सर्वसुलभ बनाउनु विश्वभर नै संघीयकरणको विशेष उद्देश्य मानिन्छ र यी विषय प्रदेशका कार्यसूचीमा राखिन्छन् । तर यहाँ भने यी विषय तीनै तह अर्थात् केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहले गर्ने भनेर समवर्ती सूचीमा राखिएका छन् ।

विशेष विज्ञता र विशेज्ञताका लागि कतिपय संघीय मुलुकहरूले विषयगत विश्वविद्यालय सञ्चालन नगर्ने होइन, गर्छन् । तर माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा विरलै केन्द्रका मातहत राखिन्छ । यहाँ भने माध्यमिक स्थानीय सूचीमा राखिएको छ । प्रदेशका सूचीमा प्रदेश विश्वविद्यालय, उच्चशिक्षा र पुस्तकालय व्यवस्थापन राखिएको छ । माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा स्थानीयका सूचीमा राखेपछि बोर्ड कसका अन्तर्गत राख्ने कि स्थानीय तहमै बोर्ड रहन्छ कि बोर्ड परीक्षा नै रद्द हुन्छ ? कि माध्यमिक तहसम्मको अध्ययन सकिसकेपछि बिना बोर्ड सोझै विश्वविद्यालय हो ? के हो, के हो ?

यस्तो किन हुन्छ र यस स्थितिबाट निस्कने उपाय के छ ? पहिलो कुरा त संविधानमै सूची तयार गर्दा केन्द्रीकरणको मानसिकताले काम गरेको छ । सकेसम्म प्रदेशलाई अत्यन्त सीमित कार्यक्षेत्र छुट्याइएको छ । त्यसमाथि कतिपय कार्य स्थानीयसित खट्याइएको छ । संघीयता साँच्चै कार्यान्वयन होस् र सफल बनोस् भन्ने हो भने क्षेत्राधिकार प्रस्ट हुने गरी कानुन बनाउनु र अधिकार हस्तान्तरणमा आलटाल गर्नु हुँदैन । प्रदेशले गर्ने काममा केन्द्रले समानान्तर विभाग राख्ने पर्दैन । जहाँसम्म करको विषय छ, यसका लागि समग्र राष्ट्रिय निर्देशिका तयार हुनुपर्छ । संघ सञ्चालनका लागि खर्चमा किफायत गर्न प्रदेश र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूले लिने तलब-भत्ता कम्तीमा २५ प्रतिशतले कटौती गर्नुपर्छ । किनभने उनीहरूले पूरा समय जनसेवामा लगाउँदैनन् । तिनीहरूमध्ये धेरैजसोका आआफ्ना आय आर्जनका अरु पनि माध्यम छन् । केन्द्रीय प्रतिनिधि पनि धेरैजसोका राजधानी उपत्यकामा निजी आवास छन्, तिनलाई आवास सुविधा दिइरहनु पर्दैन । ढाँटेको भए अनुगमन गरेर कट्टा गर्नुपर्छ ।

लोकलाई कष्ट थप्न होइन, नागरिकलाई राज्यबाट सेवा लिन अरु सुविधा होस् भन्ने प्रयोजनले संघीयतामा प्रवेश गरिएको हो । यो यथार्थ बिर्सदा नै जनप्रतिनिधिले लोकबाट दोहन गर्ने मनसुवा राखेका हुन् । अनुचित दोहन रोक्नुपर्छ । कसरी ? कतिपय स्थानीय तह सैवैधानिक प्रत्याभूति पाएका कारण नागरिकमाथि करभार थप्न बढी नै उत्साहित भएका छन् । नियन्त्रणका लागि एउटा बाध्यकारी राष्ट्रिय निर्देशिका त तयार गर्नुपर्छ नै जथाभावी गर्नबाट जनस्तरबाटै प्रतिवाद गर्नुपर्ने हुन्छ । साथै केन्द्रले स्थानीयलाई अनाहक पुलपुल्याउनु र प्रदेशलाई आफ्नो प्रतिस्पर्धी ठान्नु हुँदैन । प्रदेशको शासन प्रदेश सरकारले गर्ने हो, केन्द्रले होइन । कार्यक्षेत्र अनुसार अधिकार हस्तान्तरण गर्नुपर्छ । यो संघीयताको मर्म हो, मर्ममाथि प्रहार भए अनर्थ हुन्छ ।

जलाधारलाई नजरअन्दाज

■ विजयराज पौड्याल

राणाकालमा नेपालको सम्पूर्ण भूभागलाई पहाडमा २३ र तराईमा १२ गरी ३५ जिल्लामा विभाजन गरिएको थियो । पञ्चायतकालमा १४ अञ्चल, ५ विकास क्षेत्र र ७५ जिल्लामा विभाजन गरियो । बहुदलकाल पनि यिनैबाट काम चलाइयो । संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालमा तीन तहका सरकार छन् । तर पनि सुरक्षित जनजीवनका लागि यी राजनीतिक, प्रशासनिक सिमानाले समाधान दिएका छन् त ? सधैंझैं यसपाली पनि वर्षा सुरु हुने बित्तिकै बाढी, कटान, डुबानका समस्या देखापरेका छन् । सरकारले विपद् व्यवस्थापनको तयारीमा छौं भनेको छ । अन्यले सरकारका कमजोरी औंल्याइरहेका छन् । अहिलेसम्म भएका सबै आन्दोलनमा जलाधार प्रशासन ओझेलमा परेकाले यो समस्या जस्ताको तस्तै रहेको हो ।

नेपालमा ८० प्रतिशतभन्दा जनता बाढी, पहिरो, हावाहुरी, असिना, आगलागी, भूकम्प र हिमताल फुटेर हुने बाढीबाट जोखिममा छन् । नेपाल अत्यधिक विपद् हुने २० देश मध्येमा एक हो । जलवायु परिवर्तनको असर पर्नेमा चौथो र भूकम्पीय जोखिममा ११ औं देश हो यो । खासगरी बाढी-पहिरोका कारण हुने क्षति राजनीतिक सिमाना, प्रशासन र विकास शैलीसँग सम्बन्धित हुन्छ । नेपालमा सन् २०१५ र २०१६ मा बाढीबाट १०१ को मृत्यु भयो । २३ जना घाइते भए । ३९ जना हराइरहेका छन् । पहिरोबाट २७६ जनाको मृत्यु भयो । २२६ जना घाइते भए । ४२ जना हराइरहेका छन् । घर, पशुधन र अन्नबाली नोक्सानीको लेखाजोखै नगरौं । सन् २०१७ मा पनि ३५ जिल्लामा ठूलो क्षति भयो । बाढी-पहिरोबाट कम्तीमा २९ जनाको मृत्यु भयो । ४५ जना हराइरहेका छन् ।

यस वर्षको वर्षायाम सुरु हुन नपाउँदै रौतहट, बर्दिया, नवलपरासी, सिन्धुली, बझाङ, बाँके, रोल्पा, कैलाली, पर्सा, सर्लाही, तनहुँ, बारा, सप्तरी, रसुवा, बझाङ आदिमा बाढी र पहिरोले जनधनको क्षति पुऱ्याइसकेको छ । अझै २ महिनामा के कति क्षति हुने हो ? विपद् व्यवस्थापनका प्रयासै नभएको होइन । कानुन र संरचना मनग्य छन् । तर जनताका व्यावहारिक समस्या समाधानमा सफलता मिलेको छैन ।

समस्या मूलनीति मानिने राजनीतिमै छ । २०३४ सालमा भू तथा जलाधार व्यवस्थापन विभाग स्थापना गरी २०३९ मा भू तथा जलाधार ऐन ल्याइयो । तर तत्कालीन सरकारले लागू गर्ने सकेन । बहुदलकाल र गणतन्त्रको हाल पनि उही छ ।

पीडितलाई राहत दिनुमात्र समस्याको दिगो समाधान होइन । मुलुकको भौगोलिक अवस्था अनुसारका व्यावहारिक योजना आजको आवश्यकता हो । जलाधारमा आधारित भूउपयोग योजना बाढी-पहिरोबाट हुने विपद् न्यून गर्ने भरपर्दो उपाय हो । यस्ता योजना निर्माण र कार्यान्वयनका क्रममा जलाधार प्रशासकले पानीको बहाव, उपलब्धता र उपयोग, भूमिको क्षमता र प्रयोग हेर्छन् । कृषि, सहर र पूर्वाधार विकासका कार्यमा सावधानी, वन्यजन्तु संरक्षण, वनजंगल र जलाधार व्यवस्थापन जस्ता विषयमा जनतासँगै मिलेर काम गर्छन् । यसले जलाधार भित्रका एवं उपल्लो तटीय र तल्लो तटीय जनताको सम्बन्ध विस्तारमा सघाउँछ ।

राजनीतिक सिमानामा आधारित विकासका क्रियाकलाप र व्यावहारिक सिमानाको तालमेल नमिलेकाले जब वर्षा सुरु हुन्छ, तब जनताले पीडा भोग्नुपर्छ ।

राजनीतिक सिमानामा आधारित विकासका क्रियाकलाप र व्यावहारिक सिमानाको तालमेल नमिलेकाले जब वर्षा सुरु हुन्छ, तब जनताले पीडा भोग्नुपर्छ । सडक निर्माण, कृषि विकास र सहरीकरणका जिम्मेवार निकायले नेपालको भौगोलिक र जलाधारीय अवस्था अनुसार क्रियाकलाप गर्नसकेका छैनन् । बाहिरको कुरै छाडौं, लगातार सात दिन काठमाडौं उपत्यकामा पानी पर्ने हो भने के हाल हुन्छ ? केही दिन अघिको भक्तपुरको घटना ताजै छ ।

६ नं. प्रदेशको नाम कर्णाली र ४ नं. प्रदेशको नाम गण्डकी राखेर भूगोल र जलाधारमुखी सोच निर्णयकर्तामा रहेको हो कि भन्ने देखाउँछ । तर यो राजनीतिमा सीमित राख्ने कि व्यवहारमा उतार्ने स्पष्ट भइसकेको छैन । ती प्रदेशहरूमा जलाधार र उपजलाधार पहिचान गरी सोभित्र भूमिको क्षमता अनुसार भूउपयोग र जलाधार व्यवस्थापन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने हो वा होइन, थाहा छैन । फेवाताल र कुलेखानी इन्द्र सरोवर जलाधारलाई संरक्षित जलाधार घोषणा गरी दिगो विकासको नमुना प्रदर्शन गर्ने काम हुनसकेको छैन ।

पौड्याल वन तथा वातावरण विज्ञ हुन् ।

विनिमय बजार विस्तारका आधार

अमृत खरेल

वस्तु विनिमय बजार सञ्चालननिम्ति पाँचवटा संस्थाले नेपाल धितोपत्र बोर्डमा पूर्व स्वीकृति माग गर्दै निवेदन दिएका छन् । प्रस्तावित मल्टी डेरिभेटिभ्स, कमोडिटी फ्युचर्स, राइजल कमोडिटी एन्ड डेरिभेटिभ, नेपाल कमोडिटी र नेपाल मर्कन्टाइल एक्सचेन्ज लिमिटेडले दिएका निवेदनमाथि बोर्डले अध्ययन गरिरहेको छ । वस्तु विनिमय बजार सञ्चालनका लागि इजाजतपत्र दिन पूर्वस्वीकृति प्रदान गर्नुपूर्व बोर्डले आधारभूत मापदण्ड तयार गर्नुपर्छ । मापदण्ड निर्माणका सम्बन्धमा निम्न विषयमा ध्यान दिन जरुरी छ ।

संघीय र प्रादेशिक एक्सचेन्ज

संघीय वस्तु विनिमय बजारका रूपमा एक तथा प्रादेशिक एक्सचेन्जका रूपमा काम गर्नेगरी आवश्यक संख्यामा एक्सचेन्जलाई अनुमति दिनुपर्छ । नेपाली पुँजी बजारमा पच्चीस वर्षदेखि सेयर बजारका रूपमा नेपाल स्टक एक्सचेन्ज मात्र छ । नेपाली सेयर बजार अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको लगानी केन्द्रका रूपमा विकास हुनसकेको छैन । एउटा मात्रै एक्सचेन्ज रहँदा प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा बजारको विकास असहज हुनसक्छ । त्यसैले संघीय र प्रादेशिक एक्सचेन्ज सञ्चालन हुन जरुरी छ ।

उत्पादित वस्तुहरूको करार निर्माण गरी विभिन्न स्थानमा रहने दलाल सदस्यहरूमार्फत कारोबार गराउने संघीय एक्सचेन्जका रूपमा प्रस्तावकमध्ये सर्वोत्कृष्ट एउटालाई अनुमति प्रदान गर्नुपर्छ । पुँजी, संस्थागत लगानीकर्ताको संलग्नता, वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी अनुभव, विशेषज्ञ व्यवस्थापनको संलग्नता, सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन, व्यावसायिक योजना लगायतको अंकभार छुट्याई सर्वोत्कृष्ट छनोट गर्न सकिन्छ । निश्चित प्रदेशमा उत्पादन हुने वस्तुमा मात्र केन्द्रित रही कारोबार सञ्चालन गर्न तयार रहने एक्सचेन्जलाई प्रादेशिक एक्सचेन्जका रूपमा कार्यक्षेत्र तोकी सञ्चालन अनुमति प्रदान गर्नु उपयुक्त हुन्छ । प्रादेशिक एक्सचेन्ज सुरुमा बढीमा दुई वटालाई अनुमति दिन उचित हुन्छ ।

कार्यक्षेत्र सम्बन्धी छुट्टै नियम

संघीय एवं प्रादेशिक कार्यक्षेत्र तोकी वस्तु विनिमय बजार सञ्चालनको अनुमति प्रदान गर्न वस्तु विनिमय बजार नियमावलीमा संशोधन आवश्यक छ । संशोधन प्रक्रिया तत्काल बढाउनुपर्छ ।

तुलनात्मक लाभको उत्पादनलाई बढावा

वस्तुहरूको उत्पादन एवं बजारीकरणमा प्रादेशिक सन्तुलन कायम हुनेगरी एक्सचेन्ज सञ्चालनको अनुमति दिनु उपयुक्त हुन्छ । सबै एक्सचेन्ज संघीय राजधानी काठमाडौंमै केन्द्रित भए अन्य प्रदेशको तुलनात्मक लाभको क्षेत्र पहिचान गरी उत्पादनको आन्तरिक एवं अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा पहुँच कायम गर्न जटिल हुन्छ । त्यसैले निश्चित प्रदेशमा सीमित रही त्यस क्षेत्रमा उत्पादित वस्तुको करार सिर्जना गरी लगानीकर्तालाई लगानीको अवसर दिनेगरी अनुमतिपत्र प्रदान गर्नुपर्छ । जस्तो-प्रदेश नं. १ को तुलनात्मक लाभको वस्तुका रूपमा सम्भावना रहेका चिया, अदुवा, अलैंची लगायत हुन् । तिनको करार निर्माण गरी कारोबार गर्ने मूल कार्यक्षेत्र तोकेर त्यही प्रदेशमा सीमित रहनेगरी वस्तु विनिमय बजार सञ्चालन अनुमति दिन सकिन्छ । प्रदेश नं. २ मा केन्द्रित रही धान, गहुँ, चिनी, मकै लगायतका वस्तुको कारोबार गर्न चाहने वस्तु विनिमय बजारलाई कार्यक्षेत्र तोकेर अनुमति दिन सकिन्छ । जडीबुटीजन्य वस्तुका लागि प्रदेश नं. ५, कर्णाली र ७ हुन सक्छन् । यसरी अनुमति दिँदा वस्तु विनिमय बजारहरूले तोकिएको प्राथमिकताका वस्तुबारे विशेषज्ञता हासिल गर्ने अवसर हुन्छ । प्रदेशमा रहेका मौलिक विशेषता सहितको तुलनात्मक लाभका वस्तुको कारोबारलाई अन्तर्राष्ट्रियकरण गरी त्यस क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना गर्न र जनताको जीवनस्तर उकास्न मद्दत पुग्न सक्छ ।

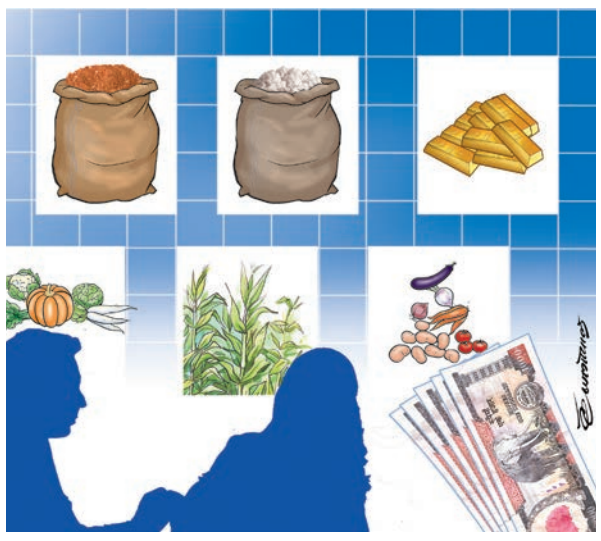

कृषि बजार प्रणाली

नेपाली वस्तु विनिमय बजारको मूल ध्येय कृषि बजार प्रणाली विकास गर्ने हुनुपर्छ । त्यसबाट नेपाली कृषि उत्पादनको आन्तरिक एवं अन्तर्राष्ट्रिय बजारसम्म सहज पहुँच पुऱ्याई पारदर्शी मूल्य संयन्त्र विकास गरेर उत्पादक, कृषक, व्यवसायी, गोदाम घर सञ्चालक, बैंक तथा वित्तीय संस्था एवं अन्तिम उपभोक्ता लाभान्वित हुन सक्नुपर्छ । अनियमित ढंगले हुने सट्टेबाजी कारोबारलाई नयाँ इजाजतपत्रले संस्थागत गर्ने खतरातर्फ सतर्क रहनुपर्छ ।

कृषिजन्य वस्तुलाई प्राथमिकता

नेपाली कृषि वस्तुको करार डिजाइन गरी सूचीकरण गराएर कारोबार गर्ने व्यावसायिक योजना रहेका वस्तु विनिमय बजारलाई पूर्व स्वीकृतिमा प्राथमिकता दिनुपर्छ । कृषिको बजारीकरण गरी कृषकलाई लाभ दिन तथा वस्तुको पर्याप्त उपलब्धता, भण्डारणको सुनिश्चितता तथा सहज आपूर्तिका माध्यमबाट सुलभ दरमा उपभोक्ताले वस्तुको उपभोग गर्न सकिने अवस्था सिर्जना गर्न कृषि वस्तुमा केन्द्रित एक्सचेन्ज सञ्चालनलाई प्र

गठेमंगलको औंठी

■ सुनीता साखकर्मी, भक्तपुर

'सादा फलामको कि कलरफुल पञ्चधातुको औंठी ?'

भक्तपुरको ताथलीकी सनीता गोसाईं बिहीबार सूर्यमढी तौलाछेंमा दोधारमा परिन् । कस्मेटिक पसलकी सरिता अवाल उनलाई विभिन्न खालका औंठी देखाउँदै थिइन् । निकै बेरपछि सनिताले दाहिने हातको लागि पञ्चधातुको औंठी र देब्रेको लागि चाहिँ फलामको औंठी किनिन् । उनले लाउन खोजेका यी औंठीसित बजारिया सौन्दर्य हैन, सांस्कृतिक मूल्य जोडिएको थियो । साउन कृष्ण चतुर्दशी अर्थात् गठेमंगल (घण्टाकर्ण) को अवसर पारेर बिहीबार फलामे औंठी किन्न सनिता जस्तै थुप्रै उपत्यकाबासी बजार निस्केका थिए ।

खुसीको समय

'गठेमंगलको दिन फलामको औंठी लगायो भने भूतप्रेत (खराब तत्त्व) ले दुःख दिँदैन भन्ने विश्वास छ,' २२ वर्षीया सनीताले हाँस्दै भनिन् ।

ताथलीकी कान्ति बालाचाहिँ गृहपूजाका लागि फलामको करुवा अर्थात् तीनकुने किला किन्न सूर्यमढी आइपुगेकी थिइन् । गठेमंगलको दिन बेलुका नयाँ घरका ढोकाहरूमा पूजा गरी फलामको किला ठोक्दा घरलाई राम्रो हुन्छ भन्ने मान्यता छ नेवार समुदायमा । त्यही भएर यति बेला फलामलगायत पञ्चधातुका सामग्री पाइने पसलहरू खचाखच हुन्छन् ।

भक्तपुरको भोलाछेंकै अर्जुन नेपाली परम्परागत नेपाली बाजाहरूको व्यवसाय गर्छन् । साउनमा भने उनी आफ्नो पसलबाहिर फलाम, तामा, पञ्चधातुका औंठीसँगै मुगाका माला पनि बिक्रीमा राख्ने गर्छन् । गठेमंगलको अवसरमा ठूलाले फलामका औंठी र बालबालिकाले फलामको नागपासा लगाउने चलन पुस्तौंदेखि चल्दै आएको उनले बताए । 'बच्चाहरूमा नाभि झर्ने समस्या नहोस् भनेर नागपासा लगाइदिने चलन छ,' उनले भने ।

संस्कृतिविद् ओम धौभडेलका अनुसार, यो परम्परा चौथौं शताब्दीमा सुरु भएको हो ।

नेवार समुदायमा वर्षको पहिलो चाड गठेमंगललाई मानिन्छ । खेतबारीको काम सकेपछि खुसीको समय सुरु भयो भन्ने सन्देश पनि हो गठेमंगल ।

धौभडेलका अनुसार साउन कृष्णपक्ष अष्टमीको दिन नेवार समुदायमा पुरानो नवदुर्गा भवानीको मखुन्डो जलाएपछि दसैंको नवमीको दिन अर्को मखुन्डो प्रतिष्ठापन नगरुन्जेल भूतप्रेतले दुःख दिने, बाढीपहिरो जस्ता विपत्ति आउने, रोगव्याधिबाट जनधनको क्षति हुने मानिन्छ र अशुभ नहोस् भनेर गठेमंगलमा फलामको औंठी लाउने गरिन्छ ।

धौभडेलले भने, 'विधिवत् पूजा गरी घरमा फलाम ठोक्नाले अशुभ हुनबाट बच्न सकिन्छ भन्ने मान्यता छ । यो दिन तान्त्रिकहरूले गुप्त रूपमा साधना पनि गर्छन् ।'

गठेमंगलको दिनदेखि चित्रकारहरूले नवदुर्गाको नयाँ मखुन्डो बनाउने काम थाल्छन् । यो दिन 'गठेमंगल' नामक राक्षसको प्रतिमा बनाएर बस्ती बाहिर जलाउने चलन पनि छ ।

'गठेमंगल' चाहिँ खासमा को थियो भन्नेबारे संस्कृतिविद्बीचमै विवाद छ । नेवार समुदायमा गठेमंगललाई राक्षसका रूपमा हेर्ने चलन छ । तर संस्कृतिविद् धौभडेलका अनुसार, गठेमंगल समाज परिवर्तन गर्न हिँडेका एक नास्तिक मानिस थिए जसले भाग्यभन्दा कर्ममा विश्वास राख्थे, सुनभन्दा फलामलाई मान्यता दिन्थे । उनी तत्कालीन समाजमा चलिरहेका मूल्यमान्यताविपरीत गएका थिए ।

क्रान्तिकारी राक्षस !

'गठेमंगलको दिन तान्त्रिक रूपमा गृहपूजा गर्न र तन्त्र विद्या सिक्नका लागि विशेष मानिन्छ,' संस्कृतिविद् गएकामा, धार्मिक काममा मात्रै लागेकोमा उनी विरोध गर्थे,' उनले भने, 'तर यो समाजलाई उनको कुरा पचेन । बहुमतको अगाडि एक मतको केही नचल्ने समय थियो त्यो । त्यसैले समाजभन्दा विपरीत जानेलाई कसरी दण्ड दिइन्थ्यो भनेर देखाउनका लागि गठेमंगलको पुतला जलाउने चलन सुरु भएको हो ।'

धौभडेल गठेमंगललाई भगवान् शिवको एउटा रूपको रूपमा पनि व्याख्या गर्छन् । वर्षका चार चतुर्दशीमा महादेवकै पूजा गरिन्छ । बाला चरे (बाला चतुर्दशी), पशाःचरे (पिशाच चतुर्दशी), शिवरात्रि र साउन कृष्ण चतुर्दशी अर्थात् गठेमंगलमा चित्रकारहरूले शिवलिंग बनाई पूजा सुरु गर्छन् ।

प्रकृति पर्व

धौभडेलका अनुसार, घण्टाकर्ण प्रकृतिसँग जोडिएको पर्व पनि हो । पानी नरोकिने, बाढीपहिरो आउने, रोग फैलिने, लामखुट्टे, भुसुना, कीराफटचांग्राहरू हुने समयमा छ्वाली बालेर घरमा धूवाँ बनाएर पूजा गरिन्छ । यसले गर्दा कीराहरू घरबाट टाढा भाग्छन् भन्ने जनविश्वास रहिआएको छ । गठेमंगलकै दिन बारीमा छिप्पिइसकेका मकै, कर्कलो, घाँस, छ्वाली, नर्कट फँडानी गर्ने चलन पनि छ ।

महेशको 'महागुरू'

काठमाडौं (कास)- लेखक महेशशमशेर राणा तेस्रो कृतिसहित आएका छन् । राजधानीमा हालै सार्वजनिक भएको 'महागुरु' मा उनले अध्यात्मलाई केन्द्रमा राखेका छन् ।

तन्त्र विधाका आदिगुरु मानिने कालभैरवसँग लेखक स्वयंले वार्ता गरेको हिसाबले लेखिएको पुस्तकबारे राणाले भनेका छन्, 'यो धार्मिक साहित्य हो । यसमा श्री महागुरु कालभैरवसँगको संवाद, कालभैरव यन्त्र साधना लगायतका विषय समेटेको छु ।'

तन्त्रालयका अध्यक्षसमेत रहेका राणाका यसअघि 'एकादेशको कथा' (दन्त्य कथा संग्रह) र 'तिम्रो आगमनले मेरो जीवनमा' (गीत-गजल कविता संग्रह) प्रकाशित छन् । 'महागुरु' पिनाकल पब्लिकेसनले निकालेको हो ।

बर्गिकृत विज्ञापन

घर जग्गा

पेप्सीपूर्व दुईतल्ले घर १,५५,००,०००। पेप्सीपूर्व १८,५०,०००। प्रतिआना ९८५१०९७२०, ९८४०२०८४३४

जयबागेश्वरी मेनरोड्बाट २ कित्ता भित्र १३फिटे पिचरोडमा ४आना ३ पैसा २दाम पूर्वमोहोडाको जग्गा तु.बिक्रीमा आनाको मूल्य ४२लाख सँपर्क ९८५१०१६२३७(दैलालले कष्ट नगर्नुहोला)

चावहिलमा व्यापारीक फ्ल्याट् सिस्टमको घर ९८६०४५५४२१

ललितपुर धापाखेलमा २.५ तल्ला घर, इमाडोलमा, गोदामचौरमा टुका घडेरीहरू ९८५११९९८२६

लुभु हाइवे नजिकै घडेरी 9849688214

ललितपुर चापागाउमा रमणिय दृश्य देखिने, दश आना जग्गाबिक्रिमा सम्पर्क 9813642311 (NoBroker)

घरजग्गा, apartments खरिदबिक्री, gurungproperties.com, 9813339738

कपनमा एकतल्ले नयाँघर घरधनी 9863948074

घरजग्गा एकदम लीनेले मात्र ९८६० ९३४८६४

बुढानीलकण्ठ तल्लो भगांल ०-१०-०-० प्रति आना रु.१८,००,०००/- 9801021356

सुकेधारा, कपनआकाशेधारा, कपनचुनिखेल घरजग्गा, खरिदबिक्री ९८४१३४५००५

ललितपुर ग्वार्को, सातदोबाटो, धापाखेल घर बिक्रिमा ९८०८४५९८९०

पेप्सीकोला खहरे हाईटमा २० फुटे पिच बाटोमा ४.५ आना Commercial Residential जग्गा बिक्रिमा 9851271212, 9860021094

धापासीमा ४.५आना जग्गा, पासीकोटमा ०-५-२-० घरविक्रीमा ९८५११००८६३

बालुवाटार, ज्ञानेश्वर, लाजीम्पाट, बासबारी, बुढानीलकण्ठ, धापासीमा जग्गा, बंगलाँबिक्रीमा ९८५११००८६३

कपनमनकामना हाईटमा तु.जग्गा बिक्रीमा प्रतीआना रु.२९,००,०००/-, 9851015714

रानीबारी मेनरोड्मा आकर्षक घरजग्गा 9851021511

महाराजगंज रिङ्गरोडको कमर्सियल जग्गाबिक्रीमा ३.५रोपनी देखि ७रोपनीसम्म, नो-ब्रोकर ९८५११८३७२४, ९८६०१२६९०९

धुम्बराही मण्डीखटार रामदेव आँश्रम नजिक पाँचआनामा बनेको एकतल्लेघर बिक्रीमा 1,55,00000/- 9851156566

बिपि हाइवे भकुण्डेबेसीमा १-रोपनीको ८०लाख ९८४९०८५८९५

घर जग्गा खरिदबिक्री, भाडामा लिनदिन 9861675653

बत्तीसपुतली सहायकमार्गमा ०-१०-१-३ घरजग्गा 9841601845

नयाँबजारको ०-१२-२-० घरजग्गा तु.बिक्रीमा 9813965984

टिकाथलीमा ०-२-२-० जग्गाएकमुस्ठ ४०,००,०००/- 9851032154

काडाँघारी गोठाटार ०-३-०-० बनेको नयाँघर १,२५,००,०००/- 9843933695

घर जग्गा खरिदविक्रि गर्नुपरेमा 9863346233

चन्द्रज्योती बांसबारी ०-९-०-० सस्तो ९८२३४००८००, ९८६१५४७०५८

दहचोकमा सस्तो २० रोपनी ९८६९६२३०७०

बौद्ध तिनचुलीमा घर बिक्रिमा 9851112878

गट्ठाघर हाइवेनजिक ०-३-०-०, ०-३-२-०, ०-६-०-० टुक्राजग्गाहरू तुविक्रिमा 9851029955

इमाटोल कोजीहोममा ०-५-०-० बनेको घर९८६१६९२९२७

घरजग्गा खरिदविक्रीकोलागि कुमारलामा रियलस्टेट ९८५१०४५८२४, ४७२०४६०, ४७२०५२९,

काडमाण्डौं क्यानसर हस्पीटल ताथली नजिकै ०-३-३-० जग्गा विक्रीमा एकमुष्ठ रु.२२,००,०००/-, ९८६०४८७३८५

ललितपुरको जुनसुकै एरियामा घरजग्गाहरू खरिदबिक्रिकोलागी 9849188782

झम्सीखेल मा आधुनिक बंगला ९८४०९३४५८२

बुढानिलकण्ठ हाईवे रुद्रेश्वर चोकैमा १नं.कोजग्गा ४,५,६ आनाको टुक्राबिक्रीमा प्रतिआना ३५,५०,०००। साथै एकमुष्ट २६आना पनिछ डाईरेक्ट 9841890261, 9841129372

गोंगबुरिङरोड बाटनजिकै बिजीमैलपछाडी २०फिट पिचबाटोमा ०-१२-०-० माबनेको ४० कोठाको तिनतल्ले घरबिक्रीमा, विदेशजानु परेकाले तुरुन्तलिनेलाई विशेषछुट मूल्य 8,00,00,000/- 9849897245, 9823582607

भोटेबहालको घर बिक्रीमा ९८४१९१८५५३, ९८०८९०३१९९

ललितपुर नखिपोटमा आकर्षक नयांघर ९८४०१५३९७५

जोरपाटी नयांबस्तीमा १३फिटे बाटोमा ०-४-१-० जग्गाबिक्रीमा मूल्य प्रतिआना २५,००,०००। ९८५१०८७२७३

टीकाथलीमा एकतले घर बिक्रिमा ९८४९२०९७१३

कांडाधारीमा ०-३-०-०, दुवाकोटमा ०-२-२-०, 9803040106

बुढानिलकण्ठमा ०-७-०-०, ०-८-०-० दक्षिणमोहडा प्रतिआना पचिसलाख, ९८१५५३३८०८

कपन जमदारचोकको मेनरोडमा ०-४-०-० जग्गामा बनेको २ सटर भएको आफ्बसेर प्रति महिना ६०-७० हजार भाडा आउने कमर्सियल घर तुरुन्त बिक्रीमा, खरिदकर्ताहरूले मात्र सम्पर्क गर्नुहोला: ०१-४२२८८८५/ ४२२८९९८/ ९८५१०४३५८७

गाईघाटको घडेरी सस्तोमा बिक्रीमा ९८४१७८२७७२

बुढानिलकण्ठ ISKCON मन्दिरमाथी valley view देखिने हाइटमा ४ आना देखि १० आनासम्मका टुक्रा जग्गाहरू बिक्रीमा मूल्य रु.१४ लाख आना, खरिदकर्ताहरूले मात्र सम्पर्क गर्नहोला :०१-४२२८८८५/ ४२२८९९८/ ९८०१२३३१३२

लोलाङ्गहाईटमा अतिसस्तो सांढेतिनतल्ले नयांघर 9861552438

गोठाटार हात्तिडाँडामा तिनआना एकपैसा तिनदाममा बनेको दुईतल्ले घरबिक्रिमा 9851145464, 9849326875

ग्राण्डीनजिकै शुभहोममा ०-४-३-३ बगंला २,१५,००,०००। बिक्रीमा 9851073341

Comfort Housing सीतापाईलामा फ्ल्याट बिक्रिमा ९८४०१५३९७५

पाटन धौगलबजार बाटोछेउमा घर बिक्रिमा NO दलाल 9849727602

ठेक्कापत्ताको लाईसन बिक्रीगर्ने चाहनेले सम्पर्क राख्नुहोला ९८५१०७९७८७

गल्फटार भिआइपी एरियामा घर बिक्री ९८८०१५६४९८

गंगालाल हस्पिटलबाट १किमि टाढा मानबहादुरमार्गमा नयां ३तलेघर रु.२,२०,००,०००। बिक्रीमा ९८४१५११०५३

खुमलटार युलेन्स स्कुल छेउको घर बिक्रीमा ९८१३५६६५७३

ताथली पिचबाटोमा टुक्राघडेरी बिक्रिमा 9813339040

बालकोट, सिरुटार, सल्लाघारी, नलिस्चोक आसपासमा दुईदेखि पाँचरोपनी जग्गाचाहियो 9851200620

सवारी साधन

Scorpio Xuv गाडीहरू भाडामा, 9808872109, 9842262730

Tata Sumo Victa GX Turbo, 2005 राम्रो कन्डिसनको बिक्रीमा 9841358431

परिस्थितीबश तीनलाख पर्ने बा.८४प एभेन्जर मोटरसाईकल डेढलाखमै बिक्रीमा (चालिस प्रतिशत फाइनान्स) 9808670469, 98188417369

Santro xing 2007: Rs.6,00,000/-, 9851020678, 4426158

Hyundai Matrix disel 2005: Rs.5,00,000/-, 9851052301, 4226158

Maruti Alto 2002: Rs.2,50,000/-, 9840050326, 4226418

Lanser 2005 fulloption-300,000/- 9840050326/ 4226158

Opel 2003: Rs3,00,000/-, 9860561328, 4226158

2009 अल्टोकार 2004 मारुतीकार 9849271898

मेशिन औजार

फिल्टर सोलार बोरिंग प्लम्बिङ्ग 9841441798

सम्पर्क

Cash Deposit विदेशकोलागि सस्तोमा 9803453019

धितोफुकुवा क्यासडिपोजिट धितोराखी ऋण 9851014408

सस्तोमा Cash deposit धितोफुकुवा 9851053106

सस्तोमा Cashdeposit धितोफुकुवा ऋणलिन 9851243313

सस्तोमा Cashdeposit धितोफुकुवा लोनतिर्न 9851006688

ज्योतिसशास्त्र १०० भनेकोपुगेलिने नपुगेनलिने ९८४१७५९४२५

Cash deposit विद्यार्थिको लागी 9863427257

Study in Australia Education Loan Visa Documentation 9841173329

धितोफुकुवा तथा कर्जाचाहियमा 9860691578, 9886158947

सस्तोमा Cashdeposit धितोफुकुवा ऋण ९८५१०८७७४९, ९८४९२१६१९६

Australia Visa documentation, bank loan, cash deposit 4421920, 9851057183

घरजग्गा धितोराखी BANK LOAN Consultancy 9851032044

धितोराखी लोन चाहिएमा ९८५११६२ ९३९, ९८८००८३९३०

Cash Deposit for Students, 4419938, 9851151803

जस्तोसुकै कामदार चाहिएमा 01-4260314, 9803451752

सस्तोमा धितो फुकुवा धितो राखी लोन 9860021094, 9813138779

सबैभन्दा सस्तोमा CASH DEPOSIT धितोफुकुवा ९८६२५८२०००

आल्मुनियम पाटिसन झ्यालढोका बनाउनुपरेमा 9851036714

जग्गा धितोराखी कर्जा चाहिएमा 9869284713

Cheap Reseller Hosting http://www.iwrahost.com.np 9841389251

धितो फुकुवा बैंकिंग ऋण 9840897592

अतिसस्तोमा LIVE विज्ञापनसेवा https://www. 24liveads.com 9851120180

काठमाण्डौ भ्यालीको,घरजग्गा धितोपासगरी तुरुन्त ऋण चाहिएमा ९८५१२४८८९०

धितोफुकुवा cashdeposit धितोराखी ऋण ९८५१०८७२५६, ०१-४४१४३१२

सेकेन्डहयान्ड फर्निचर खरिद बिक्री 9851234047

Cash Deposit बिधार्थीका लागी 9815151535

विविध बिक्रीमा

ग्यारेन्टीकासाथ रेष्टुरेन्टहरू, पसलहरू काठमाण्डौमा ९८६९४८७१६०

ग्वार्कोचोकको पसल तुविक्रिमा सम्पर्क 9849688214

चलिरहेको Mobile, Home Appliances बिक्रिमा कालिमाटीचोक ९८६०७००१००

कोटेश्वरमा चलिरहेको रेष्टुरेन्ट बिक्रिमा 9849980150

इमाडोल बोजै पोखरीमा चलिरहेको ब्युटीपार्लर 9861939293

Boys Hostel on Sale Buddhanagar, Newbaneshwor 9851173027, 9865184901

चलिरहेको गेष्टहाउस बिक्रिमा गोदावरी ९८१३८०१५८४

टिकाथलीमा कृषि फर्म बिक्रिमा ९८६२३६५६७५

पेप्सीचोकमा गाडी ग्यारेज बिक्रिमा ९८५१२४२०९५

Boys Hostel बिक्रिमा 9851176327, 9841060737

अधिक फाईदामा चलिरहेको नयांबानेश्वरको किराना पसल तु.बिक्रीमा पच्चिसलाख ९८५११३६१११

चलिरहेको ब्यूटीपार्लर बिक्रिमा बानेश्वर 9860069170

तु.क्याफे बिक्रिमा पेप्सीकोला 9803827605

चलिरहेको मदिरा पसल बिक्रीमा 9808030925

प्लाष्टिकको वासिंग, कटिंग, एग्रो, दाना बनाउने र सिट बनाउने कम्प्लिट सेट मेसिनहरू बिक्रीमा ९८६९६६३६६५

बम्बर उपहार जस्तै डेढकरोड लगानीमा बनेको दरबारमार्गको रेष्टुरेन्ट मात्र ६०लाख अमेरिका सिप्ट हुनलागेकोले ९८५१०५९२६९

चलिरहेको सुनपसल बिक्रीमा न्युरोड 9861888469

चलिरहेको गेष्टहाउस तुबिक्रिमा कलंकीचोक 9851179414 9862565052

चलिरहेको गेष्टहाउस र होटल तुबिक्रिमा कलंकी 9817257597

चलिरहेको पुरानोकम्पनि अफिससहित 9843418045, 9810052638

बानेश्वरमा चलिरहेको होलसेलपसल बिक्रीमा 9866405054

ठमेलको ट्राभल एजेन्सी बिक्रिमा 9851098956

पुतलीसडकको क्याफे बिक्रीमा/ठेक्कामा ९८५१०२७९१३

दैनिक ५०हजार भन्दामाथि व्यापार भईरहेको खाद्यग्यास सहितको किरानापसल बिक्रीमा ९८२४५३७७३२

पेप्सीकोलाको कपडा पसल बिक्रीमा 9852057338

माछापोखरीमा चलिरहेको किरानापसल बिक्रीमा ९८६००२३९५८

चलिरहेको क्याफे बिक्रिमा ९८१३९४१४५२ बल्बु

चावहिलमा चलिरहेको रेष्टुरेन्ट बिक्रिमा ९८२३०३७१२४, ९८४१९७३०३६

डेरी कारणबस तुरुन्त बिक्रिमा ९८४१४६६६०४

चलिरहेको किराना पसल बिक्रिमा 9840429435

चलिरहेको सुबिधायुक्त तन्दुरीरेष्टुरेण्ट बिक्रिमा ९८४३३३२८७०

कुमारीपाटी, ललीतपुरमा चलीरहेको Cafe बिक्रीमा 9841198598, 9818897673

स्पा एण्ड ब्युटीसैलुन बिक्रीमा ९८६१५४९७४४

फलफुल, जुसपसल गोगबुमेनरोडमा ९८०३५८४२५१ (७०००००)

ठेक्कापट्टा CONSTRUCTION खरिद, बिक्री 9863197141

पुल्चोक रिङ्गरोडमा क्याफे रेष्टुरेण्ट 9841396671

होटलको सेकेण्डहेन सामानहरू चाहियो 9813523240

बालकुमारी बलडव्यैंक अगाडीको चलिरहेको क्याफे बिक्रिमा 9880238015, 9880238016, 9880238017

फेन्सी पसल बिक्रिमा बौद्ध 9813707064

ठमेलमा चलिरहेको क्याफे बिक्रीमा 9841800168, 9867223825

चलिरहेको स्टेश्नरी पसल बिक्रीमा ९८१७९२६०३६

चलिरहेको खाजाघर बिक्रीमा ९८४९८४६४१४, ९८२३७८२४२९

चावहिलमा चलिरहेको रेष्टुरेन्ट बिक्रीमा 9823852533, 9803452393

पुरानोबसपार्कमा फेन्सी पसल बिक्रिमा ९८४३४०२४५१

निर्माण सफाई

ढलमंगाल ट्वाइलेट जामखोल्ने २५०। ९८५१०८९४१०

सेफ्टीट्याङ्गी, ढलमंगाल जामखोल्ने सस्तोमा 9849442728

प्लम्बिङ इनारसफाई वाटरफिल्टर, ढल, ट्वाइलेट, जामखोल्ने ९८५१११६०२२

ढलमंगाल, ट्वाइलेट जामखोल्ने सस्तोमा 9851096233

सेफ्टीट्यांकी सफाई गाडीबाट सस्तोमा ९८५१०८००९५

सेफ्टीटैंकी सफाई ९८४१२१२२४४, ९८४१४८८१३२, ०१-५१८२४०१

सस्तोमा सेफ्टीटैंकी ढल ट्वाइलेट ९८५१०५६६२

सेफ्टीट्यांकी सफाई गाडीमा १५००/ 9843768737

सेफ्टीट्यांकी सफाई ठुलोगाडीमा मेसिनबाट 5251092, 9851024364

सेफ्टीटैंकी सफाई सस्तोमै १५००/ ९८५१०८८५९२

ढलमंगाल ट्वाइलेट जामखोल्ने १००। 9851009672

सस्तोमा ढलमंगाल, ट्वाइलेट जामखोल्ने 9808849489

मेसिनबाट घरको पानीटैंकी सफाई ९८५११५२२९९

ढलट्वाइलेट, मंगाल बनाउने जामखोल्ने 9849503019

सेफ्टीटैंकी सफाई सस्तोमा ९८४१३४३४८७, ४४६४५६८

भ्याकुमबाट सेफ्टीटैंकी सफाई ४४८७६७७, ४४८५९९९, ९८५१०५२२९९

सेफ्टीटैंकी सफाई गाडिबाट ९८५१११८२७९, ९८५१०८७०५८

ढलट्वाइलेट जामखोल्ने मर्मतगर्न.५५० ९८५१०६९६३५, ९८८०४१४१२४

ढलमंगाल ट्वाईलेट जामखोल्ने सस्तोमा ९८४१६६३६६८

ढलट्वाइलेट, मंगाल जामखोल्ने सस्तोमा 9860386626

ढलट्वाइलेट, मंगाल जामखोल्ने सस्तोमा 9851024861

ढलमंगाल बनाउने, जामखोल्ने 9849759072, 9863806904

ढलमंगाल, ट्वाइलेट जामखोल्ने सस्तोमा 9841663344

ढलमंगाल ट्वाईलेट जामखोल्ने सस्तोमा 9841634234, 9841176292

भाडामा

ललितपुरमा तुरुन्त घरफ्ल्याट भाडामा लिनदिन 9851245478

काठमाण्डौं ललितपुर घरभाडामा लिनदिन 9849649431

घरजग्गा भाडामा खरिदबिक्रीमा 9741455638 www. linknepalrealestate.com.np

ललितपुरमा घरफ्ल्याट लिनदिन परेमा 9851046386

ललितपुरमा घर फ्ल्याट लिनदिन 9860407367

www. rentalnepal.com घरफ्ल्याट ,बंगला भाडामा लिनदिन/खरीदबिक्री ५५२२८९९, ९८५१०७५१८८

पोखरा महेन्द्रपुलको बसस्टयाण्ड अगाडि दुई व्यापारिक सटर भाडामा ९८५६०२०३२७

एयरपोर्ट मेनपावर बजारमा फ्ल्याटभाडामा 9841265040

घर फ्ल्याट भाडामा लिनदिनपरेमा 9813672969

सातदोबाटो १-किमि साम्पङ्चोक २-०-० जग्गामा साधेदुईतल्ले आधुनिक बंगला २२५०००/- विदेशीअफीसलाई सिधा - ९८४९८०७७२९

पेप्सीकोलामा गोदाम ठहरा भाडामा चाहिएमा 9849991399

घर कम्पाउण्ड भाडामा बैंक, वित्तियसंस्था, मन्टेश्वरी तथा सस्थाकोलागि ९८५१००४३९७

घर-भाडामा लिनदिन कुमारलामा रियलस्टेट ९८४९४२७६२६, ४७२०४६०,४७२०५२९

सोल्टीमोड रबिभवन मेनरोडमा ३तल्ला ९८५१०७१३८०

कुलेश्वरमा सुविधासम्पन्न फ्ल्याट भाडामा ४२७८१५२, ९८५१०७६८९४

कलंकीस्थानमा अफिस/ आवस, फल्याट् ९८४३११०६२४

Parking भएको ज्ञानेश्वरको ओरालोमा अफिस Space 9801017230

कालीमाटी सोल्टीमोड MRF टायरको पछाडी Frist Floor (1000 Sq.ft.) गोदामको लागि तु.भाडामा ९८५११९२६०३

बुढानिलकण्ठमा कम्पाउण्डसहित सानोघर भाडामाचाहियो 9851025766

ललितपुरको टिकाथलीमा फ्ल्याटभाडामा 015580645, 9813959933

डल्लु चागलमा बंगाला भाडामा ९८४३१४१८०५

२१०० Sq/ft फ्लाट भाडामा, सिनामंगल ९८४१८४३८९१

बुद्धनगरमा अफिस प्रयोजनको लागि ४ कोठाको भुईतल्ला, सम्पर्क: ९८५११६७४९०

फ्ल्याट, बँगला, अफिसस्पेस लिनदिन सम्झनुहोला www.homeKtm. com 9801117335

पुतलीसडक पद्मोदय स्कुलसँगै ८कोठा भएको अफिसकोलागि फ्ल्याट भाडामा, ९८५१०५८७७८

बांसबारीमा फ्ल्याट भाडामा सम्पर्क ९८४१६४१८१८

पेप्सीकोला, सनसिटीमा चारकोठाको semifurnished फ्ल्याट 9851019544

धुम्बाराही कोलोनीभित्र २-बेडरुमको फ्ल्याटभाडामा अफिस/रेसिडेन्ट लाईउपयुक्त 9860193128

चाहियो

बेरोजगारहरूलाई रोजगारको सुर्वण अवसर 20,500/- (कामगरेजति) चावहिल गोपीकृष्ण 9823691949, 9861497188

सेक्यूरिटीगार्ड बस्नेव्यवस्था सहित १५०००।- 9823543008

अफिसकोलागी कर्मचारी तुआवश्यकता सातदोबाटोग्वार्को 17,500 खाजाभाडा बोनस जोकोहिलेपनि गर्नसक्ने 9818814045 ,9860909814

तिनकुनेचोकैको SS-Nepalलाई अफिस्टाफहरू अर्जेन्ट 21,500/- खाजाभाडा बोनस, जोकोहिले गर्नसकिने 01-5199302, 9818282550

चावहिल मित्रपार्कको अफिसमा बेरोजगारहरूलाई रोजगारको सुवर्ण अवसर 21,500/- खाजाभाडा 9860912207, 9810286955

अफिसकोलागी कर्मचारी तुआवश्यकता बौद्धजोरपाटी 15000/- जोकोहिलेपनि गर्नसक्ने 01-4912287, 9818483843

गोंगबु अफिसलाई कर्मचारी 01-4020315, 9813261320, 9842942463

भारतको प्रतिष्ठित सहरहरूको सरकारी कम्पनिहरूमा ड्युटिगर्ने ७५भु.पु., सिभिल सुरक्षागार्ड अर्जेन्ट, संचयकोष, बोनस, खानबस्न, विमाकोसुविधा तलब: भु.पु-३२,०००।-, सिभिल-२२,४००। ०१४९१६६८९, ९८५११५०५२३, ९७४१४२७४००

बालाजु अफिसलाई कर्मचारी 9813109357, 9869540591

साधारण पुरुष महिला सेक्युरिटि तुअर्जेन्ट 16000/ 9810001717

अफिसलाई कर्मचारी अर्जेन्ट २५५००।- माछापोखरी, नयाँबसपार्क 01-4382167, 9862820308, 9825724698

RSI अफिस चक्रपथमा +2 कर्मचारी 9813693602, 9861178330

सेक्यूरिटी गार्डहरू तु.आवश्यकता १६०००।- 9808323444

ठमेललाईन अफिसलाई कर्मचारी 9849365964, 9824937551

रेडियोलाई प्राविधिक, उद्घोषकहरू चाहियो नयांलाई अवसर, 9862791739

International प्रोजेक्टलाई कर्मचारी खानबस्न मित्रपार्क 9851087809

Salesgirls/ Salesboys चावहिलचोक 9811201660, 9851054287

जस्तोसुकै काम चाहिएमा 01-4260314, 9818034644

भुपु सिभिल सेक्यूरीटी गार्ड 16000-20000 अर्जेन्ट 9851296800 9818025964

Salesboys/ Salesgirls Urgent 9821964324, 9851038458

Sales Boys, Salesgirls 9813442787 चावहिल

चक्रपथको NGO अफिसलाई कर्मचारी अर्जेन्ट 21,500/ 9813077113

कलंकीमा SLC स्टाफ 9807707109, 9867007266

कलंकी अफिसलाई कर्मचारी 9823788909, 9851024779

नयाँबसपार्क गोंगबुचोकमा पेपरकटिङ्ग अगरबत्ती, डल्सबनाउनेमा तुरुन्तै रोजगार रु.२६,०००।- ०१-४३६३०५८, ९८१३५८६५२२

कालिमाट्टी टेकुचोकमा अगरबत्ती, डुल्सखेलौना, पेपरकटिङ्गमा रोजगार कामघरैमा रु.२६,०००।- ९८१३००५००९, ९८४०१३७७११

कालिमाटी अफिसलाई खानबस्नसहित स्टाफ 9808179676, 9813228445

खानबस्नसहित कलंकीमा कर्मचारी 9813374034, 9846819731

सेसा कम्पनीलाई कर्मचारी आवश्यकता कलंकीचोक 9818306803

सातदोबाटोको नयांअफिसलाई अफिस्टाफहरू अर्जेन्ट 27,500/- 9818846992, 9861848292 सबैलेगर्नमिल्ने

सातदोबाटो ग्वार्को अफिसलाई बिभिन्न अन्तराष्ट्रिय कस्मेटिक गिफ्टआईटमका सामानहरू उत्पादन प्याकिंगगर्नेमा पढेनपढेका महिलापुरुष 18500/ गाडीखाजा 01-5540920, 9813830958

कलंकी, कालीमाटी, सामाखुशी,बल्खु अफिसलाई Receptionist, IT Sector अन्तर्राष्ट्रिय सामानहरू उत्पादन/ प्याकिंगगर्नेमा पढेनपढेका कामगर्नेहरू तुचाहियो 18,500 +गाडीभाडा 9813716301, 9840783401

भक्तपुरमा सामानहरू उत्पादन प्याकिंगगर्नेमा पढेनपढेका महिलापुरुषहरू 18,500/ +भाडाखाजा सबैलेगर्नमिल्ने 9813866659, 9741148053

कोटेश्वर, कलंकी,चावहिल बानेश्वर अफिसलाई Receptionist, IT Sector अन्तर्राष्ट्रिय सामानहरू उत्पादन/ प्याकिंगगर्नेमा पढेनपढेका कामगर्नेहरू तु.चाहिया 18500 +गाडीभाडा, 9813345228, 016913221

पसलमा कामगर्ने मानिस चाहीयो, 9823827791

कस्मेटिकभित्र इमान्दार कर्मचारी 12,000/- 9823280255

आकर्षक तलबसहित एकान्तकुनामा कर्मचारी आवश्यकता 9806525154, 9861766825

चावहिल KLtower सँगैको अफिसलाई स्टाफ 9861028530, 9800663675

Montessori Teachers दक्षआयाहरू बानेश्वर 9803586061

Heaven संस्थालाई खानबस्नसहित कर्मचारी बल्खुचोक 9823091703, 9813868656

कर्मचारी आवश्यकता सातदोबाटो 9803730449, 9860012372 तलब समझदारीमा

Lower Secondary Teachers Social, Science, Nepali Lalitpur, Thecho 9841578666, 9841420822

औषधि पसलको लागि फार्मेसी भक्तपुरमा-१, सिन्धुपाल्चोकमा -१ तु.चाहियो ९८६९६४५१९३

मम-मिस्त्री वेटर तलब १०,००० ९८४१३१११४२

Female Administrator, Accounting Knowledge 9851101671, 9851046816

Job opportunity for (male / female) Accountant cum, storekeeper in Jhamsikhel 9813437974

टेलिचलचित्रमा कलाकारको आवश्यकता ०१४३६०७९२, ९८५१०२४६१२

किचनहेल्पर, वेटर, रुमब्वाई, भाडामाझने अनुभवी तलब १००००।- होटलनिकुन्द ४२२८११४

कस्मेटिकमा खानबस्नसहित वेरोजगारलाई १४,०००/- 9803274227

अनमोलभित्र कर्मचारीहरू अर्जेन्ट ११,५००, ९८१८७०२५६५

बहुप्रतिस्थित कम्पनीलाई रिसेप्सनिष्ट सहित १०-कर्मचारी तु.आवश्यकता 9818484961, 9849061884 , 9851146613

दैनिक ३घण्टा कामगरी मासिक २१,०००। कमाउनुहोस सामाखुशी ९८१३३७८८७२, ०१-४३५७१४१

Urgently wanted Grade Teacher-1 and Junior English-2 contact 9851092583, 9861923401

Experience Science Teacher needed for Lower Secondary 4823001, 4821889

कर्मचारी अर्जेण्ट तलब: 15000/- 9840254509

Lower Secondary/ Secondary English, Nepali, Primary Science Teachers urgent 9851216612, 9813157856

सैबु आवासमा थकाली रेष्टुरेण्टकोलागी कुक, वेटर चाहियो ९८४९२८९२०५, ९८४३७५९०००

An English teacher is needed for lower secondary level Contact 9801092319

ट्याक्सी ड्राइभरलाई ट्याक्सी भाडामा चाहियो ९८४३८९२७१४

टेलिसिरियलमा कलाकारहरू इमरजेन्सी नजान्नेलाईनी प्रार्थमिकता ९८२२८८६१३१

One, Two, Grade Teachers Lower Secondary English Socialstudies Science Mathematic Hostelwarden 9860054246

Math, Science Teachers (Secondary Level) Chabahil 9841200709

एक प्रतिष्ठित एजेकेशनल कन्सलटेन्सीको लागि २ वर्ष अनुभव भएको केहि Counselor चाहियो, 014010788, 9851210077

Secondary Science, Childcarer, Grade Teacher

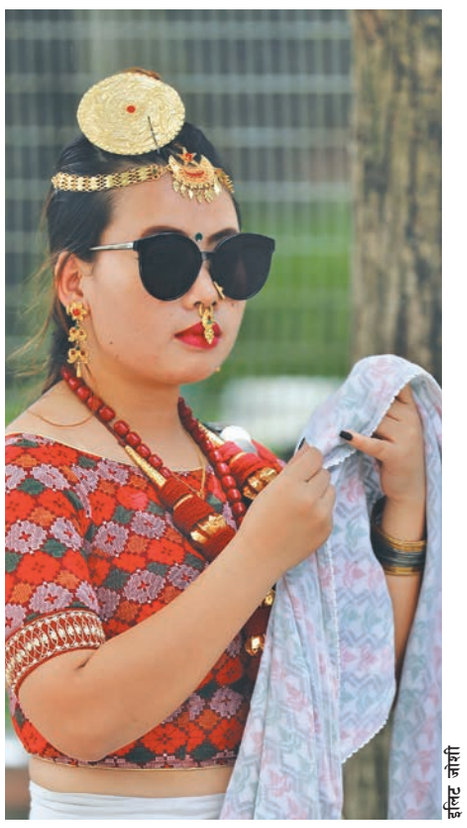

इलिट जोशी

आदिवासी सौन्दर्य

काठमाडौं (कास)- विश्व आदिवासी दिवस साउन २४ (९ अगस्ट) मा मा विगतमा सडकमा अधिकारका निम्ति चर्को नाराबाजी हुन्थ्यो । यस पटक पनि नाराबाजी उस्तै रह्यो, तर नारा लाउनेहरू फरक थिए, मौलिक पहिरनमा । जस्तो, बीएमटी तेस्रो सेमेस्टरकी पूर्णिमा गुरुङ ।

'सधैं तमु ल्होछारमा मात्र सहभागी हुन्थें,' तमु समाज, धापासीको हूलमा भेटिएकी उनले भनिन्, 'यस पटक आमा र बाबासँगै आदिवासी दिवस मनाउन आइपुगें ।'

बिहीबार भृकुटीमण्डपबाट निस्किएको सांस्कृतिक र्‍यालीमा गीत, बाँसुरी, ढोल, झ्याम्टा, डम्फु, ढ्याङ्ग्रो, घण्ट गुन्जिरहे । चमर हल्लिइरहे । पंक्तिमा थिए गोन्पो, लामा, पच्युहरू पनि ।

ह्वीलचेयर प्रयोगकर्ता चेलीहरू रजिता खडका, सोनिता लामा, गंगा छन्त्याल, संगीता सिलवाल र जमुना तामाङले राष्ट्रिय सभागृहमा आयोजित औपचारिक समारोहमा 'हामी नेपाली, हाम्रो नेपाल' गीतमा ह्वीलचियरबाटै नृत्य प्रस्तुत गरे ।

उता, किरात सुनुवार सेवा समाज, गोकर्णेश्वर नगर समितिको प्रतिनिधित्व गर्दै कमल सुनुवार मौलिक पहिरनमा थिए । उनले चारवर्षे छोरालाई समेत मौलिक पोसाकमै डुलाइरहेका थिए । ओखलढुंगे यी किरातीले पहिरिएका थिए, खाँडीका दौरा-सुरुवाल, ढाका टोपी र जाली रुमाल । नेपाल मगर महिला सांस्कृतिक संघको प्रतिनिधित्व गरिरहेका उपाध्यक्ष अमला थापामगर र हीरामाया थापामगर रातो चोला, घलेक, पछ्यौरा, पटुकीमा थिए । थारू महिला सभा, उपत्यका कार्यसमितिबाट सहभागी तारा चौधरी पातलो नीलो साडी, चोला, शिरमा मानटिका, कानमा थारु कल्याणकारी सभाको लोगो अंकित झुम्का, चन्द्रहार, बाजु, जन्तर, हँसुली, सुतियार, खुट्टामा कारा । मुजबाट बनेको सिपीको खपटा प्रयोग गरिएको ढकियाले धेरै आँखा तानेका थिए ।

किरात राई यायोक्खाको झाँकीमा यलम्बरको भेषमा थिए- विजय छाङछा राई । होचो कदमा खाँडीका दौरा सुरुवाल, अल्लोको जुहारी कोटी, ढाका टोपी, सपक्कै पटुकी कसेर खुकुरी भिरेका । मुगुको प्रतिनिधित्व गर्दै थिइन्, सोनाम याम्की मुगाल । स्याको (फरिया), केव्य, तोजी, न्यानु, कारा पहिरिएकी थिइन् । पूर्वी धनकुटाकी इन्दिरा जिमी किराती याक्खा पहिरनमा थिइन् ।

ललितपुरको दक्षिण भेगका रजनी गोले, नम्रता डिमडुङ, कल्पना जिम्बा, श्याम लामाहरू घलेक, आङगी लगायत मौलिक पहिरनमै थिए । 'आजै त हो आफ्नै भेषभूषा, आफ्नो पहिचान सबैलाई देखाउने,' मुस्कुराउँदै रजनीले भनिन्, 'भाग्यमानी पुस्ता हामी नै हौं । कम्तीमा मौलिक भेषभूषा लगाउने, संस्कृति जोगाउने अवसर पाएका छौं ।'

बहुसांस्कृतिक रंग

रंगकर्मी पवित्रा खडका रामेछापको तिल्पुङमा जन्मिहुर्किइन् । तामाङ बाहुल्य रहेको यो गाउँमा उनी सानैदेखि तामाङ संस्कृति र पर्वहरूसँग नजिक थिइन् । तर, तामाङ पहिरनमै सजिने धोको भने पूरा भएको थिएन । विश्व आदिवासी दिवसको शुभकामना साट्ने क्रममा बिहीबार अर्की रंगकर्मी शान्ति वाइबाले फेसबुकमा सेयर गरेको तस्बिरमा उनी आङरे, स्यामा र तागीसहित देखिइन् । उनीसँगै थिइन् अल्पसंख्यक उराउ समुदायकी पहिलो रंगकर्मी संगीता, उनी पनि तामाङ पहिरनमै थिइन् ।

'म त तराईमा जन्मिहुर्कें,' सुनसरीको सिताहकी संगीताले भनिन्, 'पहाडी पोसाकप्रति एक प्रकारको प्रेम मात्रै रह्यो, लाउने धोको पूरा भएको थिएन ।' केहीअघि मात्रै शिल्पी थिएटरमा सम्पन्न सेलो महोत्सवमा उनले 'रहरै गरेर' तामाङ पोसाक किनिन् । साथी निशा पाखिनले स्यामा (फरिया) र आङरे (चोली) उपलब्ध गराइन् । बाँकी उनले महोत्सवमा किनेकी थिइन् । '

'हाम्रो समाज नै बहुसांस्कृतिक रंगको छ,' शिल्पीकी आवासीय कलाकारसमेत रहेकी उराउले भनिन्, 'एकअर्काबीच सद्भाव साट्न यस्ता पहिरन र दिवसले सघाउन सक्छन् ।' फेसबुकमा सेयर गरिएको तस्बिरमा शिल्पीकै अर्की रंगकर्मी पवित्रा माडवारी रिङ र सुनको सिक्रीमा सजिएकी छन् । उनले चाहिँ यो पहिरन शान्तिबाटै पाएको बताइन् ।

'तामाङ गाउँमै जन्मिहुर्केकी भए पनि यसरी पोसाकमै सजिने मौका मिलेको थिएन,' उनले भनिन्, 'काठमाडौंमा पूरा भयो । मैले त आफूलाई खाँटी तामाङ युवती महसुस गरें । भिन्नै प्रकारको रमाइलो हुँदोरहेछ ।'

शान्तिले चाहिँ अचेल यस्ता पोसाकको बजारीकरणसमेत हुँदै गएकाले सक्कलीभन्दा नक्कलीकै बिगबिगी भएको खुलाइन् । उनीहरूले कानमा लाएका चेप्टे सुन र मुगाको माला सक्कली थिएनन् । 'सबै रेडिमेड र नक्कली हुन्,' शान्तिले भनिन्, 'बौद्ध र स्वयम्भूतिर किनेको ।'

रंगकर्मीहरू (दायाँबाट) निशा पाखिन, पवित्रा खडका, संगीता उराउ र शान्ति वाइबा तामाङ पहिरनमा सजिएर सेल्फी खिच्दै ।

जोखिम बस्तीमै लाप्राकी

■ हरिराम उप्रेती

गोरखा- माथि पहिरो, तल गाउँ। भूगर्भविद्ले २०५६ सालमै खतरा औंल्याएको बस्ती २०७२ को भूकम्पले चिराचिरा पाऱ्यो। तर लाप्राकबासी अझै त्यहीं बसिरहेका छन्। उनीहरूले थातथलो छोड्नै नमान्नुको कारण हो- खेतीपाती, घरबारी त्यही ठाउँमा हुनु।

बस्ती स्थानान्तरण गर्ने भनिएको गुप्सीपाखामा अझै घर बनिसकेका छैनन्। 'भत्किएको घरको पुरानै काठपात थियो,' पुरानो गाउँका जित गुरुङले भने, 'पुरानै गाउँमा सबैजसोले औकातअनुसार घर बनाएका छन्।' वर्षभरिलाई अन्नबाली उब्जाउने जग्गा छाडेर गुप्सीपाखामा स्थायी रूपमा बस्न गाह्रै पर्ने उनले बताए। 'मेरो तल गाउँमा ७ रोपनी जग्गा छ। त्यहाँको उब्जनी राख्न पनि एउटा धन्सार त चाहियो,' उनले भने। पुरानो बस्तीबाट गुप्सीपाखा आउन आधा घण्टा लाग्छ। 'गुप्सीपाखामा घर बनिसक्न दुई-तीन वर्ष लाग्न सक्छ,' उनले भने, 'चाँडो सकिन्छ त भनेका मात्र हुन्। हामी कति टेन्टमुनि बस्ने भनेर पुरानै ठाउँमा घर बनाएका हौं।' गुप्सीपाखामा हिउँ पर्ने र अत्यधिक चिसो हुने भएकाले बाह्रै महिना त्यहाँ बस्न नसकिने गुरुङले बताए। जोखिम बस्तीका ५ सय ७३ घरधुरी स्थानान्तरणका लागि गुप्सीपाखामा गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए) ले एकीकृत आवास निर्माण गरिरहेको छ।

भूकम्पपछि भूगर्भविद्ले उक्त बस्तीमा जुनसुकै बेला पहिरो जान सक्ने भन्दै स्थानीयलाई सुरक्षित ठाउँमा सर्न सुझाव दिएका थिए। धार्चे गाउँपालिका-४ लाप्राकको सिरानमा २०५६ सालमा पूरै जमिन तलतिर सरेको थियो। मणिकामादेवी माध्यमिक विद्यालय लाप्राक बस्तीबाट सुरक्षित मानिएको कालगडमा सारिएको छ।

भूकम्पअघि गुप्सीपाखानजिकैको सानो र ठूलो रिन्जुलिङमा चार/पाँच घर थिए। अहिले ८० घरधुरी छन्। 'समझदारीमा साढुदाइको जग्गामा भाडा तिरेर सानो रिन्जुलिङमा बस्दै आएको छु,' गणेश गुरुङले भने, 'एक वर्षमा सात हजारजति बुझाउँछु।' पुरानो बस्तीनजिकै पहिरो रहेकाले अधिकांश घरपरिवार सरेको उनले बताए। 'बस्तीमुनि र साइडमा पहिरो गएको छ,' उनले भने, '२०५६ सालबाटै नबस भन्दाभन्दै बसेका थियौं, अहिले बाध्य भएर यहाँ सर्नुपऱ्यो।'

गोरखाको धार्चे गाउँपालिका-४ लाप्राकका स्थानीय पुरानै बस्तीमा घर बनाउँदै। *तस्बिर : हरिराम*

गुप्सीपाखाको घरमा बस्न साँघुरो हुने उनको तर्क छ। 'तल पनि रेड जाने भनिएको छ, माथि ६ आनाजति जग्गामा कहाँ बाखा बाँध्ने, कहाँ भकारो फाल्ने?' उनले भने।

धार्चे गाउँपालिका अध्यक्ष सन्तोष गुरुङ लाप्राकीको दुईवटै घर हुने भएपछि गाउँपालिकाले 'गामबेंसी' अवधारणा ल्याएको बताउँछन्। 'तल बेंसीमा घर त अनिवार्य चाहियो,' उनले भने, 'अहिलेको गुप्सीपाखामा बनेको घरलाई कम्युनिटी होमस्टेका रूपमा विकास गर्छौं। तलको घरमा आर्गानिक चिज उत्पादन गर्ने अनि माथि ल्याएर बेच्ने अवधारणा ल्याएका छौं।' 'रेड जोन' भनिए पनि तत्काल बस्ती पहिरोले लाने अवस्था नदेखेकाले स्थानीयले पुरानै बस्तीमा घर बनाएको उनको भनाइ छ।

६० प्रतिशत काम सकियो

गुप्सीपाखामा निर्माणाधीन नमुना बस्तीको काम ६० प्रतिशत सम्पन्न भएको एनआरएनएले जनाएको छ। ३ सय ३२ रोपनी जग्गामा बस्ती बनाइँदै छ। मंगलबारसम्म ४ सय २० घरको भ्यालभन्दा मुनिको काम सकिएको साइट म्यानेजर लक्ष्मण अर्यालले बताए। उनका अनुसार २ सय २० घरमा ढोकासम्मको काम सकिएको छ भने २ सय ३० वटामा ट्रस्ट हालेर छाउन मात्र बाँकी छ। 'धेरैजसो घरको सेकेन्ड फ्लोरको वाल लगाउने काम बाँकी छ,' उनले भने, 'हालसम्म नौ वटामा मात्र लगाएका छौं।' अक्टोबरसम्म घर निर्माणको काम सक्ने लक्ष्य लिए पनि पूरा नहुने देखिएको छ। 'मौसम यस्तो छ, असार १५ यता रड र सिमेन्ट ढुवानी गर्नै सकेका छैनौं,' उनले भने, 'अक्टोबरमा नसकिए पनि भूकम्प दिवसअगावै ह्यान्डओभर गर्छौं।' ५ सय ७३ वटै घरको जग खन्ने काम भने सकिएको उनले बताए। एकीकृत बस्ती निर्माणमा एनआरएनएलाई नेपाली सेनाले पनि सघाएको छ। सेनाका १ सय १० र एनआरएनएका तर्फबाट सयजना खटिएका छन्। 'राडरुडबाट सामान ढुवानी गर्न सकेका छैनौं,' अर्यालले भने, 'भदौ १५ सम्म बाटो खुल्छ भन्ने हो। बाटो खुलेपछि कामले तीव्रता पाइहाल्छ।' एक घरबापत १० लाख खर्चिइएको एनआरएनएले जनाएको छ।

जोखिम बस्ती स्थानान्तरण भएन

जिल्लामा भूकम्पपछिको पहिरो र धाँजाले २२ भन्दा बढी बस्ती जोखिममा छन्। धार्चे गाउँपालिका-२ केरौंजाका ४१ जना भूकम्पपीडितले जग्गा खरिदका लागि रकम पाएका छन्। साबिक केरौंजा गाविसका १, २, ३ र ४ नम्बर वडाका बस्ती पहिरोले बगाएपछि ३ सय ४८ घरधुरी विस्थापित भएका छन्। अन्य घरधुरीलाई सुरक्षित स्थानमा सार्ने प्रक्रिया अन्योलमै छ। केरौंजाका स्थानीयलाई डोङगान, लामाबेंसी र वाम्लाक्चोमा स्थानान्तरण गर्न लागिएको हो। भूगर्भविद्ले सुरक्षित भनेको डोङगान र वाम्लाचोकमा अझै पहिरोको जोखिम रहेको स्थानीय बताउँछन्। डोङगानमा १ सय ४०, लामाबेंसीमा सय र वाम्लाक्चोमा ५२ घरधुरीलाई स्थानान्तरण गर्न लागिएको वडाध्यक्ष सुकबहादुर गुरुङले बताए। भूकम्पपछिको अध्ययनले आरुआर्वाङ राना गाउँका १७, बारपाक स्यामेरका २२, कोजेका ३४, मान्द्रेका २०, स्नानको ५ र बल्खेका ७८ घरधुरी जोखिममा देखाएको थियो। मुच्चोक, घोप्टेका १४, सवदुरका १७, राम्चेका ६, छोप्राक थुम्काको १ घरधुरी जोखिममा छन्।

चिरिएकै जमिनमा घर

रामेछाप (कास)- भुजीका ४ परिवारले भूगर्भविद्ले जोखिमयुक्त प्रमाणीकरण गरेकै ठाउँमा घर बनाएका छन्। सल्लेपानीपाखा माथिको भीरबाट पहिरो झरिरहेको र तल खोलाबाट जमिन चिरिएकाले राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको टोलीले उक्त बस्तीलाई जोखिमयुक्त सूचीमा राखेको थियो। टोलीले स्थानीयलाई नजिकै कोलडाँडामा बसोबास गर्न सुझाएको थियो।

स्थानीय धनकुमारी सुनुवारका अनुसार ७ परिवार जोखिमयुक्त सूचीमा थिए। तीमध्ये चार परिवारले त्यहीं घर बनाएका छन्। तर, उनीहरूलाई भूकम्पपीडित आवास अनुदानको दोस्रो र तेस्रो किस्ता दिइएको छैन। 'दोस्रो किस्ता पाइएला भनेर हामीले पनि गएको असोजमै डीपीसी हालेका थियौं,' सुनुवारले भनिन्, 'तर अहिलेसम्म दिएको छैन।'

जोखिममा परेका परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा जग्गा खरिद गरी घर बनाउन प्राधिकरणले २ लाख उपलब्ध गराउने सूचीमा समावेश गरेको छ। स्थानीयले वडा कार्यालयमा पुगेर उक्त २ लाख नलिने कागज गरेका छन्। कागजमा आगामी दिनमा धनजनको क्षति भए पनि क्षतिपूर्ति र पुनर्निर्माणका लागि राज्यका कुनै पनि तहमा दोष नलगाउने बेहोरा उल्लेख छ। जोखिमयुक्त स्थानमा बनाइएको घरको किस्ता उपलब्ध गराउन पनि माग भएको वडाध्यक्ष रुद्र नेवारले बताए।

स्थानीयको माग राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणसम्म पुऱ्याइएको छ। प्राधिकरणलाई जोखिमयुक्त क्षेत्रमा घर बनाउन मिल्ने/नमिल्ने वा बनेका घरलाई किस्ता दिन मिल्ने/नमिल्नेबारे सोधेकोमा जवाफ नआएको जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (भवन) ले जनाएको छ। 'एक हिसाबले त्यो दिन मिल्लाझैं लाग्दैन,' इकाईका कार्यालय प्रमुख कृष्णलाल पियाले भने।

हरिबहादुर सार्की सरकारले पैसा नदिए पनि आफू त्यही थलोमा बस्ने बताउँछन्। 'सुरक्षित स्थानमा घर मात्र बनाएर के गर्नु?' उनले भने, 'अन्न उमार्ने जग्गा यतै छ।' प्राधिकरणले विभिन्न जोखिमयुक्त बस्तीका १ सय ५० परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा जग्गा खरिद गर्न २ लाख रुपैयाँ उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको थियो। हालसम्म ७७ जनाले मात्र पैसा लगेका छन्।

भर्ना नपाउँदा बिरामीको मृत्यु

रुकुम पश्चिम (कास)- जाजरकोटको भेरी नगरपालिका-४ का ४२ वर्षीय शेरबहादुर विकलाई दमको व्यथाले च्याप्यो। आफन्तले उपचारका लागि चौरजहारी अस्पताल ल्याए। बिरामीको मृत्युले चौरजहारी अस्पतालमा तनाव थियो। अस्पतालले भर्ना लिएन। नेपालगन्ज लैजाने गरी आफन्तले खर्चको जोहो गरे पनि उनको मृत्यु भयो।

अस्पताल प्रशासनले भर्ना लिन नसक्ने भन्दै विकलाई नेपालगन्ज जान भनेको थियो। तर नेपालगन्ज जाने मेसो मिलाई नसक्दै उनको मृत्यु भयो। नेपालगन्ज जानका लागि रकमको व्यवस्था गर्दागर्दै मृत्यु भएको आफन्तले बताएका छन्। 'नजिक अस्पताल भएर पनि अकालमै ज्यान गयो,' ज्वाइँ अमृत विकले भने, 'अस्पतालको समस्याका कारण उहाँ जस्तै अरूले पनि ज्यान गुमाउनु नपर्ला भन्न सकिन्न।' उनले तत्कालै समस्या समाधान गरेर सेवा सुचारु गर्न माग गरे।

विक जस्ता अन्य थुप्रै जटिल रोगका बिरामीलाई फर्काउन थालिएको छ। पाँच दिनदेखि बिरामीले उपचार पाएका छैनन्। अस्पतालको कामकाज ठप्प छ। स्थानीयका अनुसार वर्षाका कारण सजिलै गाडी पाइँदैन। अस्पताल भर्ना नभएपछि गाडी चढ्न जाजरकोट पुग्नुपर्छ। चौरजहारीबाट सोझै दाङ, नेपालगन्ज वा जिल्ला सदरमुकामसम्म गाडी चल्दैनन्। सबै सडक अवरुद्ध छन्। अस्पतालमा देखिएको समस्या समाधान नहुँदा हरेक दिन दुःख पाउनेहरूको संख्या बढ्दै गएको छ।

उपचार क्रममा अस्पतालमै जाजरकोटको भेरी नगरपालिका-१३, कुदुकी २९ वर्षीया यशोदा मल्ल आरसीको मृत्यु भएपछि अस्पतालमा तनाव सुरु भएको थियो। उनी मृगौलाको संक्रमण भएर अस्पताल भर्ना भएकी थिइन्। स्वास्थ्यकर्मीको लापरवाहीले बिरामीको मृत्यु भएको आरोप लगाउँदै मृतकका आफन्तले अस्पताल तोडफोड गरेका थिए।

UAE को बहु-प्रतिष्ठीत कम्पनीमा
FREE VISA, FREE TICKET सहित रोजगारी

شركة أبوظبي الوطنية للفنادق
Abu Dhabi National Hotel

पूर्व स्वीकृती मितिः 2018/08/03 LT: 212542 चलानी नं: 60132968

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	न्यूनतम योग्यता	मासिक तलब AED	मासिक तलब ने.रु.	ओभर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हप्तामा काम गर्ने दिन	खाना सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधि
1	Male Cleaners	500	स. कामका दक्ष	800	२३,२००	क. नि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	छ		२ वर्ष
2	Waiter	200		1200	३४,८००						

स्वदेशमा गरिने फ्रि मेडिकल खर्च कसले गर्ने र कति लाग्ने	रोजगारदाता कम्पनीले मेडिकल खर्च दिने/नदिने	स्वदेशमा गरिने विमा खर्च कसले व्यहोर्ने/कति लाग्ने	रोजगारमा विमा हुने/नहुने र कसले व्यहोर्ने	हवाई टिकट	भिषा शुल्क	सेवा शुल्क	जम्मा खर्च
कामदार स्वयं	दिने	कामदार स्वयं	हुने रोजगारदाता कम्पनीले	निःशुल्क	निःशुल्क	निःशुल्क	निःशुल्क

नोटः
१) उमेरको हकमा २५-३५ बर्ष सम्मको हुनुपर्नेछ।
२) अंग्रेजी भाषाको राम्रो ज्ञान भएको र कम्तीमा SLC पास गरेको हुनुपर्नेछ।
३) ईच्छुक कामदारलाई अन्तरवार्ता पुर्व निःशुल्क Training दिईनेछ।
४) अन्तरवार्तामा आउदा सक्कल राहदानी र दक्षताको प्रमाणपत्र लिएर आउनुपर्नेछ।
५) Hotel तथा Hospital मा काम गरेको अनुभविलाई विषेश ग्राह्यता दिईनेछ।

साथै यसै कम्पनीको लागि Chef Garde Manager/Larder Chef, Arabic Cook, Butcher, Catering Supervisor, Head Cook, Operation Manager, Pastry/Bakery Man/Pastry Chef, Continental Cook, Salad /Sandwich Maker हरुको पनि माग भई आएकोले ईच्छुक व्यक्तिहरुले निःशुल्क परामर्शको लागि सम्पर्क गर्नुहोला।

PRE INTERVIEW: धमाधम भईरहेछ।
FINAL INTERVIEW: भाद्र १ र २ गते (17th & 18th, August) काठमाण्डौमा हुदैछ।

वैदेशिक रोजगार विभागबाट मराईएको जानकारीः १) आफ्नो नाममा भिसा प्राप्त भई जाने निश्चित भएपछि मात्र कम्पनीमै गई रकम बुझाउनु होला। बुझाएको रकमको भरपाई अनिवार्य रुपमा लिनुहोला। २) आफु काम गर्न जाने मुलुकमा रहेको नेपाली कुटनैतिक नियोगको सम्पर्क ठेगाना र फोन नम्बरहरु साथमा राख्नुहोला। आफु कठिनाइमा पर्दा सम्पर्क गर्न सजिलो हुन्छ। ३) यस विज्ञापन (सुचना) मा उल्लेख भएको भन्दा बढी रकम कहिलाई नदिनुहोला। ४) विदेश जानुअघि अभिमुखीकरण वा इण्डक्सन तालिम अनिवार्य लिनुहोला। ५) विदेश जानुअघि आफु जाने मुलुक, काम दिने कम्पनी, पाउने सेवा, सुविधा र अन्य सर्तबारे राम्ररी बुझेर मात्र सम्झौता पत्र मा हस्ताक्षर गर्नुहोला। सोझो १ (एक) प्रति आफुसाग सुरक्षित राख्नुहोला। ६) कामका विदेश जादा नेपालकै एयरपोर्ट प्रयोग गर्नुहोला अन्यथा ठगिने सम्भावना हुन्छ। ७) यस विज्ञापन सम्बन्धमा थप केही बुझ्नु परे श्रम तथा रोजगार प्रवंद्धन विभाग, ताहाचलमा सम्पर्क राख्नुहोला।

The River Overseas (P) Ltd. Lic No. 406/060/061
दि रिभर ओभरसिज प्रा. लि.
बत्तिसपुतली (होटल द्वारिकाजको पछाडीपटि), गौशाला, काठमाण्डौ
सम्पर्कः 01-4462431, 4462432
9801247239, 9801247227, 9801247246, 9801247214
काठमाण्डौ बाहिर सम्पर्कः बिर्तामोडः 9814964137, ईटहरीः 9801347641, दमकः 9814022008 पोखराः 9816600654

महिनाभरिको हाजिर एकै दिन

जाजरकोट (कास)- सरकारी कर्मचारीले कार्यालयमा उपस्थित भएको दिनमात्र हाजिरी गर्न पाउँछन्। अन्यथा बिदा वा काज बस्नुपर्छ। जाजरकोट अस्पतालका चिकित्सकले भने महिनाभरिको हाजिरी एकैपटक गरेको पाइएको छ।

कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानबाट काजमा खटिएकी स्त्रीरोग विशेषज्ञ डा. पूर्णिमा राईले महिनाको हाजिरी एकैपटक गरेकी हुन्। उनले गत साउन १८ गते नै आगामी ३१ गतेसम्मको हाजिरी गरेर जिल्ला छाडेको पाइएको हो। डा. राई गत जेठदेखि जाजरकोट अस्पताल आएकी हुन्। जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयले उनलाई महँगो तलब दिएर जटिल प्रकृतिका सुत्केरीको शल्यक्रियाका लागि काजमा राखेको हो। उनको मासिक तलब दुई लाख ७७ हजार छ। तर अस्पतालमा उनको काम शून्य छ। महिनाको तीन साता जिल्लाबाहिर बस्ने, एक साता मात्र अस्पतालमा देखिने उनले अहिलेसम्म एउटै जटिल प्रकृतिको केस हेरेकी छैनन्। यहाँका गर्भवती महिला भने विशेषज्ञ सेवा अभावमा रुकुमको चौरजहारी, नेपालगन्जका अस्पताल धाउन बाध्य छन्।

डा. राई तलबभत्ताको चेक साट्न भन्दै नेपालगन्ज गएको अस्पालका निमित्त मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. केशरजंग कार्कीले बताए। राईले आगामी दिनको हाजिर पनि एकैपटक गरेकोबारे अनभिज्ञता दर्शाउँदै उनले बिरामीको चापले गर्दा हेर्न नभ्याएको जनाए। काजमा आएकाको छुट्टै हाजिरी रजिस्टर हुने उनको भनाइ छ।

बिजुली बाल्न हातेमालो

विद्युत् आयोजनास्थलमा गाउँलेको लस्कर देखिन्छ। हातेमालो गर्दै उनीहरू ढुंगा बोक्नेदेखि ग्याबिन वाल भर्नेसम्मका काम गरिरहेका छन्।

संखुवासभाको चैनपुर-१ याङ्सीजुङवासी लघु जलविद्युत् योजना पुनर्निर्माणमा श्रमदान गर्दै। *तस्बिर : दीपेन्द्र*

■ दीपेन्द्र शाक्य

संखुवासभा- याङसिजुङका हरेक घरबाट दैनिक कोही न कोही निदुवा खोला किनार पुग्छन्। बाँध बनाउन ढुंगा बोक्छन्। पुरिएका विद्युत्गृहका उपकरण झिक्न मिहिनेत गर्छन्। साउन ४ गते खोलामा आएको बाढीले निदुवा खोला लघु जलविद्युत्को संरचना बगायो। उपकरण पुरिए। आसपासका पर्खाल भत्किए। त्यसयता अन्धकारमा बसिरहेका गाउँले बिजुली बालिछाड्ने अठोटसाथ काममा जुटेका हुन्।

चैनपुरको याङसिजुङका १ सय २३ परिवार आयोजना मर्मतमा खटिरहेका छन्। आयोजनास्थलमा गाउँलेको लस्कर देखिन्छ। हातेमालो गर्दै उनीहरू ढुंगा बोक्नेदेखि ग्याबिन वाल भर्नेसम्मका काम गरिरहेका छन्। 'घरमा भएका सबैलाई बोलाउँछौं अनि काम थाल्छौं, उमेरअनुसारको काम गरिरहेका छौं,' साँगे शेर्पाले भने, 'श्रमदान गरेरै बिजुली बाल्न मिहिनेत गरिरहेका छौं।' केन्द्रीय प्रसारण लाइन नपुगेको यो गाउँमा स्थानीयस्तरमा उत्पादित बिजुलीको भर थियो।

क्षतिग्रस्त आयोजना मर्मत गर्न करिब ४५ लाख लाग्ने प्राविधिकले बताएका थिए। त्योभन्दा कम खर्चमै पूरा गर्न गाउँले दुई सातायता आफैं पुनर्निर्माणमा लागेका हुन्। 'खेती पनि छाडेर बिजुली बाल्न जुटेका छौं,' शेर्पाले भने, 'बिजुली नबलेसम्म लागिरहन्छौं।' बाढीले १४ किलोवाट क्षमताको विद्युत्गृह बगेको थियो। उपकरणमा क्षति पुगेको थियो।

२०६७ मा विद्युत् उत्पादन भएपछि स्थानीयलाई सुविधा पुगेको थियो। तर तीन सातायता अन्धकारमा बस्नुपरिरहेको लाक्पापमु शेर्पाले बताए। बाढीले कुलोसमेत बगेको छ। 'स्थानीयको श्रमदानले पुनर्निर्माण पूरै नहुने भएकाले विभिन्न निकायबाट सहयोगको अपेक्षा गरेका छौं,' शेर्पाले भने। पुरिएका टर्बाइन र जेनेरेटरजस्ता उपकरण स्थानीयको सक्रियतामा बाहिर निकालिए पनि काम नलाग्ने अवस्थामा रहेको आयोजनाका पूर्वअध्यक्ष लक्ष्मीकुमार लिम्बूले बताए। 'तत्काल विद्युत् सञ्चालनका लागि करिब १० लाख आवश्यक छ,' उनले भने, 'त्यति हुँदा स्थायी रूपमा बिजुली प्रयोगमा ल्याउन सकिन्छ।'

तत्काललाई काठको अस्थायी कुलो बनाइएको छ। अस्थायी रूपमा विद्युत्गृह पनि निर्माण भइरहेको छ। 'ऋण गरेर भए पनि उपकरण खरिद गर्छौं,' लिम्बूले भने, 'बिजुली बालेरै छाड्छौं।' २०६७ सालमा तत्कालीन जिल्ला विकास समितिको सहयोग, ऊर्जा विकासको अनुदान र स्थानीयको लगानीमा जलविद्युत् आयोजना सञ्चालनमा ल्याइएको थियो। आयोजनाले बेलुकी ५ बजेदेखि बिहान १० बजेसम्म दैनिक विद्युत् वितरण गर्दै आएको थियो। यसका लागि उपभोक्ताले मासिक ७० रुपैयाँ तिर्नुपर्थ्यो। १ सय २३ घरले बिजुली प्रयोग गर्दै आएका थिए।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म २००१/०८/२० ताप्लेजुङ्ग
स्वर्गारोहण २०७५/०४/०९ काठमाण्डौ

स्व. विष्णुकुमारी वनेम (लिवाङ्ग)

हाम्री प्रातःस्मरणीय पुज्यनीय आमा श्रीमती **विष्णुकुमारी वनेम (लिवाङ्ग)**को ७४ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएको **१३औं** दिनको पून्यतिथीमा दिवङ्गत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। यस दुःखद् घडीमा हामीलाई सहयोग, सहानुभूति एबम् समवेदना प्रकट गर्नु हुने सम्पूर्ण संघसंस्था, मामामावली, कुलकुटुम्ब, आफन्तजन, नातागोता, इष्टमित्र, छरछिमेकी तथा शुभेच्छुक महानुभावहरुमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं।

स्व. पति कर्णकुमार वनेम
छोरा/बुहारी
हरेन्द्र वनेम/नलिना तुम्वाहाङफे
नगेन्द्र वनेम-
छोरी/जुवाई
कुमारी /राजकुमार
कौशिला-
बिमला/भुवानीप्रसाद
एलिसा/ मनकुमार
पुजा-
नन्द
बिष्णु कुमारी
भतिजी/जुवाई
नामाहाङमा-
तुलसा-
भिमला/पुर्ण
नैना/बद्री
कमला/सुबोध
सुनिता-
कविता/सुर्य
पबित्रा-
टीका/बिरध्वज
देवर/देवरानी
क्या.जगन्ध्वज वनेम/ कृष्ण कुमारी आङ्वुहाङ
रामप्रसाद वनेम/शुशिला देबि थेबे
टेकबहादुर वनेम /स्व.फुलमाया आङ्वुहाङ
भतिज/ बुहारी
श्रीप्रसाद/माधुरी
डा.लोकेन्द्र/निला
शैलेन्द्र/ममिता
कालुसिङ्ग/सोम कुमारी
दिलिप-
उदिप/रोजनी
नाति/नातिनीहरु
डा.सुजाता, प्रियन्का, पिपस, दिपिका, नशिब, अनुदान, नियारा, निशाम, मिसेन, सौमर, सुनारुङ, सुम्निमा, सेमिमा, सुर्य, लासेमी, सुबु, सोनी, नाम्सा, लासेंन, आश्ना, आयुष, आशिष, मदिना, नुमा, याक्थुङ्ग, लुङ्गमा, निंग्वासा, मन्दिका एवम् सम्पूर्ण भाञ्जा-भाञ्जीहरु तथा समस्त वनेम परिवार

हार्दिक समवेदना

जन्मः वि.सं. २००२/१२/१० गते
स्वर्गारोहणः वि.सं. २०७५/०४/१३ गते

स्व. टिका कुमारी मरहट्टा

यस मेडिकेयर नेशनल हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर लि.का वरिष्ठ स्त्रीरोग बिशेषज्ञ डा. रीता मरहट्टा खनालज्यूकी ममतामयी माता **श्रीमती टिका कुमारी मरहट्टा**को स्वर्गारोहण भएको आज १३ औं दिनको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै यस दुःखद घडीमा समस्त शोकसन्तप्त परिवारजनमा धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति भगवान श्री पशुपतिनाथबाट प्राप्त होस भन्ने प्रार्थना गर्दछौं।

Medicare National Hospital & Research Centre
मेडिकेयर नेशनल हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर लिमिटेड, परिवार
चावहिल, काठमाडौं

Kuwait मा महिलाहरूलाई FREE VISA FREE TICKET
Araya Institute Of Health Co. पूर्व स्वीकृती मितिः २०७५/०४/२३ चलानी नं. ६०१३३०४७ LT No.: 212638

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या महिला	न्यूनतम योग्यता	मासिक तलब KD.	मासिक तलब ने.रू.	ओभर टाईम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हप्तामा काम गर्ने दिन	बार्षिक बिदा	खाना सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधी
१.	Massuer	08	कामका दक्ष	120	८३,४८३।-	क.नि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.नि. अनुसार	छ		२ बर्ष

स्वदेशमा गरिने मेडिकल खर्च कसले गर्ने र कति लाग्ने	विदेशमा गर्ने मेडिकल खर्च कसले व्यहोर्ने	स्वदेशमा गरिने विमा खर्च कसले दिने र कति लाग्ने	रोजगारमा बीमा हुने -नहुने र कसले व्यहोर्ने	हवाई टिकट कसले दिने र कति लाग्ने	भिसा शुल्क कसले दिने र कति लाग्ने	कल्याणकारी कोष	अभिमुखीकरण शुल्क	सेवा शुल्क
कामदार आफैले	रोजगारदाता कम्पनीले व्यहोर्ने	कामदार आफैले	हुने -रोजगारदाता कम्पनीले	रोजगारदाता कम्पनीले	रोजगारदाता कम्पनीले	रु. १,५००।- कामदार आफैले	रु. ७००।- कामदार आफैले	निःशुल्क

प्रि-अन्तरवार्ता : धमाधम भइरहेको छ। फाईनल अन्तरवार्ता कम्पनीको प्रतिनिधिबाट २०७५ श्रावण २७ र २८ गते (Aug. 12 & 13) हुनेछ।

वैदेशिक रोजगार विभागबाट मराईएको जानकारीः १) आफ्नो नाममा भिसा प्राप्त भई जाने निश्चित भएपछि मात्र कम्पनीमै गई रकम बुझाउनु होला। बुझाएको रकमको भरपाई अनिवार्यरुपमा लिनुहोला। २) आफु काम गर्न जाने मुलुकमा रहेको नेपाली कुटनैतिक नियोगको सम्पर्क ठेगाना र फोन नम्बरहरु साथमा राख्नुहोस्। आफु कठिनाइमा पर्दा सम्पर्क गर्न सजिलो हुन्छ। ३) यस विज्ञापन (सुचना) मा उल्लेख भएको भन्दा बढी रकम कहिलाई नदिनु होला। ४) विदेश जानुअघि अभिमुखीकरण वा इण्डक्सन तालिम अनिवार्य लिनुहोला। ५) विदेश जानुअघि आफु जाने मुलुक, काम दिने कम्पनी, पाउने सेवा, सुविधा र अन्य सर्तबारे राम्ररी पढेर मात्र सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नुहोला। सोझो १ (एक) प्रति आफुसाग राख्नुहोला। ६) कामका विदेश जाँदा नेपालकै एयरपोर्ट प्रयोग गर्नुहोला अन्यथा ठगिने सम्भावना हुन्छ। ७) यस विज्ञापन सम्बन्धमा थप केही बुझ्नु परेमा वैदेशिक रोजगार विभाग युद्धसार, नयाँबनेश्वरमा सम्पर्क राख्नुहोला।

Safeland Overseas Pvt. Ltd. Govt. Lic: 767/065/066
Battisputali-09, Kathmandu, Tel : 01-4487758, 4491950, 4486864
Mobile: 9851213155, 9841934249

अर्थ वाणिज्य

kantipurdaily.com

ग्लोबल नवरत्न बचत खाता
६% वार्षिक ब्याजदर
उच्चतम ब्याजदर सहित
रु. ५ लाखसम्मको नि:शुल्क
दुर्घटना बीमा सुविधा*
Global IME Bank
ग्लोबल आइएमई बैंक लि.

सिरहाको लहान बजारमा बिक्रीका लागि राखिएको आँप । सुरुमा प्रतिकेजी २० रुपैयाँमा बिक्री भएको आँप सिजन सकिनै लाग्दा प्रतिकेजी १ सय ५० रुपैयाँसम्ममा बिक्री भइरहेको छ । *तस्बिर : शाहीमान राई*

वाणिज्य सन्धि प्राविधिक समिति बैठक

भारतले व्यापार घाटा कम गर्न सघाउने

■ सुरेशराज न्यौपाने

नयाँदिल्ली- नेपालको बढ्दो व्यापार घाटा कम गर्न भारतले सघाउने भएको छ । वाणिज्य सन्धिमा आवश्यक संशोधन गरी व्यापार घाटा कम गर्न भारतीय पक्ष सकारात्मक देखिएको हो ।

बिहीबार नयाँदिल्लीमा भएको सहसचिवस्तरीय बैठकमा वाणिज्य (व्यापार) सन्धिमा आवश्यक पुनरावलोकन गर्ने समझदारी बनेको छ । वाणिज्य (व्यापार) सन्धि पुनरावलोकन प्राविधिक समितिको बैठकमा त्यससम्बन्धी विषयहरूमा छलफल भएको र बैठक सकारात्मक रहेको नेपाली प्रतिनिधिमण्डलका संयोजक रविशंकर सैंजुले बताए ।

उनका अनुसार बढ्दो व्यापार घाटा, वैदेशिक लगानी तथा सन्धिमा भएका भन्साररहित सुविधा विषयमा बैठक केन्द्रित थियो । नेपाली उत्पादन भन्साररहित सुविधामा भारत निकासी गर्दा कम्तीमा ३० प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि हुनैपर्ने हालको व्यवस्थालाई कम्तीमा २५ प्रतिशतमा झार्नुपर्ने नेपाली पक्षको माग थियो ।

बैठकमा नेपाली पक्षले निकासी प्रवर्द्धनका अलावा वैदेशिक लगानी आकर्षित गर्ने विषयलाई जोड दिएको थियो । विगतमा भारतसँग व्यापार तथा वाणिज्यको सरकारीस्तरमा छलफल हुँदा निकासी प्रवर्द्धन र व्यापार सहजीकरणले मात्र प्राथमिकता पाउने गरेको थियो ।

पारस्परिकताका आधारमा भारतीय कृषि उत्पादनले पाउँदै आएको सुविधा नेपालका लागि अनुकूल भएन भन्ने नेपाली पक्षको धारणामा भारतीय पक्षको ध्यानाकर्षण गरिएको सैंजुले बताए । उक्त व्यवस्थाका कारण नेपाललाई वास्तवमै समस्या परेको हो भने त्यसमा समीक्षा गर्न भारतीय पक्ष तयार रहेको जानकारी उनले दिए । भारतीय बजारमा नेपाली उत्पादनको पहुँच बढाउन निकासी व्यापारमा रहेका प्रशासनिक झन्झटहरू कम गर्न दुवै पक्ष सहमत भएका छन् ।

'आजको बैठकमा उठेका मुद्दा र विषयहरूका सम्बन्धमा दुवै पक्षले सरोकारवाला निकायहरूसँग छलफल गरेर आगामी बैठकमा संशोधनको अन्तिम खाका तयार पार्ने सहमति भएको छ,' सैंजुले भने । पहिले सैद्धान्तिक सहमति गर्ने र त्यसैका आधारमा सन्धिमा संशोधन गर्ने सहमति भएको सैंजुले बताए ।

पहिलोपटक १९७८ मा भएको वाणिज्य सन्धिदेखि नै पारस्परिकताका आधारमा दुई मुलुकको कृषि उपजमा भन्सार छुट दिने व्यवस्था गरिएको थियो । नयाँ सन्धि तर्जुमा गर्दा अरू विषयहरूमा संशोधन हुँदै आए पनि त्यो व्यवस्थाले भने निरन्तरता पाउँदै आएको छ ।

भारतले भने सन् '९० पछि कृषिमा अनुदान बढाउँदै लगेको छ । त्यसले गर्दा कृषि उपजको उत्पादकत्व वृद्धि हुनुका साथै मूल्य पनि घटदै गयो । नेपालमा भने त्यसको ठीक उल्टो परिस्थिति निर्माण भयो । मूल्यका कारण नेपाली उत्पादन भारतीयसँग प्रतिस्पर्धा गर्न नसक्ने भयो ।

नेपाली उत्पादन भन्साररहित सुविधामा भारत निकासी गर्दा कम्तीमा ३० प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि हुनैपर्ने हालको व्यवस्थालाई कम्तीमा २५ प्रतिशतमा झार्नुपर्ने नेपाली पक्षको माग

गत आवमा भारतसँग मात्र करिब ८ खर्बको व्यापार घाटा भएको छ । व्यापार घाटा बढ्नुमा दुवै मुलुकका कृषि उपजलाई पारस्परिकताका आधार भन्सार छुटको व्यवस्था पनि जिम्मेवार रहेको विज्ञहरूले दाबी गर्दै आएका छन् । यो अवस्थामा सुधार ल्याउन वाणिज्य सन्धिमा भएका पारस्परिकताको आधारमा भन्साररहित सुविधा हटाउनुपर्ने लगायतका माग पछिल्लो समय नेपाली पक्षले उठाउँदै आएको हो ।

प्रधानमन्त्रीको भ्रमणदेखि दुई पक्षीय संयन्त्रहरूमा पनि यो विषयले प्राथमिकता पाउने गरेको छ । यी विषयहरू काठमाडौंमा भएको अन्तरसरकारी समिति (आईजीसी) बैठकमा उठेको थियो । उक्त बैठकमा वाणिज्य सन्धिमा भएको भारतीय कृषि उपजलाई पनि नेपालले पाएसरह पारस्परिकताका आधारमा शून्य भन्सारको सुविधा दिने व्यवस्थाले नेपाली उत्पादन र समग्र कृषि क्षेत्रलाई परेको मारबारे खुलस्त ढंगले राखेको थियो ।

सन् २००९ मा संशोधन गरिएको वाणिज्य सन्धिमा दुवै पक्षको सहमतिमा संशोधन गर्न सकिने व्यवस्था छ ।

यसअघि २०१६ मा सन्धि नविकरण गरिएको थियो । गत वैशाखमा काठमाडौंमा बसेको वाणिज्य र पारवहनसम्बन्धी सचिवस्तरीय आईसीजी बैठकमा वाणिज्य सन्धि नवीकरणका लागि दुई पक्ष सहमत भएका थिए । यसअघि भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको गत जेठमा भएको नेपाल भ्रमणका बेला आगामी १९ सेप्टेम्बरभित्रमा दुई मुलुकबीच व्यापार, वाणिज्यलगायत सबै दुई पक्षीय विषयहरूको समस्या पहिचान गर्दै समाधानको मार्गचित्र पनि तयार पार्ने सहमति बनेको थियो । त्यसका लागि सन्धिमा समेट्नुपर्ने क्षेत्र र परिमार्जन गर्नुपर्ने बुँदाहरू पहिचान गरेर सैद्धान्तिक सहमति गर्ने तयारी दुवै पक्षको छ ।

सिक्टा सिँचाइ अध्ययन गर्न समिति

काठमाडौं (कास)- राष्ट्रिय गौरवको आयोजना सिक्टा सिँचाइको मूल नहर परीक्षणकै क्रममा भत्किएपछि ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयले अध्ययनका लागि समिति गठन गरेको छ ।

सहसचिव सुशीलचन्द्र तिवारीको संयोजकत्वमा ५ सदस्यीय समिति गठन गरिएको मन्त्रालयले जनाएको छ । समितिमा इन्जिनियर योगेन्द्र मिश्र, सिँचाइ विभागका कृष्ण बेल्बासे र दीपेश रजौरिया सदस्य छन् । समितिमा अर्का एकजना कृषिविज्ञ नियुक्त गरिनेछ ।

साउन ७ गते आयोजनाको परीक्षणका क्रममा मूल नहरको केही भाग भत्किएको थियो । यसअघि २०७३ असार १४ गते परीक्षणका क्रममा मूल नहरको केही भाग भत्किएको थियो । यसको मूल नहर ३५ किलोमिटर लामो छ । कालिका कन्स्ट्रक्सनले यसको ठेक्का पाएको छ । हस्तान्तरण नहुँदै आयोजनाको मूल नहर पटकपटक भत्किएपछि मन्त्रालयले छानबिनका लागि समिति बनाएको हो ।

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयका अनुसार हालसम्म यसको ५५ प्रतिशत निर्माण कार्य सकिएको छ । मूल नहरको निर्माण सकिए पनि यसका शाखा नहरहरू निर्माणको काम बाँकी छ । आयोजना निर्माणपछि बाँके जिल्लामा करिब ४२ हजार खेतीयोग्य जमिनमा सिँचाइ हुने अनुमान छ ।

बाँकेको अगैयास्थित राप्ती नदीमा बाँध बाँधेर जिल्लाभर सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराउने उद्देश्यसहित आयोजना सुरु गरियो । राष्ट्रिय गौरवको आयोजना घोषणा गर्दै १० वर्षमा सक्ने लक्ष्यसाथ २०५९ मा सुरु गरे पनि अहिलेसम्म सकिएको छैन ।

सुरुवाती अवस्थामा यसको लागत ७ अर्ब ४४ करोड अनुमान गरिएको भए पनि अहिले यसको लागत २५ अर्ब कट्ने अनुमान छ । आयोजना आर्थिक वर्ष २०७६/७७ सम्म सक्ने लक्ष्य छ ।

महालेखा नियन्त्रकको प्रतिवेदनमा पनि आयोजनाले ठेकेदारलाई रकम भुक्तानी गरे पनि काम नभएको, आयोजनाको तयारीको लागि पर्याप्त अध्ययन नगरिएको जस्ता विषय औंल्याएको छ । आयोजनाको शाखा नहर साथै राप्ती सोनारी गाउँपालिकाको सिँचाइयोग्य स्थानमा सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराउन ५३ किमिको मूल निर्माण सुरु हुनै बाँकी रहेको प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ ।

'आयोजनाको मुख्य नहरमा ठाउँठाउँमा बेड फुटेको, सर्भिस रोड भत्किएको, नहरको स्लोप फुटेको र भत्किएको देखिएको छ,' महालेखाको प्रतिवेदनमा भनिएको छ, 'आयोजनाले निर्माण कार्यको गुणस्तरमा पुनरावलोकन गर्नुपर्छ ।'

६ वर्षमा दोब्बर धान आयात

■ राजु चौधरी

काठमाडौं- पछिल्लो ६ वर्षको अवधिमा धानको आयात दोब्बरले बढेको छ । सरकारले कृषि उत्पादन बढाउन विभिन्न कार्यक्रम घोषणा गरे पनि प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुँदा आयात बर्सेनि बढेको हो ।

कृषि, भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयले तयार पारेको प्रतिवेदन अनुसार ६ वर्षको अवधिमा १ खर्ब ३१ अर्ब ६७ करोड रुपैयाँको धान आयात भएको छ । आर्थिक वर्ष २०६९/७० मा १३ अर्ब ४४ करोड १४ लाख रुपैयाँको धान आयात भएको थियो । गत आर्थिक वर्षमा आयात बढेर २९ अर्ब ३६ करोड ३६ लाख रुपैयाँ पुगेको छ । यस अवधिमा परिमाणमा ७० हजार ३ सय ४० टन आयात बढेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

मन्त्रालयका वरिष्ठ तथ्यांक अधिकृत रामकृष्ण रेग्मीले विगतको तुलनामा उत्पादनमा सुधार भए पनि माग अस्वाभाविक रूपमा बढेको बताए । सडक विस्तारसँगै दुर्गम क्षेत्रमा पनि धानको प्रयोग बढेकाले माग आयात बढेको उनले दाबी गरे ।

'विगतको तुलनामा धानको उत्पादन पनि बढेको छ । धानको दैनिक माग पनि बढेको छ,' उनले भने, 'तर, मागअनुसार उत्पादन बढाउन सकेका छैनौं ।' मन्त्रालयका अनुसार २०६९/७० मा ४५ लाख ४ हजार ५ सय ३ लाख टन उत्पादन भएको थियो । तर, माग ५१ लाख ७१ हजार ६ सय २२ टनको थियो ।

माग पूर्ति गर्न थप ६ लाख ६७ हजार १ सय १९ टन आयात भएको जनाएको छ । माग क्रमशः बढेर आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा ५८ लाख ८९ हजार ३ सय ८४ टन पुगेको थियो । तर, उत्पादन ५१ लाख ५१ हजार ९ सय २५ टन मात्रै थियो । माग धान्नै गत आर्थिक वर्षमा ७ लाख ३७ हजार ४ सय ५९ टन धान आयात भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

स्वदेशमा उत्पादित धान विदेश गएको चर्चा चलेपछि मन्त्रालयले अध्ययन टोली गठन गरेको थियो । मन्त्रालयका सहसचिव सावित्री बरालको संयोजकत्वमा गठित टोलीले बारा, पर्सा, रौतहट, सर्लाहीलगायतको भन्सार नाका, विभिन्न जिल्लाको चेक प्वाइन्ट, क्वारेन्टाइनमा अध्ययन गरेको कृषि सचिव युवकध्वज जीसीले बताए । 'सत्यतथ्य/यथार्थ के हो, बुझ्नका लागि टोली गठन भएको थियो,' उनले भने, 'विभिन्न जिल्लाका चेक प्वाइन्ट, क्वारेन्टाइन र भन्सार विभागको सहयोगमा प्रतिवेदन तयार भएको हो ।'

मन्त्रालयका अनुसार अध्ययन/विश्लेषणले स्वदेशमा उत्पादित धान भारत जाँदैन भन्ने पुष्टि गरेको छ । 'सीमा मूल्यको विश्लेषण गर्दा नेपालमा प्रतिकिलो २/३ रुपैयाँ महँगो पर्छ । धान भारत जान्छ भन्नु गलत हो,' टोलीको सदस्यसमेत रहेका वरिष्ठ तथ्यांक अधिकृत रामकृष्ण रेग्मीले भने ।

जानकारका अनुसार सरकारले पर्याप्त मात्रामा रासायनिक मल वितरण गर्न नसक्दा उत्पादन बढ्न सकेको छैन । मलसँगै सिँचाइ पनि पुगेको छैन । 'कृषिप्रधान मुलुक र जलस्रोतमा धनी दाबी भए पनि सिँचाइको सुविधा छैन ।

किसानहरू आकाशे भरमा खेती गर्दै आएका छन्,' मन्त्रालयका एक अधिकारीले भने, 'सिँचाइ र मलको सुविधा नहुँदा सोचेजस्तो उत्पादन हुन सकेको छैन ।' प्रतिवेदनअनुसार सबैभन्दा बढी भारतबाट आयात भएको छ । आयातित धानमध्ये ५० प्रतिशत भारतबाट र ४० प्रतिशत जापानबाट आयात भएको छ । जापानबाट भने अनुदानमा चामल आयात हुने गरेको जनाइएको छ । यस्तै १० प्रतिशत थाइल्यान्डबाट आयात भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

हाल सरकारले धान उत्पादन बढाउन सतह सिँचाइ, भूमिगत सिँचाइ, डिप ट्युवेल, स्यालो ट्युवेल सोलार सिँचाइ पुऱ्याइने योजना सार्वजनिक गरेको छ । ५ वर्षमा भने कम्तीमा ७५ प्रतिशत खेतीयोग्य क्षेत्रफल हासिल गर्ने मन्त्रालयको दाबी छ ।

कृषि मेसिनरी औजारहरू आयातमा भन्सार छुट दिने योजना बनाइएको छ । तर, कार्यान्वयनमा भने मन्त्रालयका कर्मचारीहरू शंका गर्छन् । 'कृषि उत्पादन र प्रोत्साहनमा कृषि बजेट बर्सेनि बढाएको छ । विदेशी दाताबाट अनुदान पनि लिन्छ,' ती अधिकारीले भने, 'किसानको नाममा आएको अनुदानमा अनियमितता हुन्छ । मिलोमतोमा किसानसम्म पुगेको छैन ।' जसले गर्दा आन्तरिक उत्पादनमा कमी भई परनिर्भरता बढ्दै गएको ती अधिकारीको भनाइ छ ।

प्रतिवेदनअनुसार ०७३/७४ मा १० लाख ८६ हजार १ सय ७७ टन धान आयात भएको थियो । उक्त धान खरिदमा २३ अर्ब ८७ करोड ८३ लाख रुपैयाँ बिदेसिएको जनाइएको छ । २०७२/७३ मा ७ लाख ४४ हजार ७ सय ६४ टन आयात भएको थियो । उक्त धान खरिदमा २२ अर्ब ८० करोड रुपैयाँ बिदेसिएको जनाइएको छ । २०७१/७२ मा २५ अर्ब २५ करोड रुपैयाँ बराबारको ११ लाख ८९ हजार ४ सय ८२ टन धान आयात भएको उल्लेख छ । यस्तै २०७०/७१ मा १६ अर्ब ९३ करोडको ८ लाख ६१ हजार ५ सय ८३ टन आयात । २०६९/७० मा १३ अर्ब ४४ करोड रुपैयाँको ६ लाख ६७ हजार १ सय १९ टन आयात भएको तथ्यांकमा छ ।

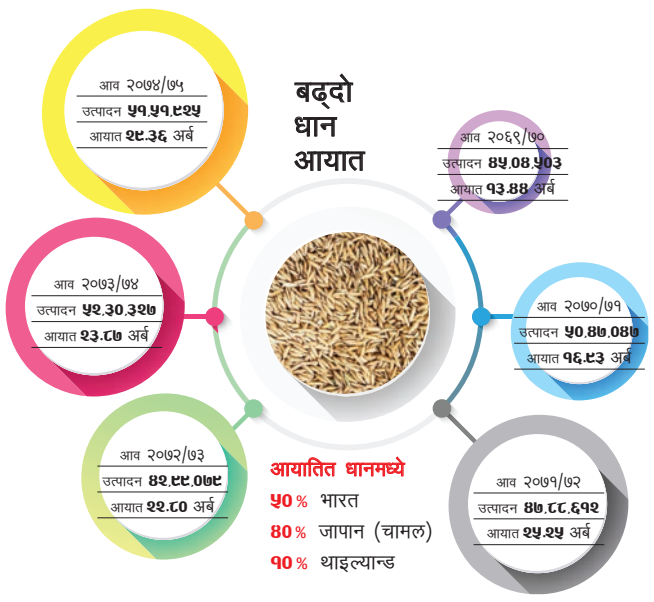

प्राधिकरण-बेलचौतारा सम्झौता

काठमाडौं (कास)- नेपाल विद्युत् प्राधिकरण र बेलचौतारा सोलार आयोजनाबीच ५ मेगावाट सोलार विद्युत्को खरिद बिक्री सम्झौता भएको छ। सम्झौतामा प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङ र प्रवर्द्धक कम्पनीका प्रबन्धक तिलबहादुर आलेले बिहीबार हस्ताक्षर गरेका हुन्।

सम्झौताअनुसार प्राधिकरणले सोलार ऊर्जा प्रतियुनिट ७ रुपैयाँ ३० पैसाका दरले खरिद गर्नेछ। २५ वर्षसम्म विद्युत् किन्ने गरी सम्झौता भएको हो। सम्झौताअनुसार आयोजनाले २०१९ को जुलाई १९ भित्र विद्युत् उत्पादन सुरु गरिसक्नुपर्छ।

भदौ पहिलो सातादेखि आयोजनाको निर्माण सुरु हुने आलेले जानकारी दिए। ५ मेगावाटको सोलार आयोजना तनहुँको शुक्लागण्डकी नगरपालिका ५ स्थित बेलचौतारामा निर्माण हुनेछ। स्थानीय भानुभक्त क्याम्पसको एक सय रोपनी जग्गा भाडामा लिएर आयोजना निर्माण गर्न लागिएको आलेले जानकारी दिए। आयोजनाका लागि ६० करोड लागत लाग्ने अनुमान छ। आयोजनामा बेलायतस्थित गैरआवासीय नेपालीको नेपाल कर्पोरेट इन्भेस्टमेन्ट समूहको लगानी रहेको आलेले बताए।

सरकारले तोक्यो धानको मूल्य

कान्तिपुर संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले धानको न्यूनतम समर्थन मूल्य प्रतिक्विन्टल २ हजार ४ सय ६० रुपैयाँ ५७ पैसा निर्धारण गरेको छ। बुधबार बसेको मन्त्रिपरिषदको बैठकले मोटा धानको न्यूनतम मूल्य २ हजार ३ सय ३१ रुपैयाँ २२ पैसा र मध्यमको २ हजार ४ सय ६० रुपैयाँ ५७ पैसा निर्धारण गरेको हो। कृषि मन्त्रालयका सहसचिव लेखानाथ आचार्यको संयोजकत्वमा गठित कमिटीले सुझाएबमोजिम उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले यस्तो मूल्य सिफारिस गरेको थियो।

त्यसपश्चात् आपूर्तिमन्त्री मातृका यादव, कृषिमन्त्री चक्रपाणि खनाल, दुवै मन्त्रालयका सचिवहरूलगायत अधिकारीहरूबीच भएको छलफलमा मूल्य मन्त्रिपरिषद्मा सिफारिस गर्ने सहमति भएको थियो। बुधबारको मन्त्रिपरिषद्ले भने मूल्य नै तोक्ने निर्णय गरेको सहसचिव आचार्यले बताए।

- **चैते धानको पनि छिट्टै मूल्य सिफारिस गर्छौं** : कृषि सचिव जीसी
- **किसानको धान किन्न कार्ययोजना बनाउँदै छौं** : आपूर्तिमन्त्री यादव

'कमिटीले सिफारिस गरेको मूल्य मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भएको छ,' उनले भने, 'सरकारले धानको बिक्री र मूल्यलाई सुनिश्चितता गर्न मूल्य निर्धारण गरेको हो।' समयमै समर्थन मूल्य तोक्दा किसानलाई राहत हुने र धानको उचित मूल्य पाउने जानकारहरू बताउँछन्।

विगतमा सरकारले मूल्य तोके पनि पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा नआउँदा किसानले राहत पाएका थिएनन्। कृषि सचिव युवकध्वज जीसीले चालु आर्थिक वर्षमा किसानको धान खरिद नै गर्ने योजना रहेको बताए। 'विगतमा धानको मूल्य सिफारिस भए पनि कार्यान्वयन भएको थिएन,' उनले भने, 'चालु आर्थिक वर्षमा केही प्रतिशत किन्ने नै योजना बनाएका छौं।' कृषि मन्त्रालयले चैते धानका लागि पुनः मूल्य सिफारिस गर्ने जनाएको छ। 'चैते धानको पनि मूल्यांकन गरिरहेका छौं,' सचिव जीसीले भने, 'त्यसको पनि समर्थन मूल्य दिन्छौं।'

PUBLIC CALL FOR SMALL GRANTS APPLICATION UNDER USAID FUNDED HARIYO BAN PROGRAM TO ALL ELIGIBLE STUDENTS PERUSING THEIR BACHELOR'S/MASTER'S/PHD DEGREE.

The Hariyo Ban Program is designed to benefit nature and people in Nepal, and is funded by the United States Agency for International Development (USAID). The program is implemented by a consortium of four partners: World Wildlife Fund (WWF) Nepal as prime recipient; the Cooperative for Assistance and Relief Everywhere (CARE); the National Trust for Nature Conservation (NTNC); and the Federation of Community Forestry Users, Nepal (FECOFUN). The first phase was implemented from 2011 to 2016; a second phase will run for another five years. The second phase will build on the foundation of Phase I, applying lessons learned and scaling up promising approaches. It works on two core interwoven components - biodiversity conservation and climate change adaptation (CCA) including market based livelihoods and gender equality and social inclusion (GESI) and governance, being important cross-cutting themes in two landscapes - Terai Arc Landscape (TAL) and Chitwan Annapurna Landscape (CHAL).

In order to ensure innovation, flexibility and responsiveness; Hariyo Ban Program has a Small Grants Program for **GoN** agencies, **CSOs** (NGOs, academic and research institutions, community-based organizations), private sector organizations, consulting firms, individuals, media houses and **Students.** The Small Grants Program will support capacity building, provide technical assistance, and help grab new opportunities that arise in the fields of biodiversity conservation, CCA, livelihoods, GESI and governance.

On behalf of the consortium, WWF Nepal invites proposals from all eligible **Students who are perusing their Bachelor's/Master's/PhD degree.** The main objective of this Student Research Grant is to support research or dissertation work of final year students who are in research development and/or data collection phase of their studies. Major themes for the Small Grants Program are: Biodiversity Conservation, Climate change adaptation, Market based livelihood opportunities, Gender equality and social inclusion, Governance, Communications and Outreach, and Monitoring and Evaluation.

Detail guideline and format of the proposal Student grants can be downloaded from the following link: http://www.wwfnepal.org/opportunities. Eligible students are requested to submit electronic copies of proposals to **hariyobanprogram@wwfnepal.org** by 5 PM, **10 September 2018** with **'Small Grants Program - Student Research Grant'** as the subject and in accordance to the application format and guidelines.

All interested applicants can send their queries to the e-mail address above by **20, August 2018.**

Only applicants selected for further consideration will be contacted. Telephone inquiries will not be entertained.

Hariyo Ban Program, WWF Nepal
PO Box: 7660, Pavitra Pyara Marg, Baluwatar, Kathmandu, Nepal

Hariyo Ban Program
USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE · WWF · care · FECOFUN · NTNC

कोहिनुरहिल हाउजिङ्ग ललितपुर ईमाडोल बालकुमारीको
अत्यन्त जरुरी सूचना

प्रकाशित मिति २०७५।४।२५ गते

उपरोक्त सम्वन्धमा कोहिनुरहिल हाउजिङ्गको तर्फवाट मिति २०७५।४।१४ गते प्रथम पटक सूचना जारी गरी भेगाससिटीका अपार्टमेन्ट बुकिङ्गकर्ताहरूलाई बुकिङ्गसँग सम्वन्धित सम्पूर्ण विवरण बुझाउन भनी जारि सुचनाको म्याद अपुग भएकोले ७ (सात) दिने म्याद थप गरि दिनु हुन भनी भेगाससिटीको उपभोक्ता समितिको तर्फवाट च.नं.६/०७५/७५ मिति २०७५।४।१९ गते समय थपको लागी अनुरोध भई आएकाले यो सुचना जारि गरिएको छ । मिति २०७५।४।१४ को सुचनाको अन्तिम मिति २०७५/४/२१ गते समाप्त भएकाले मिति २०७५/४/२२ गतेवाट लागू हुने गरि थप ७ (सात) दिनको समय थप गरिएको व्यहोरा सबैमा जानकारी गराईन्छ । यस अघिको सुचना बमोजिम विवरण बुझाउन छुट हुनु भएका सबैले भेगाससिटीको E (ई) विल्डीङ्गको सम्पर्क कार्यालयमा मिति २०७५।४।१४ को सुचना बमोजिमको विवरण सम्पर्क कार्यालयमा रहेका विवरण फाराम भरि बुझाउनु हुन सुचित गरिन्छ । यसपछि यो विषयमा समय थप नहुने व्यहोरा समेत जानकारी गराईन्छ । यसका अतिरिक्त भेगाससिटीका आधिकारिक बुकिङ्गकर्ता कोही कसैले बुकिङ्ग रकम फिर्ता लिई अपार्टमेण्ट छोड्न चाहानु हुन्छ भने सो व्यहोरा खोली सम्पर्क कार्यालयमा निवेदन गर्नु होला । अपार्टमेण्ट छोड्न चाहानु हुने महानुभावलाई नयाँ शर्त कागज गरि दिई अपार्टमेण्ट बिक्री पश्चात रकम फिर्ता गरिने व्यहोरा समेत सुचित गरिन्छ ।

संचालक :
सुधिर वस्नेत
कोहिनुरहिल हाउजिङ्ग प्रा.लि.

एनएस दुरुपयोग गर्ने कारबाहीमा

काठमाडौं (कास)- नेपाल गुणस्तर (एनएस) चिह्न दुरुपयोग गर्ने चार उद्योगलाई गुणस्तर तथा नापतौल विभागले कारबाही गरेको छ।

गुणस्तर प्रमाण चिह्नको अनुचित प्रयोग गरेको फेला परेपछि तीन उद्योगको इजाजतपत्र स्थगन गरिएको र एक उद्योगविरुद्ध मुद्दा दायर गरेको विभागका महानिर्देशक विश्वबाबु पुडासैनीले बताए। उनका अनुसार बाराको नारायणी सिमेन्ट उद्योगले उत्पादन गर्ने ओपीसी तथा पीपीसी सिमेन्टमा 'आईआर' को मान नेपाल गुणस्तर अनुरूप थिएन।

विभागले उक्त उद्योगको इजाजतपत्र स्थगन गरेको छ। बाराकै नारायणी माइक्रो पाइप उद्योग र रूपन्देहीमा रहेको नव नेपाल प्लास्टिक प्रालिले उत्पादन गर्ने 'एचडीपीई' पाइपमा गुणस्तरको बर्खिलाप हुने गरी सेतो पाइप प्रयोग गरेको भेटिएको विभागले जारी गरेको विज्ञप्तिमा छ। उपत्यकामा रहेको ओडट फुड एन्ड विभरेजले उत्पादन गर्ने 'पोटेटो क्र्याकर' मा गुणस्तर प्रमाण चिह्न (एनएस) को अनुचित प्रयोग गरेको पाइएको थियो। पुडासैनीका अनुसार उक्त उद्योगविरुद्ध जिल्ला प्रशासन कार्यालय काठमाडौंमा मुद्दा दायर गरिएको छ।

कामना सेवा विकास बैक लि.
Kamana Sewa Bikas Bank Ltd.
(नेपाल राष्ट्र बैकबाट 'ख' वर्गको राष्ट्रिय स्तरको इजाजतपत्र प्राप्त संस्था)
(साविकको कामना विकास बैक लि. र सेवा विकास बैक लि. एक आपसमा गाभिएर बनेको संस्था)

केन्द्रीय कार्यालयः
काठमाडौं महानगरपालिका-३०, ज्ञानेश्वर
फोनः ०१-४४४०११५, ४४४०११६

घर भाडामा लिने सम्बन्धी सूचना

(दोस्रो पटक सूचना प्रकाशित मिति : २०७५/०४/२५)

यस बैंकका प्रस्तावित शाखा कार्यालयहरु सञ्चालनको लागि तपसिलमा उल्लेखित स्थानहरुमा घर भाडामा लिनु पर्ने भएकोले इच्छुक घरधनीहरुले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्र कार्यालय समयमा आवश्यक कागजात सहित बैंकको केन्द्रीय कार्यालयमा तोकिएको ढाँचा बमोजिमको निवेदन पेश गर्नु हुन अनुरोध छ। निवेदनको ढाँचा तथा आवश्यक कागजात सम्बन्धी विवरण बैंकको केन्द्रीय कार्यालय र बैंकको वेवसाइडबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ।

(क) **घर भाडामा चाहिएको स्थान र क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण :**
(१) **स्थानहरु** : क) काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.२२, न्यूरोड, काठमाडौं
ख) काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.१४, कलंकी, काठमाडौं (रिङ्गरोड बाहिर पट्टि)
ग) टोखा नगरपालिका वडा नं.९, गोंगबु, काठमाडौं (रिङ्गरोड बाहिर पट्टि)
(२) **आवश्यक क्षेत्रफल : १००० बर्ग फिट वा सो भन्दा माथि सम्मको हुनुपर्नेछ।**
(३) **अन्य शर्तहरु मिति २०७५/०४/०४ गतेको अन्नपुर्णपोष्ट राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशित सूचना बमोजीम हुनेछ।**

नोटः रित नपुगी र म्याद गुजारी आएका निवेदन उपर कुनै कारवाही हुने छैन।

Upper Tamakoshi Hydropower Limited
अपर तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेड
UTKHPL
अन्नपूर्ण मार्ग, ज्ञानेश्वर, काठमाण्डौं, फोन नं. ४४२१६५४ फ्याक्स नं. ४४१२५६५

काठमाण्डौबाट दरखास्त संकलन गर्ने म्याद थप सम्बन्धी सूचना ।

अपर तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेडको प्रति साधारण शेयर रू.१००/– अंकित दरका १,०५,९०,००० कित्ता शेयर दोलखा जिल्लाका आयोजना प्रभावित क्षेत्रका स्थानिय बासिन्दाहरूको लागि काठमाडौं स्थित संकलन केन्द्रहरूबाट २०७५/०४/२५ गतेसम्म दरखास्त फाराम संकलन गर्ने व्यवस्था भएकोमा अत्यधिक आवेदकहरूको चाप कायमै रहेको हुँदा स्थानिय बासिन्दाहरू र जिल्ला समन्वय समितिको अनुरोधमा उक्त संकलन केन्द्रहरूबाट **थप ७ दिन अर्थात २०७५/०५/०१ गतेसम्म** संकलन गर्न म्याद थप गरिएको व्यहोरा जानकारी गराउँदछौं ।

धितोपत्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकः
नागरिक लगानी कोष
नयाँ बानेश्वर, काठमाण्डौ ।
फोन नं.: ४७८५३१९, ४७८५३२१, फ्याक्स नं.: ४७८५३२०

सह-निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकः
सनराइज क्यापिटल लिमिटेड
SUNRISE CAPITAL LTD.
(सनराइज बैंक लिमिटेडको सहायक कम्पनी)
पो.ब.नं. १२०३५, कमलपोखरी, काठमाडौं, फोन नं.: ४४२८६५०, फ्याक्स: ४४२८६८

सुदूरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय
कृषि विज्ञान संकाय डीनको कार्यालय
टीकापुर बहुमुखी क्याम्पस टीकापुर, कैलालीमा
स्नातक तहमा भर्ना कार्यक्रम २०७५

प्रवेश परीक्षाको आवेदन फाराम भर्ने सम्बन्धी अत्यन्त जरुरी सूचना

सुदूरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय कृषि विज्ञान संकाय स्नातक तहअर्न्तगत यस टीकापुर बहुमुखी क्याम्पसमा B.Sc.Ag. मा शैक्षिक सत्र २०७५/०७६ (सन् २०१८) मा नयाँ विद्यार्थी भर्नाका लागि प्रवेश परीक्षा सञ्चालन गरिने भएकाले भर्ना हुन चाहने इच्छुक विद्यार्थीहरुबाट आवेदन माग गरिएको छ।

तपसिलः-

१. **प्रवेश परीक्षा शुल्क रु. २,०००।– (दुईहजार)।**
२. **प्रवेश परीक्षा शुल्क रु. ४,०००।– (चारहजार) विलम्ब शुल्क सहित।**
३. **प्रवेश परीक्षा आवेदन फाराम भर्ने म्याद :**
(क) इच्छुक आवेदक विद्यार्थीहरुले मिति २०७५।०४।२५ गतेदेखि मिति २०७५।०५।१८ गतेसम्म (विलम्ब शुल्क रहित) र मिति २०७५।०५।१९ गतेदेखि मिति २०७५।०५।२५ गतेसम्म विलम्ब शुल्कसहित कार्यालय समयभित्र नेपाल बैक लिमिटेड टीकापुर, कैलालीमा रहेको कृषि विज्ञान संकाय डीनको कार्यालय टीकापुरको चल्ती हिसाब खाता नं. १०७००१०६५५३९२५०००००१ मा दाखिला गरेको सक्कल बैक भौचर एवं आवश्यक कागजातहरु समावेश गरी निर्धारित आवेदन फाराम भरी यस टीकापुर बहुमुखी क्याम्पस टीकापुर, कैलालीमा बुझाउनु पर्नेछ । साथै यस कृषि विज्ञान संकाय डीनको कार्यालयको वेवसाईट www.fwuagriculture.com मा Online आवेदन फाराम भर्न सकिनेछ र Online आवेदन फाराम भर्ने विद्यार्थीले बैक भौचर लगायत आवश्यकपर्ने सम्पूर्ण प्रमाणपत्रहरुको स्क्यान गरि उक्त वेवसाईड मार्फत् पठाउनुपर्नेछ।
(ख) रीत नपुगी आएका आवेदन फाराम वा आवश्यक कागजात नपुगी आएका परीक्षार्थीहरुलाई प्रवेश परीक्षामा समावेश गराइने छैन।
(ग) प्रवेश पत्र वितरण मिति २०७५।०५।३० गते बिहान ७ बजेदेखि १० बजेसम्म टीकापुर बहुमुखी क्याम्पसबाट गरिनेछ।
(घ) प्रवेश पत्र लिन आउँदा नागरिकता प्रमाण पत्रको सक्कल र Online आवेदन फाराम भर्ने विद्यार्थीले Confirmation Letter, सक्कल बैक भौचर समेत लिई आउनु पर्नेछ।
(ङ) भर्ना हुँदा सम्पूर्ण प्रमाण पत्रहरुको सक्कल अनिवार्य रुपमा बुझाउनु पर्नेछ।
४. प्रवेश परीक्षा मिति २०७५।०५।३० गते शनिबार बिहान ११ बजे टीकापुर बहुमुखी क्याम्पस टीकापुर, कैलालीमा सञ्चालन हुनेछ र नतिजा प्रकाशन पनि सोही मितिमा गरिनेछ।
५. जम्मा विद्यार्थी भर्ना कोटा १०० (एक सय) जना।
६. **आरक्षित छात्रवृत्ति व्यवस्था :-**
सुदूरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय कृषि विज्ञान संकाय डीनको कार्यालय टीकापुर बहुमुखी क्याम्पसद्धारा पच्चिस प्रतिशत (२५%) छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिएकोछ जसमध्ये प्रदेश नं. ७ का ९ वटा जिल्लाहरु (सम्बन्धित जिल्लामा स्थायी बसोबास गरी सम्बन्धित जिल्लामा अध्ययन गरेको हुनुपर्ने) मध्ये प्रत्येक जिल्लाबाट १/१ गरी ९ जना, महिला-३ जना, पुरुष-२ जना, शिक्षक तथा कर्मचारीका श्रीमान्/श्रीमति/छोरा/छोरी मध्येबाट २ जना, मधेशी-२ जना, दलित-२ जना, जनजाति-२ जना, स्थानीय (टीकापुर नगरपालिका क्षेत्रभित्र)-२ जना, अपाङ्ग-१ जनालाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने व्यवस्था रहेको छ।
(क) छात्रवृतिका लागि आवेदन गर्न इच्छुक परीक्षार्थीले आवश्यक सम्पूर्ण प्रमाण पत्र र सम्बन्धित निकायको सिफारिस एवं अन्य आवश्यक कागजातहरुको सक्कलप्रति संलग्न गरी निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।
७. भर्नाको लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक योग्यताका लब्धाङ्कपत्र, चारित्रिक प्रमाणपत्र, विदेशी बोर्डबाट भए समकक्षता प्रमाणपत्र, नागरिकताको प्रतिलिपि तथा आरक्षित कोटामा भर्नाको लागि सम्बन्धित निकायको सिफारिसपत्रको प्रतिलिपि र हालसालै खिचेको पासपोर्ट साइजको २ प्रति फोटो संलग्न गरी पेश गर्नुपर्नेछ।
८. भर्नाको लागि आवश्यक न्यूनतम योग्यता प्रमाण पत्र तहमा (विज्ञान) अथवा १०+२ मा (विज्ञान/कृषि), तीन वर्षे कृषि डिप्लोमा वा सो सरहको तहमा कम्तीमा १०० पूर्णाङ्कको अनिवार्य अंग्रेजी, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र र कम्तीमा पचास (५०) पूर्णाङ्कको गणित एवं भौतिशास्त्र विषय अध्ययन गरी कुल प्राप्ताङ्कको पचास प्रतिशत (५०%) अङ्क प्राप्त गरी उत्तीर्ण भएको हुनुपर्नेछ वा सो सरहमा C+ Grade प्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ।
९. प्रवेश परीक्षाको उत्तीर्णाङ्क पचास प्रतिशत (५०%) रहनेछ।
१०. प्रवेश परीक्षाको प्राप्ताङ्कको आधारमा योग्यता सूचि तयार गरी योग्यताक्रम अनुसार नै भर्नाको नामावली प्रकाशित गरिनेछ।
११. प्रवेश परीक्षामा प्रमाण पत्र तह स्तरको निम्नानुसारका अनिवार्य अंग्रेजी, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र, गणित, भौतिशास्त्र र कृषि तथा पशु विज्ञानका विषयहरुबाट प्रश्नपत्र समावेश गरिनेछ साथै प्रश्नपत्रहरु वस्तुगत हुनेछन्।
१२. प्रवेश परीक्षासम्बन्धी थप जानकारीका लागि क्याम्पसको टेलिफोन नं. ०९१५६००८८/०९१५६१२७२ मा सम्पर्क गर्न वा www.fwuagriculture.com मा हेर्न सकिनेछ।

प्रवेश परीक्षा समिति
कृषि विज्ञान संकाय, डीनको कार्यालय
सुदूरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय

PROCUREMENT NOTICE for PRINTING
Helen Keller INTERNATIONAL

RFQ Ref	:	PF No. 2018-08-11
Issuance Date	:	August 10, 2018
Submission Deadline	:	Tuesday, August 21, 2018 by 5:00 p.m. Nepal Time
Background	:	Helen Keller International (HKI) is working to improve the nutritional status of women and young children through evidence-based research and programs. HKI, CARE, FHI 360, Nepali Technical Assistance Group (NTAG), Equal Access Nepal (EAN), Environment and Public Health Organization (ENPHO), Vijaya Resource Development Centre (VDRC) is implementing USAID funded Suaahara II Program (SP II) in 42 districts.
Description	:	HKI requests sealed quotation from potential vendors to print and deliver items mentioned in Request for Quotation
For	:	Suaahara II "Good Nutrition" Program
Funded By	:	United States Agency for International Development (USAID) Cooperative Agreement No: AID-367-A-I6-00006
Implemented By	:	Helen Keller International Nepal
Delivery Address	:	Helen Keller International, Green Block, Ward No. 10, Chakupat, Lalitpur, Nepal
Submission Method	:	The potential vendors should submit their "Quotation for Printing" in a **sealed envelope.** The envelope should also be stamped, signed and dated. The subject line of the envelope should be clearly marked **"PF# 2018-08-11"** (**Suaahara II Program**). Please register your submission of sealed quotation at the front desk of HKI Office.

A request for quotation documents can be obtained from **http://hki.org.np/**
HKI reserves the right to reject any or all quotes when considered to be in the best interest of the organization and/or the people it serves.

ATLANTIC BRAND WELDING ROD को आयात तथा बिक्री सम्बन्धी
सार्वजनिक सूचना

छिमेकी मुलुक चीनको ATLANTIC WELDING IMPORT & EXPORT CO. LTD. बाट उत्पादित ATLANTIC ब्राण्डको WELDING ROD नेपाल र चीन दुवै देशको कानून बमोजिम ट्रेडमार्क दर्ता गरी उत्पादन, निर्यात, बिक्री भई आएको छ। चीनमा उत्पादित ATLANTIC BRAND WELDING ROD नेपालमा आयात गरी बिक्री गर्नका लागि उत्पादक कम्पनीले ज्ञान इन्टरप्राइजेजलाई एकलौटी अधिकार सहितको एजेन्सी (SOLE AGENT) प्रदान गरेको व्यहोरा सम्बन्धित सबैलाई जानकारी गराउन चाहन्छौं।

ट्रेडमार्क धनी तथा उत्पादक कम्पनीको अधिकार प्राप्त ज्ञान इन्टरप्राईजेज वाहेक अन्य कोही कसैले ATLANTIC ब्राण्डको WELDING ROD आयात तथा बिक्री गर्न गराउन नपाउने गरी रोक लगाउन उद्योग विभागले भन्सार विभाग, त्रिपुरेश्वरलाई पत्राचार गरी उद्योग विभागको सो फैसला कार्यान्वयन गर्न भन्सार विभागले सबै भन्सार कार्यालयहरुलाई तत्काल लेखी पठाउँदा समेत अन्य कम्पनी/फर्महरुले ATLANTIC ब्राण्डको चिन्ह अंकित WELDING ROD आयात गरी बिक्री गरिरहेको पाईएकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

उत्पादक कम्पनी तथा ट्रेडमार्क धनीको औद्योगिक सम्पत्ति ATLANTIC ब्राण्ड अर्थात ट्रेडमार्कको अन्य चाइनिज लगायत विदेशी उद्योग तथा निर्यातकर्ताहरुले सोही ब्राण्डमा उत्पादन गरी उत्पादकको ख्याति, प्रतिष्ठामा आँच पुऱ्याई आफूलाई आर्थिक लाभ र आधिकारिक उत्पादक कम्पनी एवं हामी SOLE AGENT लाई आर्थिक हानी नोक्सानी पुग्ने गरी भैरहेको आयातबिक्रीको कार्य विद्यमान नेपाल कानून बमोजिमपनि गैरकानुनी एवं दण्डनीय कार्य हो। पेटेण्ट, डिजाइन र ट्रेडमार्क ऐन, २०२२ को दफा १६(२) ले दर्ता भएको ट्रेडमार्क अरु कसैले नक्कल गर्न वा प्रयोग गर्न गराउन निषेध गरेको र दफा १९ ले त्यस्तो निषेधित कार्य गर्नेलाई सजाय गरी सो कसुरसँग सम्बन्धित सबै सामान जफत गर्ने कानूनी व्यवस्था रहेकोले यस फर्मले नेपालमा आयात तथा बिक्रीको लागि AUTHORIZED SOLE AGENCY प्राप्त गरेको ATLANTIC ब्राण्ड अंकित गरी उत्पादित WELDING ROD अन्य कसैले आयात तथा बिक्री नगर्न नगराउन यसै सूचना बाट जानकारी गराउन चाहन्छौं। प्रचलित नेपाल कानून, नेपाल सरकार, उद्योग विभागको निर्णय, भन्सार विभागको निर्देशन, पत्राचारको बर्खिलाप कसैले ATLANTIC ब्राण्डको WELDING ROD आयात बिक्री गरे गराएको पाईएमा सम्पूर्ण सामान जफत गरी हदैसम्मको सजायको लागि यस फर्मले कानूनी कारवाही अघि बढाउने व्यहोरा पुनःजानकारी गराउँदै ATLANTIC ब्राण्ड अंकित ATLANTIC WELDING IMPORT & EXPORT CO. LTD. बाट उत्पादित WELDING ROD मात्र खरिद, प्रयोग गर्न सम्बन्धित आम उपभोक्ता समक्ष हार्दिक अपिल गर्दछौं।

ज्ञान इन्टरप्राइजेज
नेपालको लागि एकमात्र आधिकारिक विक्रेता

छोटकरी

सेल्सबेरीको शाखा विस्तार

काठमाडौं (कास)- सेल्सबेरीले काठमाडौंको चक्रपथ महाराजगन्जमा आफ्नो दसौं शाखा विस्तार गरेको छ। बिहीबारदेखि सञ्चालनमा आएको शाखामा दैनिक ग्रोसरिज, फ्रोजन तथा आयातित मासुहरू, डेरी प्रोडक्ट, तरकारी तथा फलफूलहरू, सबै ब्रान्डका मदिरा, बियर, वाइन, टवाइलेटरिज, पर्सनल सौन्दर्यका सामग्री तथा घरमा चाहिने अत्यावश्यक किचनका गुणस्तरीय सामानहरू सुपथ मूल्यमा पाइने जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ।

SalesBerry DEPARTMENT STORE

शाखा विस्तारको उपलक्ष्यमा विशेष छुट योजनासमेत ल्याएको कम्पनीले जनाएको छ। कम्पनीका अनुसार यो छुट योजनाअन्तर्गत ग्राहकले १ हजारदेखि ५ हजार रुपैयाँसम्मको खरिदमा आकर्षक उपहारहरू पाउने र १० हजार रुपैयाँसम्मको खरिदमा ३ लिटरको प्रेसर कुकर निःशुल्क पाउनेछन्। साथै बम्पर उपहारमा ग्राहकले भेस्पा स्कुटर पनि जित्न सक्ने जनाएको छ।

जोन प्लेयरमा छुट

काठमाडौं (कास)- जोन प्लेयरले भारी छुटसहित मौसमी बिक्री घोषणा गरेको छ। आफ्ना ग्रीष्मकालीन संग्रहमा ५० प्रतिशतसम्म छुट दिने निर्णय गरेको कम्पनीले जनाएको छ। अफरमा स्लिम सर्ट तथा ट्राउजरहरू, डेनिम, क्याजुअल पहिरन तथा पार्टी पहिरनहरूलाई समेटिएको जारी विज्ञप्तिमा छ। ग्राहकले प्लेयरका ब्रान्डहरू बिक्री गरिने मल तथा स्टोरहरूमा आफूलाई मन पर्ने प्रडक्ट खरिद गर्न सकिने कम्पनीले जनायो।

स्प्राइटको रिचार्ज योजना

काठमाडौं (कास)- स्प्राइटले सञ्चालन गरेको 'स्प्राइटले रिफ्रेस बनायो, रिर्चाज गरायो' योजनामा ४० हजारभन्दा बढीले रिचार्ज जित्न सफल भएका छन्। योजनामा सहभागी भएकाहरूले ७ लाख ३० हजार रुपैयाँ बराबरको टक टाइम जित्न सफल भइसकेको जारी विज्ञप्तिमा छ। उपभोक्ताले १० देखि ५ हजार रुपैयाँसम्मको टक टाइम योजनामा जित्न सक्नेछन्।

'प्रभु पे' भित्रियो

काठमाडौं (कास)- प्रभु ग्रुपले नेपालमा 'वालेट अब मोबाइलमा' भन्ने नारासहित प्रभु पे डिजिटल वालेटको सुरुआत गरेको छ। यो सेवा आफ्नो मोबाइलमा डाउनलोड गरेपछि पैसासँग सम्बन्धित कुनैपनि बैंक अथवा वित्तीय संस्थाको खाताबाट पैसा ट्रान्सफर गर्न, बिजुली, पानीलगायतका बिल भुक्तानी, किनमेलमा पैसा तिर्न लगायतका सेवा प्राप्त गर्न सकिने जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ।

जनताको इन्टरनेसनल रेमिटचान्स सेवा

काठमाडौं (कास)- जनता बैंकले इन्टरनेसनल रेमिटचान्स सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ। बैंक बेक्स मनी बहराइन एक्स्प्रेस एक्स्चेन्ज, बहराइनसँग मिलेर यो सेवा सञ्चालनमा ल्याएको जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ। बैंक र कम्पनीबीच भएको सम्झौताअनुसार अब बहराइनमा रहेका नेपालीले जनता रेमिटमार्फत आफ्नो कमाइ आफन्तलाई अथवा सीधै जनता बैंकमा रहेको खातामा पठाउन सकिनेछ।

खुकुरी रमको सनडाउन इभेन्ट

काठमाडौं (कास)- खुकुरी थ्रीएक्स रमले राजधानीको विभिन्न आउटलेटमा सनडाउन इभेन्टको सिरिज सञ्चालनमा ल्याएको छ। इभेन्टमा सहभागी हुनेहरूले खुकुरी रम कक्टेलको चुस्की लिंदै विभिन्न डिजेहरूको लाइभ पर्फर्मेन्सको मज्जा लिन सक्ने जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ। यस सिरिजको पहिलो इभेन्ट लेवल थ्री टेरिस्मा गत शनिबार सम्पन्न भयो। अर्को इभेन्ट अगस्त ११ मा माइम्बर्स रेस्टुरेन्टमा हुने कम्पनीले जनाएको छ।

ग्लोबल र दीर्घायुबीच सम्झौता

काठमाडौं (कास)- ग्लोबल आइएमई बैंक र दीर्घायु गुरु अस्पताल एवं रिर्सच सेन्टरबीच अस्पतालले प्रदान गर्ने विभिन्न सेवा तथा सुविधाहरूमा छुटसम्बन्धी सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर भएको छ। बैंकले हस्पिटलसँग आफ्ना ग्राहकलाई स्वदेशमै गुणस्तरीय उपचारमा सहुलियत दिने उद्देश्यले दुईपक्षीय सम्झौता गरेको जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ।

बैंकका शाखा थप

काठमाडौं (कास)- मुक्तिनाथ विकास बैंकले पाँचवटा शाखा थपेको छ। थपिएका शाखाहरूमा महोत्तरीको बर्दीबास, रौतहटको चन्द्रनिगाहपुर, सुनसरीको इटहरी तथा इनरुवा र झापाको दमक रहेका छन्।

बिमा सम्झौता

काठमाडौं (कास)- नेपाल बंगलादेश बैंक र सगरमाथा इन्स्योरेन्सबीच बिमासम्बन्धी सम्झौता भएको छ। यस सम्झौतापश्चात् ग्राहकले बैंकका ७१ वटै शाखाबाट सहज रूपमा निर्जीवन बिमा लेख प्राप्त गर्न, प्रिमियम भुक्तानी गर्न, दावी भुक्तानीलगायत सम्पूर्ण बिमा सेवा प्राप्त गर्न सक्ने विज्ञप्तिमा उल्लेख छ।

उद्योग खोल्न साढे ४ सय आवेदन

■ अमृता अनमोल

बुटवल- रूपन्देहीको मोतीपुर औद्योगिक क्षेत्रमा उद्योग खोल्न ४ सय ५० उद्योगीले आवेदन दिएका छन् । औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले इच्छुकलाई एक महिनाभित्र आशयपत्र पेस गर्न आग्रह गरेको थियो । साउन २० गतेभित्र इमेल र सोझै गरी ४ सय ५० आशयपत्र प्राप्त भएको सम्पर्क व्यक्ति तथा बुटवल औद्योगिक क्षेत्रका प्रबन्धक तुलबहादुर रानाले बताए ।

बुटवल उद्योग वाणिज्य संघ, रूपन्देही उद्योग संघ, घरेलु तथा साना उद्योग महासंघ, बुटवल उपमहानगरपालिका, तिलोत्तमा नगरपालिका, शुद्धोदन गाउँपालिकालगायतले पनि इच्छुक उद्योगीका आशयपत्र संकलन गरेका थिए । धेरै उद्योगीले औषधि, सोलार, मेटल, फर्निचर, आईटी सफ्टवेयर, केवल तथा टान्सफर्मर, प्याकेजिङ, प्लास्टिकलगायत उद्योगका लागि जग्गा माग गरेका छन् । खाद्यान्न, डेरी, आयुर्वेदिक औषधि, पानीलगायतका लागि पनि जग्गा माग भएको छ । उद्योगका लागि आशयपत्र दर्ता गर्नेमा रूपन्देहीका उद्योगी धेरै छन् । आसपासका जिल्लासँगै बाहिरी क्षेत्रका घरानियाँ उद्योगीले पनि उद्योग खोल्न आवेदन दिएका छन् ।

औद्योगिक क्षेत्रमा सरकारले यस वर्षदेखि भौतिक संरचना निर्माण गर्दै छ । लगानीकर्ताले कस्ता उद्योग स्थापना गर्न खोजेका छन् भन्ने पत्ता लगाउन संरचना निर्माण नगर्दै आशयपत्र माग गरिएको हो । 'आशयपत्रको विस्तृत अध्ययनले यस क्षेत्रमा कस्ता उद्योगको सम्भावना छ ? उद्योगीले कति क्षेत्रफलको जग्गा चाहन्छन् भन्ने थाहा हुनेछ,' प्रबन्धक रानाले भने, 'अब त्यसअनुसार संरचना निर्माण गर्न पनि सहयोग पुग्नेछ ।' तिनाउ किनारको मोतीपुरमा ८ सय १३ बिघा क्षेत्रफलमा ५ नम्बर प्रदेशस्तरीय औद्योगिक क्षेत्र बन्दै छ ।

औद्योगिक क्षेत्र रूपन्देहीको बुटवल उपमहानगरपालिका, तिलोत्तमा नगरपालिका, सियारी र शुद्धोधन गाउँपालिकासित जोडिएको छ । औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडले मोतीपुरमा प्रदेशस्तरीय औद्योगिक क्षेत्रका लागि बस्ती व्यवस्थापन तयारी थालेको छ । औद्योगिक क्षेत्रका लागि छुट्याइएको ८ सय १३ बिघा क्षेत्रफलमध्ये १ सय ५० बिघामा बस्ती छ । अहिले कति बस्ती राख्ने र कतिलाई स्थानान्तरण गर्ने भन्ने लगत संकलन भइरहेको छ । स्थानीय तहले बाक्लो बस्ती छोड्न र पातलो स्थानान्तरण गर्न सुझाव दिएका छन् ।

विद्यालय र केही सार्वजनिक क्षेत्रका लागि समेत जग्गा छोड्नुपर्ने माग छ । औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापन लिमिटेडका महाप्रबन्धक नन्दकिशोर बस्नेतले साउन महिनाभित्र कार्यालय सञ्चालन गर्ने र भदौदेखि बस्ती व्यवस्थापन थाल्ने बताए ।

औद्योगिक व्यवस्थापन लिमिटेडले यसअघि औद्योगिक क्षेत्रका अपेक्षाबारे स्थानीय नागरिक र स्थानीय तहका प्रतिनिधिसित सुझावसमेत लिएको थियो । स्थानीयले बस्ती व्यवस्थापन गरेर उद्योग खोल्न सुझाव दिएका छन् ।

डीपीआरअनुसार औद्योगिक क्षेत्रमा करिब दुई सय ठूला तथा मझौला उद्योग स्थापना गर्न सकिन्छ । औद्योगिक क्षेत्रले प्रस्तावित स्थानमा माटोको बेस परीक्षण पनि गरेको छ । यसले ठूला उद्योगका पूर्वाधार पनि निर्माण गर्न सकिने देखिएको छ ।

कोरियाली भित्र्याउन समझदारी

काठमाडौं (कास)- नेपालमा आफ्ना नागरिकलाई घुम्न पठाउन काठमाडौंस्थित कोरियाली दूतावास र कोरिया टुर एन्ड ट्रेकिङ अपरेटर्स एसोसिएसन (नेपाल) बीच समझदारी भएको छ ।

बिहीबार ठमेलमा आयोजित कार्यक्रममा नेपालका लागि कोरियाली राजदूत पार्क योङ सिक र एसोसिएसनका अध्यक्ष अमरबहादुर शाहीबीच समझदारीपत्रमा हस्तार भएको हो । एसोसिएसनका अनुसार कोरियाली दूतावासले नेपाल सरकारले सन् २०२० का लागि तय गरेको नेपाल भ्रमण वर्षलाई समेत मध्यनजर गर्दै आफ्ना मुलुकका नागरिकहरूको नेपालमा आवागमन बढाउन मद्दत गर्नेछ । उसले कोरियाली नागरिकहरूको सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै एसोसिएसनलाई सघाउन भनेको छ । यसैबीच एसोसिएसनले नेपालका विभिन्न हिमाली भेगलगायत पर्यटकीय क्षेत्रमा जाने कोरियाली पर्यटकहरूका लागि आपतकालीन अवस्थामा सेल्टरको व्यवस्था गर्ने भएको छ ।

'कुनै कोरियाली नागरिक बिरामी परे वा खर्च अभावलगायत समस्यामा परे हामीले सघाउने समझदारी गरेका छौं,' शाहीले भने, 'हेलिकप्टरबाट उद्धार गर्नुपर्ने अवस्था आइपरे वा कतै बास बस्नुपरे हामीले लुक्ला, अन्नपूर्णलगायत क्षेत्रमा कोरियाली पर्यटकहरूका लागि सेल्टर तोकेका छौं ।'

छात्रवृत्ति सहित रोजगारीमूलक प्राविधिक तालिम लिने सुवर्ण अवसर

तालिम पछि रोजगारीको लागि पहल गरिने ।

- EVENT को रु. ५०,००० को छात्रवृत्तिको फारम निःशुल्क भराईन्छ ।

१. मेडिकल ल्याब असिस्टेन्ट (Medical Lab Assistant) –१८ महिना
२. भेटेरीनरी जे.टि.ए. (Veterinary J.T.A.) –१८ महिना
३. कृषि/बाली विज्ञान जे.टि.ए. (Agricultural/Plant J.T.A) –१८ महिना

SLC/SEE मा जुनसुकै श्रेणी/ग्रेडमा उत्तिर्ण हुनेले समेत अध्ययन गर्न पाईने ।
निःशुल्क प्रवेश परीक्षा तयारी कक्षा सञ्चालन हुँदैछ ।

विशेषता :
- छात्रावास र यातायातको व्यवस्था
- निःशुल्क पुस्तकालय

तुः सम्पर्क फोन नं.: ०१-४३६०६०५, ०१-४३८०८६४
बालाजु, काठमाडौं

Career Opportunity

Yoga Teacher (Male-1, Female-1)

Education:- Minimum +2 passed & TTC 200hr Course. English Speaking compulsory. **Experience:-** More than 1 years' experience in related field . **Work station 5 star hotel**

Attractive salary and lodging fooding also provided.

Contact no. 9800959553

CAREER OPPORTUNITIES

A Reputed Hospital in Chitwan is seeking application from highly motivated and result oriented individuals for following positions:

Positions

HR Officer - No: 1
Accountant - No: 2
Billing Counter Executive - No: 9

Qualification/Experience:
- BBS/BBA/MBA
- 1 / 2 years of experience is desirable.
- Should have sound knowledge of MS Office (Specially Excel)
- Should have Level 3 knowledge of English. (Must be able to translate English to Nepali and vice versa.)

Location: Chitwan
Salary : As per company rules.

Send your CV, passport size photograph and any other relevant documents within 10 days from the date of this notice to **foursymmetrons@gmail.com**

छात्रवृत्ति सहित निःशुल्क तयारी कक्षा

CTEVT बाट सम्बन्धन प्राप्त यस कलेजमा तपशिल बमोजिमका बिषयहरुमा देशकै ख्याती प्राप्त प्रोफेशनल विज्ञहरुबाट धमाधम CTEVT बाट लिइने प्रवेश परीक्षाको निःशुल्क तयारी कक्षाहरु संचालन भैरहेको हुँदा तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोला ।

साथै शैक्षिक वर्ष २०७५/०७६ को CTEVT अर्न्तगत १८ महिने प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्न EVENT तथा अन्य परियोजनाको रु. ५०,०००।- देखि रु. १००,०००।- सम्मको छात्रवृत्ति उपलब्ध गराईने हुनाले तुरुन्त सम्पर्क गरी फारम भर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

- मेडिकल ल्याब असिस्टेण्ट
- कृषि जे.टि.ए./बाली विज्ञान
- भेटनेरी जे.टि.ए./पशु स्वास्थ्य
- सिभिल सब-ओभरसियर

सिंह टेक्निकल कलेज (गोंगबुचोक र रेडनपुल बिचमा)
गोंगबु, काठमाडौं, नेपाल
सम्पर्क: ०१-४३८२०२२, ९८५१०६२४१२
९८५१२८२०२२, ९८५१०५७३७४.

बहालमा फ्ल्याट/घर चाहियो

एल.आई.सी. नेपालको शाखा कार्यालयहरु खोल्न देहायका १६ स्थानहरुमा बहालमा फ्ल्याट/घर तुरुन्त चाहियो ।

१. चैनपुर (संखुवासभा)	२. बर्दिया (बर्दिया)	३. सिन्धुली (सिन्धुली)
४. बाह्रविसे (सिन्धुपाल्चोक)	५. सिद्धार्थनगर (रुपन्देही)	६. कलैया (बारा)
७. निजगढ (बारा)	८. धनकुटा (धनकुटा)	९. बर्दिबास (महोत्तरी)
१०. गाईघाट (उदयपुर)	११. धादिङ्ग (धादिङ्ग)	१२. बेंशीशहर (लमजुङ्ग)
१३. प्युठान (प्युठान)	१४. सल्यान (सल्यान)	१५. कोहलपुर (बाँके)
१६. तुल्सीपुर (दाङ्ग)		

फ्ल्याट/घरको न्युनतम क्षेत्रफल ७५० बर्ग फिट र आधिकारिक निकायबाट प्रमाणित भएको हुनु पर्नेछ । इच्छुक घरधनीले फ्ल्याट/घर भएको स्थान, क्षेत्रफल, फ्ल्याट/घरको फोटो, मासिक भाडा रकम र अन्य विवरण उल्लेख गरी मिति २०७५ भाद्र ५ गतेभित्र निम्न ईमेल ठेगानामा पठाउन आग्रह गरिन्छ ।

Email: liccorporate@licnepal.com.np

LIC लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड
Life Insurance Corporation (Nepal) Ltd.
(A Joint Venture of Life Insurance Corporation of India)
AN ISO 9001 CERTIFIED ORGANISATION ISO 9001:2008 Certificate No. 42693

कर्पोरेट कार्यालय, भगवतीबहाल, नक्साल, काठमाण्डौ
फोन नं. ०१-४४३७३२२, वेभसाइट : www.licnepal.com.np

ADMISSION OPEN

पूर्वाञ्चल विश्व विद्यालय बाट सम्बन्धन प्राप्त यस कलेजमा शैक्षिक सत्र २०७५/२०७६ को लागि निम्न कार्यक्रमहरुमा भर्ना खुल्यो ।

B.Sc. Nursing
PBBN Nursing
BPH

फारम भर्ने अन्तिम मिति : २०७५ भाद्र १३ गते
डबल दस्तुरमा : २०७५ भाद्र २० गते सम्म

Faculties Wanted

Qualified and Intrested applicants are requested to apply within a week with all required documents
- Masters In Nursing - 3
- B.N. (2 Years Experience) - 2
- MPH (1 Year Experience) - 2

सम्पर्क
चक्रवर्ती हवी एजुकेशन एकेडेमि
मध्यपुर, ठिमी-३, भक्तपुर, नेपाल
सम्पर्क नं. : ०१-६६३४६३७, ६६३७१९८, ९८६९४१३५०४

घर बहालमा लिने सम्बन्धमा सूचना

माछापुच्छ्रे बैंक लिमिटेडले काठमाण्डौ महानगरपालिका वडा नं. १४, कोटेश्वर र वडा नं. ३२ कुलेश्वरमा शाखा स्थापना गर्न गई रहेकोले कोटेश्वर र कुलेश्वरको मुख्य व्यापारिक स्थानमा पानी, थ्री फेज बिजुली र पार्किङको सुविधा भएको एवं ए.टि.एम. तथा जनेरेटर राख्न उपयुक्त स्थान भएको करिब १८००-२५०० वर्ग फिट क्षेत्रफल भएको भवन कम्तीमा १० वर्ष भाडामा दिन इच्छुक घरधनीहरूले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्र देहायका विवरणहरू स्पष्ट खुलाई प्रस्तावित बहाल क्षेत्र तथा मासिक बहाल रकम (कर सहित) समेत उल्लेख गरी तल उल्लेखित ठेगानामा आफ्नो शिलबन्दी प्रस्ताव पेश गर्नु हुन यो सुचना प्रकाशित गरिएको छ ।

शिलबन्दी प्रस्तावमा खुलाउनु पर्ने विवरणहरूः
१. घरधनीको निवेदन, सम्पर्क व्यक्तिको नाम, ठेगाना र सम्पर्क नम्बर
२. भाडामा दिने प्रस्तावित भवनको फोटो सहितको ठाउको नक्सा,
३. स्विकृत भवनको नक्साको प्रतिलिपी,
४. निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी,
५. जग्गाधनी प्रमाणपूर्जाको प्रतिलिपी,
६. घरधनीको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी

अन्य शर्तहरूः
१. प्रस्तावित भवनमा कुनै किसिमको स्वामित्व सम्बन्धी विवाद नभएको हुनुपर्नेछ ।
२. प्रस्तावित भवन पिलर सिस्टममा निर्माण भएको हुनुपर्नेछ ।
३. पार्किङ्ग सुविधा भएको, निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र प्राप्त तथा भुकम्प प्रतिरोधात्मक प्रविधिबाट निर्माण भएको भवनलाई प्राथमिकता दिईने छ ।
४. कुनै पनि प्रस्ताव स्विकृत वा अस्विकृत गर्ने अधिकार बैंकमा निहित रहनेछ ।

दर्ता गर्ने स्थानः
प्रशासन विभाग, केन्द्रिय कार्यालय, लाजिम्पाट, काठमाण्डौ ।

Machhapuchchhre Bank Limited
माछापुच्छ्रे बैंक लिमिटेड
सबल, उत्कृष्ट एवं विस्तारित
केन्द्रिय कार्यालय, लाजिम्पाट, काठमाण्डौ ।
फोन नं: ०१-४४२८५१६

पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय
विराटनगर

प्रवेश परीक्षा मूल समितिको अत्यन्त जरुरी सूचना

मिति २०७५ साल श्रावण २४ गते कान्तिपुर राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाको पेज नं. ८ मा प्रकाशित पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय सम्बन्धन प्राप्त तथा स्वास्थ्य विज्ञान शिक्षालय संघ (एशिया) को चिकित्सा शास्त्र संकाय अन्तर्गत स्नातक तहको शैक्षिक सत्र २०७५/७६ को भर्ना सम्बन्धि सूचनामा प्रवेश परीक्षा मुल समितिको ध्यानाकर्षण भएको छ । उक्त प्रकाशित सूचना मध्ये ओएशिस मेडिकल कलेज भरतपुर चितवनमा BPH र चक्रवर्ति हवि एजुकेशन एकेडेमी मध्यपुर ठिमि भक्तपुरमा PBBN र B.Sc. Nursing कार्यक्रम मात्र स्वीकृत रहेको यसै सुचना मार्फत जानकारी गराइएको छ । पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय वाट स्वीकृत शैक्षिक कार्यक्रममा मात्र आवेदन फारम भर्नु भराउनु पर्नेछ सो भन्दा अन्यमा भएमा स्वयम कलेज/क्याम्पस र विद्यार्थी नै जिम्मेवार हुनेछन् । प्रवेश परीक्षा सम्बन्धी सम्पूर्ण जानकारीका लागि पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय परीक्षा व्यवस्थापन कार्यालयको website:- www.puexam.edu.np मा हेर्न हुन अनुरोध छ ।

प्रवेश परीक्षा मूल समिति

पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय
विराटनगर

प्रवेश परीक्षा मूल समितिको न्यूनतम योग्यता सम्बन्धि सूचना

पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय विज्ञान तथा प्रविधि एंव चिकित्साशास्त्र संकाय अन्तर्गत आंगिक एंव सम्बन्धन प्राप्त क्याम्पस/कलेजहरुमा शैक्षिक सत्र २०७५/०७६ (सन् २०१८) का लागि विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रमहरुमा नयाँ विद्यार्थी भर्नाका लागि न्यूनतम शैक्षिक योग्यता निम्न बमोजिम रहेको व्यहोरा सम्बन्धित सबैका लागि यो सूचना प्रकाशित गरीएको छ ।

प्रत्येक विषयमा न्यूनतम C Grade र Aggregate मा C + Grade वा सो सरहको प्रतिशत (५०%) र Grading नभएको हकमा न्यूनतम ५०% अंक प्राप्त गरी +2 Level वा सो सरह उतीर्ण गरेको हुनु पर्नेछ । तर B Pharmacy शैक्षिक कार्यक्रमका लागि प्रवेश परीक्षामा फारम भर्न चाहने परीक्षार्थीहरुले Diploma pharmacy, Health Assistant (H.A) र Certificate in Medical Laboratory Technology (CMLT) उतीर्ण गरी न्यूनतम ६०% अंक प्राप्त गरेको हुन पर्ने छ । साथै H.A र CMLT उतीर्ण परीक्षार्थीले राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डबाट Diploma Degree को समकक्षताको प्रमाणपत्र अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्ने छ ।

प्रवेश परीक्षा मूल समिति

नेपाल इन्जिनियरिङ कलेजको बि.ई. तथा बि.आर्क. कार्यक्रमहरूको नयाँ भर्ना सम्बन्धी सूचना

नेपालको इन्जिनियरिङ शिक्षा क्षेत्रमा विगत २४ वर्ष देखि संचालित, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा ख्याति प्राप्त गैर नाफा मूलक सामाजिक संस्था यस नेपाल इन्जिनियरिङ कलेजमा शैक्षिक सत्र २०७५ को लागि स्नातक तहका निम्न कार्यक्रमहरूमा भर्नाको लागि दरखास्त आह्वान गरिन्छ ।

सि.नं.	कार्यक्रम	सिट संख्या
१.	बि.ई. सिभिल	१४४
२.	बि.ई. सिभिल एण्ड रुरल	४८
३.	बि. आर्किटेक्चर	४८
४.	बि.ई. इलेक्ट्रिकल एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स	४८
५.	बि.ई. कम्प्युटर	५६
६.	बि.ई. इलेक्ट्रोनिक्स एण्ड कम्यूनिकेशन	५६
७.	बि.ई. सिभिल फर डिप्लोमा होल्डर्स	४८*

फाराम Online भर्नु पर्नेछ
फाराम दस्तुर रु.२,०००/-
फाराम दस्तुर Online फाराम भर्नुभन्दा अगाडी नै तोकिएको स्थानमा बुझाउनु पर्नेछ ।

नोटः उल्लेखित कार्यक्रमहरुमा छात्राहरुका लागि २०% सिट सुरक्षित गरिएको छ ।

*बि.ई. सिभिल फर डिप्लोमा होल्डर्स (*nec* BDH) को प्रवेश परीक्षा सम्बन्धी सूचना मिति २०७५/४/१२ गतेको कान्तिपुर दैनिकमा प्रकाशित गरिएको छ ।

न्यूनतम योग्यताः बिज्ञान विषय (फिजिकल वा बायो ग्रुप) लिई १०+२/Diploma in Engineering वा सो सरहमा कम्तिमा द्वितीय श्रेणीमा उत्तिर्ण गरेको ।

१०+२ का प्रत्येक विषयहरुमा न्युनत्तम C ग्रेड ल्याएको हुनु पर्नेछ ।

आवेदन फाराम भर्ने आज अन्तिम दिन (मिति २०७५/०४/२५ गते)

फाराम दस्तुर बुझाउने स्थानहरूः

नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज, चाँगुनारायण-४, भक्तपुर, सम्पर्क नं.: ०१-५२२१००६	नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज, *nec* CPS, प्रयागपोखरी, लगनखेल, ललितपुर, सम्पर्क नं.: ०१-५५३०१५८	नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज, *nec* BDH, महालक्ष्मी स्थान, ललितपुर, सम्पर्क नं.: ०१-५५४८५८५
St. Xavier Academy, नयाँबनेश्वर, काठमाडौं, सम्पर्क नं.: ०१-४४६२१४६	Siya International Education Foundation, पुतलीसडक, काठमाडौं, सम्पर्क नं.: ०१-४२६६२३०	Bright Educational Academy (BEA), थापाथली, काठमाडौं, सम्पर्क नं.: ०१-४२४०२१३

प्रवेश परीक्षा
२०७५/४/२६ गते शनिबार | स्थान नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज, चाँगुनारायण-४, भक्तपुर | समय बिहान १० बजे

पुनश्चः ११ कक्षा पास गरेका र १२ कक्षाको अन्तिम परीक्षा दिई परीक्षाफल प्रकाशित हुन बाँकी रहेका विद्यार्थीहरुले समेत आवेदन दिन सक्ने छन् ।

आवेदन फाराम भर्दा पेश गर्नु पर्ने कागजातहरूः
- १२ कक्षाको परिक्षा दिएको फोटो सहितको प्रवेशपत्रको प्रतिलिपि र नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- हालसालै खिचिएको पासपोर्ट साइजको १ प्रति फोटो ।

विस्तृत जानकारीको लागि
नेपाल इन्जिनियरिङ कलेज
(पोखरा विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्त)
चाँगुनारायण-४, भक्तपुर
फोन नं.: ०१-५२२१००६, फ्याक्स नं.: ०१-५२२१००१
मोबाइल नं. : ९८४१६६९६८४/९८४१३४४९१९
www.nec.edu.np, Email: info@nec.edu.np

Affiliated to **Purbanchal University**

ADMISSION OPEN

Bachelor of **Public Health [BPH]** 4 Years (8 Semester)

Bachelor of **Pharmacy [B. Pharma]** 4 Years (8 Semester)

फारम भर्ने मितिः
२०७५ साउन १८ गते देखि भाद्र १३ गते सम्म
दोब्बर दस्तुरमा भाद्र २० गते सम्म

प्रवेश परीक्षा मितिः पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको सूचना अनुसार पछि प्रकाशित हुनेछ।
नोटः बिदाको दिन पनि कलेज खुल्ला रहनेछ ।

Valley College of Technical Sciences
Sitapaila, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-4033127, 4033115
E-mail: info@valleycollege.edu.np, Web: www.valleycollege.edu.np

One Heart WORLD-WIDE

ADMINISTRATION & FINANCE DIRECTOR

One Heart World-Wide (OHW) mission is to improve access to, and utilization of healthcare services to reduce the risk of maternal and neonatal mortality in the most remote, rural areas of Nepal. We believe that all women and newborns can receive the quality healthcare services they deserve during pregnancy and childbirth, anytime and anyplace. The Administration and Finance Director will play a crucial part in fulfilling OHW's mission.

SCOPE OF THE POSITION:

This position is based in OHW Nepal Country Office, Kathmandu with field visits as required and will work under the direct guidance of the Country Representative.

The Administration and Finance Director plays a strategic role and contributes to the overall success of the organization. The position demands an individual with a hands-on and participatory approach who will lead and develop the internal team to manage and support the following areas: Administration, Finances, Human Resource and Logistics.

The position is responsible for the daily operations of OHW Nepal office and ensures that there are financial and accounting systems, controls and standards in place. The responsibility extents to overseeing the organizational human resource function, information technology, procurement, inventory and logistics functions of the organization.

CONSIDERATIONS Should be able to participate in evening conference call via Skype as expected on a regular basis. Should be able to work extended hours.

SOME OF THE KEY REQUIREMENTS:
- At least seven (7) years of experience in leading administrative, financial and HR management in INGO, NGO, or similar development organizations.
- Masters' degree in Business Administration or Management.
- Familiarity with either INGOs and/or NGOs regulations in Nepal (ideally both).

Interested Candidates are requested to visit www.p2p.com.np and apply via the portal with an updated Curriculum Vitae and Cover Letter no later than
Sunday, 19th August, 2018.
Detailed TOR of the position is available on the portal www.p2p.com.np
For queries please contact People2People on 01-5539788 / 5539746
Only shortlisted candidates will be contacted.

भर्ना खुल्यो !

भौतिक पुर्वाधारले सम्पन्न
आफ्नै भवनमा संचालित

UNIQUE COLLEGE
Rajbiraj, Saptari
AFFILIATED TO PURBANCHAL UNIVERSITY

BPH 4 Years
PBN 3 Years

फारम भर्ने अन्तिम मितिः २०७५ भाद्र १३ गते सम्म
दोब्बर दस्तुर तिरेर मिति २०७५ भाद्र २० गते सम्म
प्रवेश परीक्षाः पछि प्रकाशित गरिने छ ।

Unique College
सप्तरी, राजविराज, फोन नं. ०३१-५२०५३१
मो.नं. ९८०८००४११४, ९८५२८३२०९८
९८०७७८८८७७, ९८४१५९३३४२

भारतको केरलामा बाढी

नयाँदिल्ली (एजेन्सी)- भारतको केरला राज्यमा बाढीपहिरोका कारण गत २४ घण्टामा कम्तीमा २२ जनाको मृत्यु भएको छ ।

अत्यधिक वर्षापछि आएको बाढीपहिरोले अरू कैयौं बेपत्ता पनि भएको अधिकारीलाई उद्धृत गर्दै स्थानीय सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन् । अधिकारीले मृतकहरू इडुक्की, मालापुराम, कोझीकोडे वायानाडा र इर्नाकुलाम जिल्लाका रहेको जनाएका छन् ।

केरलाका मुख्यमन्त्री पिनरायी भिजयानले पानीको मात्रा बढेपछि २६ वर्षमा पहिलो पटक इदुकी जलाशयको चेरुथोनी बाँधका गेटहरू खोलिएको बताए । उनले बाढीका कारण थप क्षति बेहोर्न नपसोभ नेर गेट खोलिएको जनाए । प्रकोप व्यवस्थापन अधिकारीले इडुक्कीमा ११, मालापुराममा ६, कोझीकोडेमा २, इर्नाकुलाममा २ र वायानाडमा १ जनाको मृत्यु भएको जनाए ।

'तल्लो भूभागका अधिकांश स्थानमा बाढी पसेको छ, पालाक्काड, वायालाड र कोझिकोडे जिल्लामा केही बेपत्ता भएका छन्,' प्रकोप व्यवस्थन अधिकारीले भने । विमानस्थल अधिकारीले मौसममा केही सुधार भएकाले अवरुद्ध हवाई सेवा पुनः सुरु गर्न लागिएको जनाएका छन् ।

बाढीको प्रकोपसँगै विद्यालय तथा कलेजहरू बन्द गरिएको स्थानीय टेलिभिजनले जनाएका छन् ।

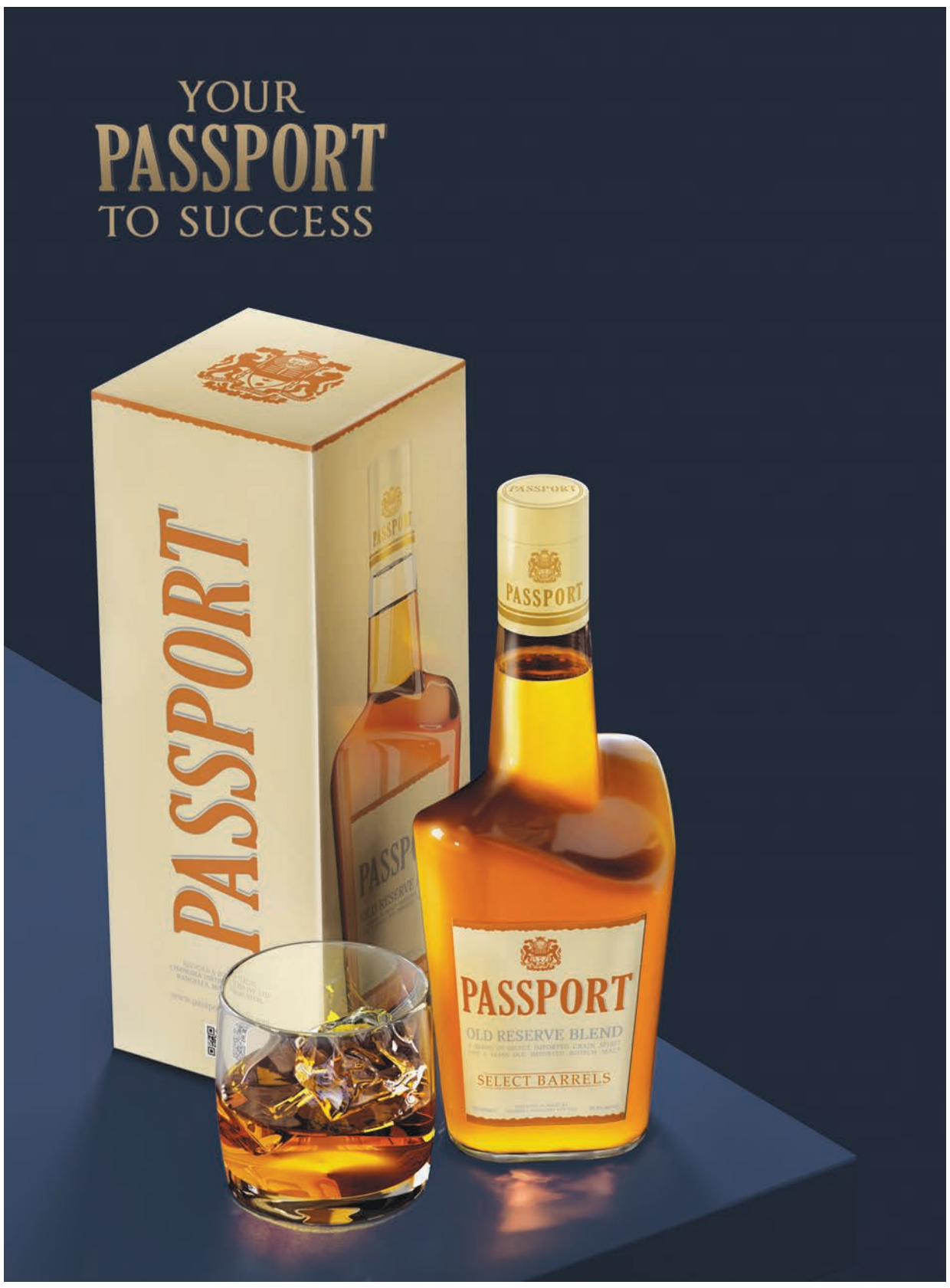

नोभिचोक आक्रमण

रूसविरुद्ध प्रतिबन्ध

रुबेल अवमूल्यन

वासिङ्टन (एएफपी)- रूसका पूर्व गुप्तचर सेर्गेई स्क्रिपाल र उनकी छोरीलाई बेलायतमा स्नायुप्रणालीमा असर पार्ने विषालु ग्यास 'नोभिचोक' आक्रमणको प्रतिक्रिया स्वरूप अमेरिकाले रूसमाथि नयाँ प्रतिबन्ध लगाएको छ ।

विदेश मन्त्रालयका प्रवक्ता नार्ट हिथरले रूसी सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय कानुनको उल्लंघन गर्दै आफ्नै नागरिकविरुद्ध जैविक हतियार तथा घातक रसायन प्रयोग गरेकाले उक्त कदम चाल्नुपरेको जनाइन् ।

रिपब्लिकन सांसदको दबाबपछि विदेश मन्त्रालयले स्क्रिपाल र उनकी छोरीमाथि सैन्यस्तरको रासायनिक हतियार प्रयोग गरी रूसले अन्तर्राष्ट्रिय कानुन तोडेको स्पष्ट भएको जनाएको हो ।

प्रतिबन्धअन्तर्गत 'राष्ट्रिय सुरक्षा संवेदनशील' अमेरिकी प्रविधि रूसलाई बेच्न पाइने छैन । यस्ता प्रविधिमा विद्युतीय उपकरणका साथै क्यालिब्रेसन उपकरण छन् । विगतमा यस्ता उपकरण निर्बाध रूपमा रूसमा निर्यात हुने गरेको थियो ।

स्क्रिपाल र उनकी छोरीमाथि रासायनिक विषको प्रयोग गरेलगत्तै करिब ६० जना कूटनीतिज्ञलाई निष्काशित गरेको ट्रम्प प्रशासनले रूसले अन्तर्राष्ट्रिय कानुन तोडेको औपचारिक प्रतिक्रिया दिएको हो ।

बेलायत सरकारले अमेरिकी कदमको स्वागत गरेको छ । रूसले भने स्क्रिपाल र उनकी छोरी युलियामाथि भएको आक्रमणमा आफ्नो संलग्नता अस्वीकार गर्दै आएको छ ।

नयाँ अमेरिकी प्रतिबन्धसँगै राष्ट्रपति ट्रम्प र उनका रूसी समकक्षी भ्लादिमिर पुटिनबीच सम्बन्ध सुधार्ने प्रयास विफल हुन सक्ने आकलन गरिएको छ ।

यसैबीच, रूसले अमेरिकी प्रतिबन्ध अस्वीकार्य रहेको जनाएको छ । तर उसले अमेरिकासँगको सम्बन्ध रचनात्मक दिशातर्फ उन्मूख हुने अपेक्षा गरेको छ । 'अमेरिकी प्रतिबन्ध गैरकानुनी छ । यो अस्वीकार्य पनि छ,' क्रेमलिनका प्रवक्ता डिमित्री पेस्कोभले बताए ।

अमेरिकी प्रतिबन्धसँगै रूसी मुद्राको मूल्य घटेको छ । बिहीबार बिहान अमेरिकी डलरको तुलनामा रुबलको मूल्य ६६.४८ पुगेको छ । यो २०१६ को नोभेम्बरयताकै सबैभन्दा कम हो । अमेरिकी प्रतिबन्धको असर रूसी सेयर बजारमा समेत परेको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चारमाध्यले जनाएका छन् । रूसी स्टक एक्सचेन्ज ३.२ प्रतिशतले घटेको छ भने मोएक्स इन्डेक्स करिब १.२ प्रतिशतले तल झरेको छ । रूसी बैंकको सेयर पनि ओरालो लागेको जनाइएको छ । राज्य सञ्चालित स्बरबैंकको सेयर ४.७ बिन्दुले घटेको छ ।

रूसले युक्रेनमाथि गरेको व्यवहारका कारण लागेको अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबन्ध तथा त्यही वर्ष तेलको मूल्यमा आएको भारी गिरावटका कारण रूसको अर्थतन्त्र सन् २०१४ को अझै तंग्रिन सकेको छैन । दुई वर्षको आर्थिक संकटपश्चात सन् २०१७ बाट रूसको अर्थतन्त्र सही बाटोमा आएको थियो ।

भूकम्पमा मृत्यु हुने ३०० पुगे

जाकार्ता (एएफपी)- इन्डोनेसियाको लोम्बोक टापुमा आइतबार गएको शक्तिशाली भूकम्पका कारण मृत्यु हुनेको संख्या ३ सय पुगेको छ । मृतकको संख्या बढ्न सक्ने जनाइएको छ ।

अधिकारीहरूले आइतबारको भूकम्पयता कम्तीमा ३ सय ५० पराकम्प गएको जनाएका छन् । विपद् व्यवस्थापन निकायका अनुसार भूकम्पका कारण १ हजार ४ सयभन्दा बढी मानिस घाइते भएका छन् ।

अधिकारीहरूले अझै कतिपय स्थानमा उद्धार कार्य जारी रहेको जनाएका छन् । इन्डोनेसिया सरकारले भूकम्पका कारण १ लाख ५६ हजार मासिन विस्थापित भएको जनाएको छ । प्रमुख सुरक्षा मन्त्रीले यसअघि ३ सय १९ जनाको मृत्यु भइसकेको बताएका थिए । उनले मृतकको संख्या ३ सय ४७ पुग्ने जनाएका थिए । तर राष्ट्रिय प्रकोप नियन्त्रण निकायका प्रवक्ता पुर्वो नुग्रोहोले भने ३ सय जनाको ज्यान गएको पुष्टि भएको जनाए ।

समुद्री तट र पदयात्राका लागि लोकप्रिय टापु लोम्बोकमा दुई साताअघि गएको भूकम्पका कारण १७ जनाको ज्यान गएको थियो । । उक्त क्षेत्र बालीबाट करिब सय किलोमिटर टाढा पर्छ ।

इन्डोनेसियाको लोम्बोकमा आइतबार गएको भूकम्पमा पुरिएकी महिलाको जीवितै उद्धार गरिँदै । *तस्विर : रोयटर्स*

बर्गिकृत डिस्प्ले

घर भाडामा
ललितपुर रिङ्गरोड महालक्ष्मी चोकैको घर
बैंक, अफिस तथा ब्यापारिक प्रयोजनको लागि उपयुक्त
साथै भनिभण्डलको डेढ रोपनी जग्गा भाडामा
९८५१००५६०९

ज्योतिष
गुरु तिर्थराज निरौला
हस्त रेखा-चिना विशेषज्ञ
पुस्तौदेखि सेवा प्रदान गर्दै आउनुभएको गुरुबाट उद्योग व्यापार, सन्तान, वास्तु, कालसर्पयोग, ग्रहदशा, विवाह बन्धन, व्रतबन्ध, जमिन खरिद/विक्री, ज्ञात-अज्ञात समस्या, चिना, टिप्पन, हस्तरेखा जस्ता हरेक समस्याको लागि सम्पर्क गरी भाग्योदय मार्गदर्शन प्राप्त गर्नुहोला ।
G5 (ग्राउण्ड फ्लोर) सृष्टि भवन
सिद्धचरणचोक, धर्मपथ
(जूद्ध सालिकको दक्षिणतर्फ ब्यरोड, काठमाडौं)
Ph: 4247792, 9851001397
सबै ठाउँबाट निराश व्यक्तिले पनि भेटेर लाभ उठाउनुहोस्।

भाडामा
नेपाल मेडिकल कलेजसँगै जोडिएको जोरपाटी अत्तरखेलमा २० रोपनी जग्गामा ३ वटा आधुनिक Building, 185 वटा कोठाहरु भएको स्कुल तथा कलेजलाई उपयुक्त ।
सम्पर्क:
९८५१०२७६१९
९८१३२३१००२

JAPAN
Jan/April Intake
काठमाण्डौ
SHIRITSU
Tel : (01) 4421139
पोखरा East
चिप्लेढुङ्गा West
Tel : (061) 620949
Mo. : 9851085368

VISIT KOREA/USA SWITZERLAND
with 5 years multiple visa (USA)
- Schengen Visa (Switzerland)
- No need academic documents
- Cheap package tour
- Cost including ticket & accommodation
Rs. 5,50,000 for USA & 3,50,000 for Korea/Swz.
Oxford Nepal Int'l Travel & Tours
Chabahil, Kathmandu
01-2294165, 9841148696

स्वदेशमै उत्पादित गुणस्तरीय सोलार वाटर हिटर
सस्ता आयातित तथा न्यून गुणस्तरीय सोलार जडान गरेको केही वर्षमा नै बिग्रेर हैरान हुनुहुन्छ ??
महर्जन मेटल इण्डष्ट्रिज
टेकु, काठमाडौं,
४२६२०३२/ ४२४३५३७
९८०१०३८५३६/ ९८०१०३८५४०

घर तथा जग्गा बिक्रीमा
चितवन को भरतपुर मा.न.पा. (पुर्व पश्चिम राजमार्ग) आस्थाचोक मा ६ कट्ठा जग्गा र रत्ननगर नगरपालिका, टाँडी वजार सगै, स्कुल, कलेज, उद्योग, नर्सिङ्गहोम, टेक्निकल कलेज, ट्रेनिङ्ग इन्स्टीच्युट संचालनगर्न व्यवसायलाई उपयुक्त हुने ५,८०० वर्गफिट क्षेत्रफल भएको भवन सहित ९ कट्ठा जग्गा र वेलचोक नारायणगढ को घडेरी विक्री मा सम्पर्क
९८०२९५६०२५
९८०२९५६०३३

कामना होटल तालिम केन्द्र
१४ वर्षदेखि सञ्चालित
कफिमेकिङ/वेटर/बारटेण्डर कुक/बेकरी/हाउसकिपिङ
खुल्ला तथा वैकल्पिक
कक्षा ८/१० (SEE)
Computer/Language
कामना, कोटेश्वर- ०१-४६००३३५/४६००९२०

रोजगारीमूलक प्राविधिक तालिमहरूमा छात्रवृति सहित भर्ना खुल्यो
१. मेडिकल ल्याब असिस्टेन्ट
२. भेटेरीनरी जे.टि.ए.
३. कृषि/बाली विज्ञान जे.टि.ए.
कान्तिपुर टेक्निकल कलेज
फोन नं.: ०१-४३६०६०५, ०१-४३८०८६४

कुलत-मुक्ति
जस्तोसुकै
जाँड-रक्सी, चुरोट, ड्रग्स जस्ता अन्य कुतल थाहै नदिइ छुटाउन
अनुहारको दाग, चायाँपोता र डण्डिफोर हटाउन
हाईट बढाउन STEP-UP
मोटोपना, हिपथाई बढाउन घटाउन
महिलाको पेट तथा छातीमा देखिने सेतो धर्सा हटाउन
कपाल झर्न रोकी पुनःउमार्न-Hair Building Fiber
सम्झनुहोस नेपालमरि फ्रि होम डेलिभरी छ।
हेलो शप नेपाल
कोटेश्वर City-Tower, 9808650895
9868200286, 01-2298352
Note: This Is Food Supplement Products, Not For Medicinal Use.

कपाल उमार्ने
Hair Building Fiber
हाईट बढाउने-Step-Up, जाँड-रक्सी छुटाउने, मोटोपन बढाउने घटाउने, चायाँपोतो हटाउने, Breast बढाउने घटाउने
Global Fitness Shop
चावहिल, मेडिकेयर हस्पीटल अगाडी
01-4461711
9851057632
9803464971

सेक्यूरीटी अर्जेन्ट
जव 100% ग्यारेन्टी
साधारण महिला पुरुष
पुरुष : 50 महिला : 30
(नाइट, डे, खाएर ,बसेर जुन गरे पनि मिल्ने)
तलव : 16000
योग्यता : साधारण लेखपढ
दशै बोनस पाईन्छ
डियूटी:आफु बस्ने एरिया तिर
9810001717
9818585850
विदेश जानको लागि प्रमाण पत्रको व्यवस्था छ
Home Delivery

Teacher WANTED
Science Lower Sec. - 1
English Lower Sec. -1
English Primary -1
One Year Experience
Contact on
01-4258146, 4361802
Nayabazar, Khusibu

बंगला भाडामा
सुकेधारामा रेसीडेन्सीयल एरीयामा एथेष्ट पार्किङ्ग, पानी सुविधा भएको आकर्षक बंगला भाडामा उपलब्ध छ ।
९८६१८७६७०६
९८४९३६१४५६

Teacher Wanted
Wanted Teacher to teach English (II-V) and OBTE (VI-VIII)
Must be good in English and preference to female teacher.
Contact: 9843271697
Mhepi, Nayabazar, Kathmandu

३१ कर्मचारीहरू अर्जेन्ट
काम: अफिसभित्रै
No interview, 100% Job
योग्यता:Test, SLC, +2 साधारण लेखपढ गर्न जान्ने/नजान्ने
सुविधा:- खाजा खर्च १००।- माडीभाडा:१००।-
तलब: Parttime: 25,500/- Fulltime: 48,500/-
समय:- 9:00 to 4:00 PM / 12:00 to 4:00 PM
कोटेश्वरचोक Bright Future
9818394285, 9841715029
मार्केटिङ्ग जब होइन, पहिला आउनेलाई प्राथमिकता
Job को ग्यारेण्टी , SEE दिएर बसेकालाई विशेष प्राथमिकता

७५ कर्मचारीहरू अर्जेन्ट
नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त
काम: अफिसभित्रै
No interview, 100% Job
योग्यता:Test, SLC, +2 साधारण लेखपढ गर्न जान्ने/नजान्ने
सुविधा:- माडीभाडा:-१००।- खाजा:-१००।-
तलब: Parttime:- 24,500/- Fulltime :- 48,500/-
समय:-9 to 4:00PM/ 12 to 4:00 PM
चावहिल
01-2299862, 9849660021
9818045529
नोट: SEE दिएर बसेकालाई विशेष प्राथमिकता

भाडामा चाहियो
महाराजगञ्ज देखि बल्खु चोक सम्म रिङ्गरोडले छोएको वा आसपासको घर वा खालि जग्गा हार्डवयर गोदामको लागि भाडामा चाहियो ।
सम्पर्क नं. :-
९८५१०२१९७४
९८१८०४००६८

४९ कर्मचारी अर्जेन्ट
काम: अफिस भित्रै
No Interview, 100% Job
योग्यता: Test/SLC/+2 above (साधारण लेखपढ गर्न जान्ने/नजान्ने)
तलब: Part Time : 21,500
Full Time : 37,500
समय: Morning/Day/Evening/Night
चक्रपथ, नारायण गोपालचोक
9813077113, 9840361836
SEE दिएकाले पनि गर्न मिल्ने

जग्गा बिक्रीमा
बुढानिलकण्ठ हाईवे रुद्रेश्वर चोकैमा १ नं. को जग्गा ४, ५, ६ आनाको टुक्रा बिक्रीमा ।
प्रति आना ३५,५०,०००/- साथै एकमुष्ट २६ आना पनि छ ।
डाईरेक्ट सम्पर्क:
9841890261
9841129372

Vacancy
Accountant wanted for reputed company female candidates will be given priority qualification must be BBA complete or about to complete.
Intrested candidates please send your CV to
info@neotechengg.com

इटहरीको जग्गा बिक्रिमा
इटहरी उप-महानगर पालिका वडा नं. १८ (साविक पकली-२) को ७२ कठ्ठा जग्गा बिक्रिमा
सम्पर्क: 9801005067

Teacher Wanted
A reputed English medium boarding school urgently requires a qualified and experienced Secondary level English teacher.
Contact
9851131647
9851144796
academylordslight2062@gmail.com

सिघ्र सम्पर्क
रु. ५० लाख सम्म ९% मा कर्जा लिन चाहने व्यक्ति वा कृषि फार्मले यथासिघ्र सम्पर्क राख्नुहोस ।
Million Investment Pvt. Ltd.
Balaju, Phone: 9851189680

Teacher WANTED
1. Secondary English (Rs.25,000-30,000)
2. Lower Sec. English (Rs. 20,000)
3. Secondary Nepali (Part time)
4. Games Music Teacher
9841473056
Tarakeshwor, KTM

घर बिक्रिमा
रिङ्गरोडबाट 1.5km
इमाडोलमा सुबिधा सम्पन्न एक तल्ला घर बिक्रिमा
रू. १,०७,००,०००/-
नोट:- दलालले कस्ट नगर्नु होला ।
9851039622
9851011877

पार्केट/फर्निचर
सिसौ काठको पार्केट, तयारी ढोका अति सरल रेटमा उपलब्ध छ ।
घरभित्र प्रयोग हुने अन्य फर्निचरहरु अर्डर अनुसार बनाइन्छ ।
(तुरुन्त अर्डर दिनेलाई विशेष छुट)
सम्पर्क: ९८५१०५४१०१, ०१-४३८९५७७

WANTED
1. English Teacher - 1
Level: Lower Secondary (Full Time)
Qualification: B.Ed./B.A. (Major English)
Experience: Minimum 2 years
2. Experienced Computer Teacher - 1
Level: L. Secondary (Full Time)
Salary: Attractive
CRYSTAL ACADEMY
Ravibhawan, Kalanki-14, Ktm
Contact: 4272578, 9851011399
Email:crystalacademy2061@gmail.com

बर्गिकृत डिस्प्ले अब मल्टिकलरमा पनि छाप्न सकिने
श्याम स्वेत: रू. ३०००/-*
स्पट कलर: रू. ३५००/-*
मल्टि कलर: रू. ५०००/-*

घर बिक्रिमा

गाडि बिक्रिमा

जग्गा बिक्रिमा

* उपरोक्त दररेटहरुमा मूल्य अभिबृद्धि कर समावेश गरिएको छैन ।

kantipurdaily.com

खेलकुद

आफ्नैसँग पराजित

मोन्ट्रियल ओपन टेनिसको दोसो चणमा रूसी डारिया कासट्किना आफ्नै राष्ट्रकी मारिया सारापोभासँग पराजित भएकी छन् । १२ औं वरीयताकी उनी ६-०, ६-१ ले पराजित भइन् ।

नेपालले अफगानसँग खेल्ने

कान्तिपुर संवाददाता

काठमाडौं- नेपाली राष्ट्रिय टोली र अफगानिस्तानबीच पहिलोपल्ट अन्तर्राष्ट्रिय मैत्रीपूर्ण फुटबल खेल हुने भएको छ। नेपालसँग खेल्न सन् २०१३ को साफ च्याम्पियन अफागानिस्तान तयार रहेको अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) ले जनाएको छ।

दक्षिण एसियाली फुटबल महासंघ (साफ) को सदस्यता त्यागेर मध्यएसियामा सरिसकेको अफगानिस्तान र नेपालले १४ नोभेम्बरमा सातदोबाटोस्थित एन्फा कम्प्लेक्समा प्रतिस्पर्धा गर्ने एन्फाको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध प्रमुख नवीन पाण्डेले बताए। 'नेपालसँग ऐतिहासिक मैत्रीपूर्ण खेलका लागि अफगानिस्तानले प्रस्ताव गऱ्यो। राष्ट्रिय टिमको कुनै कार्यक्रम नरहेकाले नोभेम्बर १४ मा मैत्रीपूर्ण खेल आयोजना गर्ने निर्णय भएको छ,' उनले भने, 'नेपाली टिमलाई अफगानिस्तानमै खेल्ने निमन्त्रणा पनि पठाएको थियो तर हामीले त्यहाँ जानेबारे सोचेका छैनौं। नेपालमै फुटबलको माहोल बनाउन चाहन्छौं।'

नेपालले फिफा वरीयतामा १६ स्थानमाथि रहेको अफगानिस्तानसँग कुल ६ खेलमा ३ जित, २ हार र १ बराबरी नतिजा बेहोरेको छ। तालिवान शासनको अन्त्यसँगै अन्तर्राष्ट्रिय फुटबलमा पुनरागमन गरेको अफगानिस्तान पहिलो प्रतियोगिताका लागि नै सन् २००३ मा काठमाडौं आएको थियो। त्यतिबेला एसियन कप छनोटमा नेपालले अफगान टिमलाई ४-० ले हराएको थियो। मलेसियामा भएको मर्डेका कप २००८ को भेट २-२ मा टुंगिएको थियो। साफ च्याम्पियनसिप २००९ मा ३-० को जित निकालेको नेपालले एएफसी च्यालेन्ज कप छनोट (२०११) को भेटको नतिजा पनि १-० ले आफ्नो बनाएको थियो। त्यसयता भने नेपालले अफगानिस्तानलाई पराजित गर्न सकेको छैन।

नेपालसँग मैत्रीपूर्ण फुटबल खेलका लागि अफगानिस्तानको प्रस्ताव

अफगानिस्तानले साफ २०११ र २०१३ को सेमिफाइनलमा नेपालमाथि समान १-० को जित पाएको थियो। उसले फाइनलमा भारतलाई हराएर पाँच वर्षअघि दशरथ रंगशालामा साफ च्याम्पियनसिपको उपाधि नै जितेको थियो। मध्यएसियाली क्षेत्रमा सरेपछि उसले अन्तिम साफको रूपमा त्रिवेन्द्रम (२०१६) मा प्रतिस्पर्धा गरेको थियो र यसमा उसको उपाधि रक्षाको अभियानलाई फाइनलमा भारतले तुहाइदिएको थियो।

थाई टिम आउने

थाइल्यान्डको राष्ट्रिय टिम पनि नेपालसँग खेल्न काठमाडौं आउने तय भएको पाण्डेले बताए। 'थाई टिम डिसेम्बरमा आउने तय भएको छ,' उनले भने, 'रंगशालामा नभए पनि नेपालमा फुटबलको माहोल सिर्जना गर्न चाहन्छौं।'

म्यानमारले पनि नेपालसँग मैत्रीपूर्ण खेलका लागि एन्फालाई प्रस्ताव पठाएको छ। तर, उसले प्रस्ताव गरेको मितिमा बंगलादेशमा साफ च्याम्पियनसिप २०१८ सञ्चालन भइरहेको हुनेछ। 'त्यसैले म्यानमारसँग खेल्ने पक्का भइसकेको छैन,' एन्फाका अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध प्रमुख पाण्डेले भने। साफ च्याम्पियनसिप र एसियाली खेलकुदको तयारीमा अहिले नेपाली टिम १० दिने क्याम्पमा बैंककमा छ।

छोटकरी

अरहान्त र अमृत विजयी

काठमाडौं (कास)- पूर्व विजेताद्वय अरहान्तकेशर सिंह र अमृत थापामगर तेस्रो धनलक्ष्मी महर्जन स्मृति राष्ट्रिय स्क्वासका पुरुष सिंगल्सतर्फ सेमिफाइनल पुगेका छन्। बिहीबार उनीहरूसँगै राजेन्द्र शाक्य र प्रवीणवीरसिंह कंसाकारले पनि अन्तिम चारको स्थान सुरक्षित गरे। अरहान्तले राकेश गुप्ता, अमृतले सुगम तुल्सान, राजेन्द्रले ज्ञानु चौधरी तथा प्रवीणले दिलीप अधिकारीलाई समान ३-० को सेटमा पराजित गरे। महिला सिंगल्समा डिफेन्डिङ च्याम्पियन भावना सुनुवारले स्वस्थानी श्रेष्ठलाई ३-० र कृष्णा थापाले विपना ब्लोनलाई ३-० ले हराउँदै फाइनल उपाधि भिडन्त पक्का गरे। यू-१५ ब्वाइज सिंगल्समा विकास मगर र सलिन थापा मगरले फाइनल भिडन्त पक्का गरे। गर्ल्सतर्फ सपना ब्लोनले फाइनलमा मुस्कान राउतसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछिन्। मास्टर्स ५० वर्षमाथि सिंगल्समा दिलीप अधिकारी, सुरेश गुरुङ र इन्द्रबहादुर कार्कीले सेमिफाइनल तय गरे।

आयोजकलाई सफलता

काठमाडौं (कास)- आयोजक काठमाडौं विद्याकुञ्जले दोस्रो केभीकेएसएस अन्तरस्कुल बास्केटबलमा दोस्रो जित पाएको छ। बिहीबार आयोजकले न्यु समिटलाई १५-१४ ले पराजित गर्दा कविन थापामगरले ६ स्कोर गरे। ब्वाइजमै भ्याली पब्लिकले बुद्ध एकेडेमीलाई ४६-३६, एचएचसीएले त्रियोगलाई ४२-२१, निम्सले हिमरश्मीलाई ५५-३३ तथा लक्ष्मीपुरले न्यु बुद्धप्रकाशलाई २७-१६ ले हराए। भ्याली पब्लिकका राहुल विकले २४, एचएचसीएका दीपराज तामाङले १६, निम्सका सुमन बोगटीले १३ र लक्ष्मीपुरका सञ्जय श्रेष्ठले १२ स्कोर गरे। गर्ल्समा ग्रीनल्यान्डले भ्याली पब्लिकलाई ३५-२३, टीआईएले इनोभेटिभलाई ३५-२४, स्काइलार्कले साइपाललाई २५-१२ र त्रियोगले न्यु समिटलाई ६-२ ले हराए।

जेमिनलाई स्वर्ण

काठमाडौं (कास)- शेख कमल स्मृति अन्तर्राष्ट्रिय मार्सल आर्टसच्याम्पियनसिप अन्तर्गत कराँतेमा नेपालले १ स्वर्ण र ५ रजत पदक जितेको छ। बंगलादेशको ढाकामा अगस्ट ५-८ सम्म आयोजित प्रतियोगिताका पदक विजेता खेलाडी बिहीबार स्वदेश फर्किएका छन्। मदन भण्डारी स्पोर्टस एकेडेमीमार्फत प्रतियोगितामा सहभागी खेलाडीमा ६५ केजी तौलका जेमिन महर्जनले स्वर्ण जितेका थिए। उनले बंगलादेशी प्रतिद्वन्द्वीलाई हराए। ५५ केजीमा रोशन श्रेष्ठ, ६० केजीमा कमल भुजेल, ६७ केजीमा जितबहादुर श्रेष्ठ, ७० केजीमा प्रकाश थापामगर र ७५ केजीमा विश्वकल्याण लामाले रजत जितेका थिए।

ललितपुरमा सुगठन संघ गठन

काठमाडौं (कास)- उमेशजंग शाहीको अध्यक्षतामा ८ सदस्यीय ललितपुर जिल्ला शारीरिक सुगठन तथा फिटनेस संघ पुनर्गठन गरिएको छ। उपाध्यक्षमा रोशन केसी, सचिवमा लक्ष्मण थापा र कोषाध्यक्षमा प्रज्ज्वल शाक्य तथा सदस्यमा रविन तुलाधर, कर्ण थापा, इन्द्रबहादुर श्रेष्ठ र शुक्रबहादुर देउला चुनिए। राजन शाही उपाध्यक्ष तथा सचित प्रधान र ननिता महर्जन सदस्यमा मनोनीत भए।

प्रिमियर लिग आजदेखि

मोउरिन्हो चिन्तित

म्यानचेस्टर (एएफपी)- म्यानचेस्टर युनाइटेडका प्रशिक्षक जोसे मोउरिन्हो ट्रान्सफर विन्डोमा आफूले चाहेको खेलाडी प्राप्त नगरेपछि टोलीको प्रदर्शनबारे चिन्तित देखिएका छन् ।

शुक्रबार इग्लिस प्रिमियर लिगको उद्घाटन खेलमा लेस्टर सिटीको सामना गर्नुअघि मोउरिन्होले नयाँ खेलाडी नहुँदा स्थिति कठिन रहेको बताएका हुन् ।

केही सातादेखि ट्रान्सफर विन्डोमा रकम खर्चिनुपर्छ भन्दै आएका मोउरिन्हो उनले चाहेका खेलाडी क्लबले किन्न नसकेपछि रुष्ट भएका छन् । गत सिजन उपाधि विजेता म्यानचेस्टर सिटीभन्दा १९ अंक पछाडि रहेको युनाइटेडले दुई खेलाडी भित्र्याएको छ । ब्राजिलियन मिडफिल्डर फ्रेड र पोर्चुगलका डिफेन्डर डिएगो डालोट क्लबमा आए पनि मोउरिन्होले कम्तीमा एउटा सेन्टर डिफेन्सको माग गरेका थिए । युनाइटेडको ठीक विपरीत लिभरपुलले भने २२ करोड युरो खर्चेर युनाइटेडलाई उछिन्ने तयारी तीव्र पारेको छ ।

शुक्रबार युनाइटेडले लेस्टरको सामना गर्दा मोउरिन्होले क्लबमा ल्याउने इच्छा गरेका डिफेन्डर ह्यारी मगायर विपक्षी टोलीमा हुनेछन् । इंग्ल्यान्डलाई विश्वकप सेमिफाइनल पुऱ्याउन बलियो प्रदर्शन गरेका मगायरलाई लेस्टरले कुनै हालतमा नबेच्ने बताएको थियो । विश्वकपबाट गत साता मात्र फर्केका कारण मगायर लेस्टरको पहिलो रोजाइमा नपर्ने सम्भावना प्रबल छ ।

युनाइटेड समस्यामा

विश्वकप र नयाँ सिजनबीचमा कम समय हुँदा युनाइटेड प्रशिक्षक मोउरिन्होलाई समस्या परेको छ । रोमेलु लुकाकु, मार्कस रासफर्ड, फिल जोन्स र भिक्टर लिन्डेलफले छुट्टी घटाएर शुक्रबारको खेल भ्याउने गरी प्रशिक्षणमा फर्के पनि पाउल पोग्बा अझै छुट्टी बस्नुले क्लब समस्यामा परेको हो । पोग्बा र मोउरिन्होको चिसिएको सम्बन्ध बार्सिलोनाले पोग्बा भित्र्याउने प्रयासले अझै जटिल बनेको छ ।

रोयटर्स

प्रशिक्षक जोसे मोउरिन्हो

मोउरिन्हो यसअघि प्रशिक्षक रहेको चेल्सी र रियल म्याड्रिडमा तेस्रो सिजन निकै खराब रहँदै आएको छ । यसपटक सोही सिलसिला नदोहोरिन एलेक्सिस सान्चेज र पोग्बाले राम्रो खेल्नुपर्नेछ । डिसेम्बर २०१५ मा रेलिगेसन क्षेत्रभन्दा १ अंक माथि रहेका कारण चेल्सीले मोउरिन्होलाई बर्खास्त गरेको थियो । त्यसअघि सन् २०१२-१३ मा पनि रियलले कुनै उपाधि नजितेको सिजनमा खेलाडीहरूसँग असमझदारी बढेपछि मोउरिन्हो क्लबमा निरन्तर रहेनन् ।

हालको शैली हेर्दा मोउरिन्होको परम्परागत समस्या दोहोरिने सम्भावना बलियो छ । युनाइटेडले खराब सुरुआत गरेको खण्डमा त्यो अझ जटिल बन्नेछ । नेमान्जा माटिच घाइते हुनुले पनि युनाइटेडलाई थप पिरोलेको छ । पछिल्लो मैत्रीपूर्ण खेलमा डिफेन्डर एरिक बेली र आन्द्रे हरेरा घाइते हुनुले पनि शुक्रबार खेल्नेमा शंका पैदा गरेको हो ।

लेस्टरमा मगायरको प्रशंसा

लन्डन (रोयटर्स)- लेस्टर सिटीका प्रशिक्षक क्लाउड पुयलले लगातार ट्रान्सफरको हल्ला आए पनि डिफेन्डर ह्यारी मगायरको व्यवहारलाई प्रशंसा गरेका छन् । ब्रिटिस सञ्चारमाध्ययमले जनाएअनुसार म्यानचेस्टर युनाइटेडले मगायरलाई अनुबन्धन गर्न विश्व कीर्तिमानी रकम खर्च गर्ने तयारी गरेको थियो । इंग्ल्यान्डलाई २८ वर्षपछि विश्वकप फुटबलको सेमिफाइनल पुऱ्याउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेका मगायर युनाइटेड प्रशिक्षक जोसे मोउरिन्होको पहिलो रोजाइमा थिए ।

शुक्रबार लेस्टरले प्रिमियर लिगको उद्घाटन खेलमा युनाइटेडको सामना गर्दा २५ वर्षीय डिफेन्डर लेस्टरको जर्सीमा हुनेछन् । ओल्ड ट्राफोर्डमा शुक्रबार हुने खेलको पूर्वसन्ध्यामा लेस्टर प्रशिक्षक पुयलले जिस्कँदै मगायर केही घण्टाका लागि मात्र म्यानचेस्टर पुग्ने बताए । 'उनी केही घण्टा म्यानचेस्टरमा रहनेछन् । पक्कै पनि उनीजस्ता खेलाडी टोलीमा रहँदा निकै खुसी छु । म एक प्रशिक्षकको नाताले आफ्नो उत्कृष्ट खेलाडीलाई टोलीमा समेट्न हरप्रयास गर्नेछु' उनले भने ।

लेस्टरले विंगर रियाद माहरेजलाई म्यानचेस्टर सिटीलाई मोटो रकममा बेचेको थियो । त्यसपछि पुयल अरु खेलाडीलाई जान दिने पक्षमा देखिएका छैनन् । बिहीबार नै क्लबले क्रोएसियाका फिलिप बेन्कोभिचलाई छैटौं खेलाडीमा अनुबन्धन गरेको छ ।

यू-१९ लाई खुला छनोट गरिने

काठमाडौं (कास)- सेप्टेम्बरमा हुने एसीसी यू-१९ एसिया कप तथा त्यसअघिको सम्भावित भारत भ्रमणका लागि नेपाली यू-१९ राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीको प्रारम्भिक टोलीको खुला छनोट हुने भएको छ । प्रशिक्षक विनोद दासले साउन २८ देखि ३० सम्म खुला छनोट गर्दै प्रारम्भिक टोलीमा पर्ने सम्भावना बोकेका प्रतिभाको छनोट गर्ने बिहीबार जानकारी गराए ।

रातोपुलस्थित भेलोसिटी एरिनाको इन्डोर कोर्टमा हुने छनोटमा उमेर हदबन्दी पार नगरेका खेलाडीले सहभागिता जनाउन सक्नेछन् । सन् १९९९ सेप्टेम्बर १ पछि जन्मने जो-कोही पनि छनोटलाई योग्य हुने प्रावधान छ । यसअघि यू-१६ टोलीमा परेका खेलाडीलाई भने सिधै प्रारम्भिक छनोटमा समावेश गरिनेछ । यसबाहेक हरेक क्षेत्रबाट ३-३ खेलाडी प्रारम्भिक छनोटमा पर्नेछन् । खुला छनोटबाट ९, क्षेत्रबाट आएका २१, यू-१६ टोलीबाट १४ सहित कुल ४४ खेलाडी प्रारम्भिक छनोटमा पर्नेछन् । त्यसपछि प्रशिक्षण तथा अभ्यास खेलबाट १२ खेलाडी छनोट गरी पछिल्लो यू-१९ टोलीका ७ सहित १९ खेलाडी बन्द प्रशिक्षणमा रहनेछन् ।

नेपालमा क्रिकेट बोर्ड नरहेको अवस्थामा आईसीसीले नेपालको सम्पूर्ण अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सहभागिताबारे समन्वय गर्दै आएको छ । प्रशिक्षक दासका अनुसार नेपालले भारत भ्रमणबारे प्रस्ताव पठाइसकेको र आईसीसीको निर्णय कुरेर बस्दा टोली छनोटमा ढिलाइ हुने कारणले अहिले नै छनोट प्रक्रिया सुरु गरेको बताए । 'हामीले आइसीसीको निर्णय कुर्ने बेलासम्म छनोट प्रक्रिया अगाडि बढाउँदै गर्ने जमर्को गरेका हौं । निर्णय कुर्दासम्म तयारीमा कम समय हुने भएकाले प्रदर्शनमा असर पर्छ । भारत र अफगानिस्तानसँग मुख्य प्रतियोगिताअघि खेल पाउनु सम्भवतः उत्कृष्ट तयारी हुनेछ । सबै पक्षबाट सहयोगको अपेक्षा गरेका छौं,' दासले भने ।

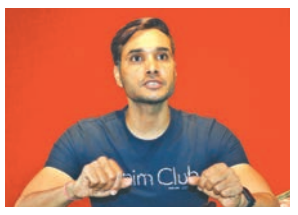

यू-१९ का प्रशिक्षक विनोद दास

नेपालले भारतमा खेल्ने मैत्रीपूर्ण सिरिजमा नेपाल, भारत र अफगानिस्तानको यू-१९ तथा भारतको नेसनल क्रिकेट एकेडेमी (एनसीए) को यू-१९ टोलीले सहभागिता जनाउने छन् । प्रतियोगिता सेप्टेम्बर दोस्रो साता कोलकातामा हुँदै छ । यू-१९ एसिया कप भने बंगलादेशले आयोजना गर्नेछ ।

राष्ट्रिय टिमको प्रारम्भिक छनोट

काठमाडौं- नेपालले एसीसी एसिया कप छनोट २०१८ का लागि १९ सदस्यीय क्रिकेट टोलीको बिहीबार घोषणा गरेको छ ।

अगस्ट २९ देखि सेप्टेम्बर ६ सम्म मलेसियामा हुने प्रतियोगिताको बन्द प्रशिक्षणमा गत साता वान-डे शृंखलामा सहभागिता जनाएका दुई खेलाडी उपस्थित रहने छैनन् । स्पिनर शक्ति गौचनसँगै शृंखलाको पहिलो खेलमा चोट बोकेका शरद भेषावकरले एसिया कप छनोट गुमाउने छन् । शरदलाई ठीक हुन चार साता लाग्ने बताइएको छ ।

नेपाली टोलीमा एसिया कप छनोटका लागि भारतका अपूर्व सुबोध देशाई ब्याटिङ कन्सल्टेन्टमा नियुक्त भएका छन् । टोली तयारीका लागि अगस्ट २० मा तीन अभ्यास खेल खेल्न श्रीलंका जानेछ । खेलाडी छनोट समितिको नेतृत्वमा मुख्य प्रशिक्षक जगत टमाटा र कप्तान पारस खड्का छन् । नेपालले अगस्ट १४ देखि प्रशिक्षण थाल्नेछ ।

टोलीमा पारस खड्का (कप्तान), अनिलकुमार साह, वसन्त रेग्मी, विनोद भण्डारी, दीपेन्द्रसिंह ऐरी, ज्ञानेन्द्र मल्ल, करण केसी, किशोर महतो, ललितसिंह भण्डारी, ललितनारायण राजवंशी, आरिफ शेख, प्रदीप ऐरी, रोहित पौडेल, सागर पुन, सन्दीप लामिछाने, सोमपाल कामी, सुवास खकुरेल, सुनील धमला र सुसन भारी छन् ।

"To unfurl the Young Talents Blossom to meet & exceed Global Challengs"
H.M.S. INSTITUTE OF TECHNOLOGY
Affiliated to VTU, Belgavi & Approved by AICTE, New Delhi
2018 ADMISSIONS OPEN
Near Bangalore, N.H - 4, Tumkur - 572 104. Web : www.hmsit.ac.in
Ph : +91 816-2214313, +91 9611183756 Director : +91 9880483157
Highly Qualified Faculty & Hi-Tech Modern Laboratories & Library.
Wi-Fi Modern Campus with Hostel Facilities & Bridge Courses for Beginners.
Active Placement Cell & 100% Placement Assurance.
NO DONATION
+++ PROGRAMMES OFFERED +++
B.E. B.Arch. MBA Mechanical, Civil, Computer Science, Electronics & Communication, Electrical & Electronics
STUDY MBBS IN GEORGIA, POLAND, CYPRUS, DUBAI, NEPAL, BANGLADESH
5/6 Years Program
Indian Food & Hostel Facility
Scholarship Available
SPOT ADMISSION IN NEPAL
Contact : Mr. Nazeer M. Ph : +977 986-9949280
+977 980-4451177, +91 9328077970

ADMISSION OPEN
BE Civil
BE-IT (Information Technology)
BE Computer
Special scholarships scheme for intelligent, female & students from scheduled cast
+2 Science (both Biology and Physical group) / Diploma in Engineering & A level with minimum second division (45%) / C in each Subjects in new letter grading system can apply in all Programs
Key Features:
Entrance Date: 5 Bhadra 2075 Time : 2 PM
Paid internship & placement opportunities.
Tie up with different professional and academic research organizations.
Everest Engineering College
(Affiliated To Pokhara University)
Sanepa-2, Lalitpur
Ph: 01-5520742
Cell: 9851140540, 9841736823
www.eemc.edu.np | admin@eemc.edu.np

KANTIPUR VALLEY COLLEGE
Kumaripati, Lalitpur, Nepal
Tel: 01-5538233/5541341
9841624902
BBA
2,95,000/-
17th Batch Intake
9841624902
B-Tech Biotechnology
5,22,200/-
8th Batch Intake
9843334080
FORM SUBMISSION BHADRA 13, 2075
www.kvc.com.np

कान्तिपुर पब्लिकेसन्स (प्रा.) लि. द्वारा प्रकाशित तथा मुद्रित, कार्यालय : सेन्ट्रल बिजनेस पार्क, थापाथली, पो.ब.नं. ८५५९, काठमाडौं, नेपाल, फोन नं. ५१३५०००, फ्याक्सः ९७७-१-५१३५००१, email : kanti@kmg.com.np, द.नं. ३१/०४९-५०, अध्यक्ष तथा प्रबन्ध निर्देशक : कैलाश सिरोहिया, निर्देशक : स्वस्तिका सिरोहिया, प्रधान सम्पादक : नारायण वाग्ले